

Na temelju članka IV.4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 14. sjednici Zastupničkog doma održanoj 30. lipnja 2015. godine i na 7. sjednici Doma naroda održanoj 15. srpnja 2015. godine, usvojila je

ZAKON O CARINSKOJ POLITICI U BOSNI I HERCEGOVINI

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

POGLAVLJE I. PREDMET I TEMELJNE DEFINICIJE

Članak 1.

(Predmet Zakona)

Ovim se Zakonom uređuju temeljni elementi carinske politike te opća pravila i postupci koji se primjenjuju na robu koja se unosi u i iznosi iz carinskog područja Bosne i Hercegovine.

Članak 2.

(Primjena Zakona)

(1) Ovaj Zakon i propisi doneseni na temelju ovoga Zakona jednoobrazno se primjenjuju na cijelome carinskom području Bosne i Hercegovine, ne dovodeći u pitanje primjenu međunarodnog prava i međunarodnog sporazuma.

(2) Određene odredbe carinskih propisa mogu se primjenjivati i izvan carinskog područja Bosne i Hercegovine sukladno propisima kojima se uređuju određena područja ili na temelju međunarodnog sporazuma.

Članak 3.

(Carinsko područje Bosne i Hercegovine)

(1) Carinsko područje Bosne i Hercegovine je jedinstveno.

(2) Carinsko područje Bosne i Hercegovine obuhvaća teritorij Bosne i Hercegovine, uključujući teritorijalne vode, unutarnje vode i zračni prostor Bosne i Hercegovine.

(3) Carinsko područje Bosne i Hercegovine ograničeno je carinskom crtom koja je istovjetna granici Bosne i Hercegovine.

(4) Carinski granični pojas na kopnu obuhvaća onaj dio carinskog područja Bosne i Hercegovine čija se širina proteže pet kilometara od carinske crte u dubinu područja Bosne i Hercegovine.

(5) Odredba stavka (4) ovoga članka primjenjuje se i kada se carinska crta proteže duž graničnih rijeka.

(6) Carinski granični pojas na moru obuhvaća onaj dio carinskog područja Bosne i Hercegovine čija se širina proteže tri kilometra u dubinu kopna od obale i područje od obale do vanjskih granica teritorijalnih voda.

Članak 4. (Definicije)

U smislu ovoga Zakona, pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

- a) "osoba" je:
 - 1) fizička osoba,
 - 2) pravna osoba,
 - 3) udruga osoba koja nema zakonski status pravne osobe, ali joj je prema važećim propisima priznata sposobnost poduzimanja određenih pravnih radnji (u daljnjem tekstu: udruga osoba);
- b) "osoba s prebivalištem ili sjedištem u Bosni i Hercegovini" je:
 - 1) fizička osoba koja u Bosni i Hercegovini ima prebivalište,
 - 2) pravna osoba ili udruga osoba koja u Bosni i Hercegovini ima registrirano sjedište, glavnu upravu ili stalnu poslovnu jedinicu;
- c) "carinski propisi" obuhvaćaju ovaj Zakon, propise donesene na temelju ovoga Zakona za njegovu provedbu i druge propise donesene unutar carinsko-tarifne politike na razini Bosne i Hercegovine koji se odnose na unos u i iznos robe iz carinskog područja Bosne i Hercegovine i međunarodni sporazum koji sadrži odredbe o carini ako se primjenjuje u Bosni i Hercegovini;
- d) "provedbeni propis" je propis kojim se uređuje provedba odredaba ovoga Zakona, osim odredaba članka 32. stavak (3), članka 207., članka 269. stavak (3) i članka 271.;
- e) "međunarodni sporazum" je međunarodna konvencija koju je ratificirala ili preuzela Bosna i Hercegovina, međunarodni sporazum ili ugovor koji je Bosna i Hercegovina zaključila s drugim državama ili teritorijima koji se primjenjuje i u Bosni i Hercegovini;
- f) "carinsko tijelo" je Uprava za neizravno oporezivanje, što uključuje i njezine organizacijske jedinice;
- g) "carinski ured" je svaki ured Uprave za neizravno oporezivanje u kojem se mogu obaviti sve ili neke od carinskih formalnosti propisanih carinskim propisima;
- h) "ulazni carinski ured" je carinski ured koji određuje Uprava za neizravno oporezivanje, kojemu se bez odgode, sukladno carinskim propisima, mora predložiti roba koja se unosi u carinsko područje Bosne i Hercegovine i u kojem se obavljaju odgovarajuće ulazne kontrole koje se temelje na analizi rizika;

- i) "izlazni carinski ured" je carinski ured koji određuje Uprava za neizravno oporezivanje, kojemu se, sukladno carinskim propisima, mora predočiti roba prije no što napusti carinsko područje Bosne i Hercegovine i u kojemu se obavljaju carinske kontrole u pogledu ispunjavanja izvoznih carinskih formalnosti i odgovarajuće kontrole koje se temelje na analizi rizika;
- j) "uvozni carinski ured" je carinski ured koji određuje Uprava za neizravno oporezivanje, u kojemu se, sukladno carinskim propisima, moraju obaviti carinske formalnosti, uključujući odgovarajuće kontrole koje se temelje na analizi rizika, za odobravanje carinski odobrenog postupanja ili korištenja robe koja je unesena u carinsko područje Bosne i Hercegovine;
- k) "izvozni carinski ured" je carinski ured koji određuje Uprava za neizravno oporezivanje, u kojemu se, sukladno carinskim propisima, moraju obaviti carinske formalnosti, uključujući odgovarajuće kontrole koje se temelje na analizi rizika, za odobravanje carinski odobrenog postupanja ili korištenja robe koja napušta carinsko područje Bosne i Hercegovine;
- l) "odluka" je svaka službena radnja carinskog tijela koja se odnosi na carinske propise kojom se odlučuje o pojedinom slučaju, te koja ima pravno djelovanje na jedno ili više određenih ili odredivih osoba. Pojam odluka podrazumijeva i obvezujuću informaciju u smislu članka 16. ovoga Zakona;
- m) "carinski status" je određenje statusa robe u smislu carinskih propisa kao domaće ili inozemne robe;
- n) "domaća roba" je:
 - 1) roba koja je cijelosti dobivena ili proizvedena unutar carinskog područja Bosne i Hercegovine pod uvjetima iz članka 28. ovoga Zakona, a koja ne sadrži robu uvezenu iz drugih država ili teritorija. Roba dobivena iz robe koja je stavljena u carinski postupak s odgođenim plaćanjem ne smatra se da ima status domaće robe,
 - 2) roba uvezena iz drugih država ili teritorija, a koja je puštena u slobodan promet,
 - 3) roba dobivena ili proizvedena unutar carinskog područja Bosne i Hercegovine, bilo isključivo od robe iz alineje 2) ili od robe iz alineje 1) i 2) ove točke;
- o) "inozemna roba" je sva roba koja nema status domaće robe, kao i roba koja je izgubila status domaće robe. Ne dovodeći u pitanje primjenu čl. 112. i 113. ovoga Zakona, domaća roba gubi taj status kada stvarno istupi iz carinskog područja Bosne i Hercegovine;
- p) "carinski dug" je obveza određene osobe da za određenu robu plati prema propisima utvrđeni iznos uvoznih davanja (uvozni carinski dug) ili izvoznih davanja (izvozni carinski dug);
- r) "uvozna davanja" su:
 - 1) carina i druga davanja s jednakim učinkom kao i carina,
 - 2) uvozna davanja utvrđena unutar mjera poljoprivredne politike ili posebnih mjera koje se primjenjuju na određenu robu dobivenu preradom poljoprivrednih proizvoda;

- s) "izvozna davanja" su:
 - 1) carina i druga davanja s jednakim učinkom kao i carina,
 - 2) izvozna davanja utvrđena unutar mjera poljoprivredne politike ili posebnih mjera koje se primjenjuju na određenu robu dobivenu preradom poljoprivrednih proizvoda;
- t) "dužnik" je osoba koja je dužna platiti carinski dug;
- u) "carinski nadzor" su radnje koje poduzima carinsko tijelo s ciljem osiguranja pravilne primjene carinskih propisa i, po potrebi, drugih propisa koji se primjenjuju na robu koja podliježe carinskom nadzoru;
- v) "carinska kontrola" su posebne radnje koje poduzima carinsko tijelo s ciljem osiguranja pravilne primjene carinskih propisa i, po potrebi, drugih propisa koji se odnose na unos, iznos, provoz, prijenos i posebnu uporabu robe koja se nalazi unutar carinskog područja Bosne i Hercegovine, kao i robe koja se kreće između carinskog područja Bosne i Hercegovine i drugog carinskog područja, te na prisutnost robe koja nema status domaće robe. Takve radnje uključuju pregled robe, provjeru podataka u carinskoj deklaraciji, provjeru postojanja i vjerodostojnosti isprava podnesenih u elektroničkom ili pisanom obliku, pregled poslovnih knjiga, drugih isprava i evidencija o poslovanju, pregled prijevoznih sredstava, pregled prtljage i ostalih stvari koje putnik nosi sa sobom ili na sebi, te obavljanje službenih ispitivanja i drugih potrebnih radnji;
- z) "carinski odobreno postupanje ili korištenje robe" je:
 - 1) stavljanje robe u carinski postupak,
 - 2) unos robe u slobodnu zonu,
 - 3) ponovni izvoz robe iz carinskog područja Bosne i Hercegovine,
 - 4) uništenje robe,
 - 5) ustupanje robe u korist države Bosne i Hercegovine;
- aa) "carinski postupak" je:
 - 1) puštanje robe u slobodan promet,
 - 2) provoz,
 - 3) carinsko skladištenje,
 - 4) unutarnja obrada,
 - 5) obrada pod carinskom kontrolom,
 - 6) privremeni uvoz,
 - 7) vanjska obrada,
 - 8) izvoz;
- ab) „carinske formalnosti" su radnje koje poduzimaju osobe i carinsko tijelo u cilju primjene carinskih propisa;
- ac) „carinska deklaracija" je zahtjev ili radnja kojom osoba, u propisanom obliku i na propisani način, zahtijeva stavljanje robe u određeni carinski postupak;
- ad) „deklaracija za privremeni smještaj“ je radnja kojom osoba, u propisanom obliku i na propisani način, navodi da je roba u privremenom smještaju;

- ae) "sažeta ulazna deklaracija" je radnja kojom osoba, u propisanom obiku i na propisani način, u određenom roku obavještava carinsko tijelo da će roba biti unesena u carinsko područje Bosne i Hercegovine;
- af) "sažeta izlazna deklaracija" je radnja kojom osoba, u propisanom obliku i na propisani način, u određenom roku obavještava carinsko tijelo da će roba biti iznesena iz carinskog područja Bosne i Hercegovine;
- ag) "deklarant" je osoba koja podnosi carinsku deklaraciju, deklaraciju za privremeni smještaj, sažetu ulaznu deklaraciju ili sažetu izlaznu deklaraciju u svoje ime ili osoba u čije se ime podnosi carinska deklaracija;
- ah) "predočenje robe carini (u daljnjem tekstu: predočenje robe)" je na propisani način obavještavanje carinskog tijela o prispjeću robe u carinski ured ili u bilo koje drugo mjesto koje je odredilo ili odobrilo carinsko tijelo;
- ai) "puštanje robe" je radnja carinskog tijela kojom robu stavlja na raspolaganje uz uvjete i u svrhe određene carinskim postupkom u koji je roba stavljena;
- aj) "korisnik postupka" je osoba u čije je ime podnesena carinska deklaracija ili osoba na koju su prenesena prava i obveze te osobe u vezi s carinskim postupkom;
- ak) "imatelj odobrenja" je osoba kojoj je, sukladno carinskim propisima, izdano odgovarajuće odobrenje;
- al) "rizik" je vjerojatnost nekog događaja koji bi mogao nastati u vezi s unosom, iznosom, provozom, prijenosom i posebnom uporabom robe koja se nalazi u carinskom području Bosne i Hercegovine, koja se kreće između carinskog područja Bosne i Hercegovine i drugog carinskog područja, kao i u vezi s prisutnošću robe koja nema status domaće robe, i može za posljedicu imati sprječavanje pravilne primjene carinskih i drugih propisa, ili ugrožavanje finansijskih interesa Bosne i Hercegovine ili predstavljati prijetnju sigurnosti Bosne i Hercegovine, javnom moralu, zaštiti zdravlja i života ljudi, životinja i biljaka, očuvanju okoliša, zaštiti prirodnih rijetkosti, kulturnog naslijeđa, umjetničke, povijesne, arheološke ili tehnološke vrijednosti, zaštiti intelektualnog vlasništva, zaštiti prava potrošača i drugoga;
- am) "upravljanje rizikom" je prepoznavanje rizika i provođenje svih mjera potrebnih za ograničavanje izloženosti riziku. To obuhvaća i radnje kao što su: prikupljanje podataka i informacija o riziku, analiza i ocjena rizika, propisivanje i poduzimanje mjera i redovito praćenje i reviziju tog procesa i njegovih rezultata na temelju izvora i strategije carinskog tijela i drugih tijela u Bosni i Hercegovini, kao i na temelju međunarodnog izvora i strategije;
- an) "imatelj robe" je osoba koja je vlasnik robe ili osoba koja je ima pravo koristiti ili rabiti ili osoba u čijem se fizičkom posjedu nalazi roba;
- ao) "unos robe" je radnja unošenja robe u carinsko područje Bosne i Hercegovine od bilo koje osobe i na bilo koji način, neovisno o tome u koje će carinski odobreno postupanje ili korištenje biti stavljena nakon unosa;

- ap) "iznos robe" je radnja iznošenja robe iz carinskog područja Bosne i Hercegovine od bilo koje osobe i na bilo koji način, neovisno o tome u koje će carinski odobreno postupanje ili korištenje biti stavljena pri iznošenju;
- ar) "Upravni odbor" je Odbor uspostavljen Zakonom o sustavu neizravnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini.

POGLAVLJE II. OPĆE ODREDBE KOJE SE ODNOSE NA PRAVA I OBVEZE OSOBA U ODNOSU NA CARINSKE PROPISE

ODJELJAK A. ZASTUPANJE

Članak 5. (Zastupanje)

Osoba o čijim se pravima i obvezama rješava može, pod uvjetima propisanim člankom 76. st. (2) i (3) ovoga Zakona, imenovati zastupnika za poduzimanje svih ili samo nekih carinskih formalnosti sukladno carinskim propisima u postupku pred carinskim tijelom.

Članak 6. (Vrste zastupanja)

(1) Zastupanje može biti:

- a) neposredno, kada zastupnik postupa u ime i za račun druge osobe, ili
- b) posredno, kada zastupnik postupa u svoje ime, a za račun druge osobe.

(2) Zastupnik mora biti registriran u Bosni i Hercegovini i upisan u registar koji vodi carinsko tijelo, osim u slučaju iz članka 76. st. (3) i (4) ovoga Zakona.

(3) Zastupnik se mora izjasniti o tome koju osobu zastupa, je li zastupanje neposredno ili posredno i posjeduje li ovlaštenje za zastupanje.

(4) Od svake osobe koja se izjasni da postupa u ime ili za račun druge osobe, carinsko tijelo može zahtijevati dostavu vjerodostojnog dokaza o ovlasti za zastupanje pred carinskim tijelom.

(5) Za osobu koja se ne izjasni da postupa u ime ili za račun druge osobe ili koja se izjasni da postupa u ime i za račun druge osobe, ali carinskom tijelu ne može podnijeti vjerodostojan dokaz o tome, smatra se da postupa u svoje ime i za svoj račun.

ODJELJAK B. OVLAŠTENI GOSPODARSKI SUBJEKT

Članak 7. (Ovlašteni gospodarski subjekt)

(1) Carinsko tijelo, u suradnji s drugim nadležnim tijelima po potrebi, prema kriterijima iz članka 8. ovoga Zakona, odobrava status "ovlaštenog gospodarskog subjekta" gospodarskom subjektu koji ima sjedište u carinskom području Bosne i Hercegovine.

(2) Ovlašteni gospodarski subjekt može koristiti olakšice u pogledu carinskih kontrola koje se odnose na sigurnosno mjerodavne provjere i/ili pojednostavljenja koja su predviđena carinskim propisima.

(3) Ovlašteni gospodarski subjekt dužan je obavijestiti carinsko tijelo o svim statusnim i drugim promjenama koje nastanu nakon što mu je odobren taj status, a koje mogu utjecati na daljnje postojanje ili sadržaj tog statusa.

Članak 8.

(Kriteriji za odobravanje statusa
ovlaštenog gospodarskog subjekta)

- (1) Kriteriji za odobravanje statusa ovlaštenog gospodarskog subjekta uključuju:
- a) pridržavanje carinskih i poreznih propisa u prethodnom razdoblju;
 - b) zadovoljavajući sustav vođenja poslovnih evidencija i, po potrebi, evidencije o prijevozu robe koji omogućava odgovarajuću carinsku kontrolu;
 - c) po potrebi, dokazana financijska likvidnost;
 - d) po potrebi, odgovarajuće standarde zaštite i sigurnosti.

(2) Provedbenim propisom, radi primjene kriterija iz stavka (1) ovoga članka, propisuju se:

- a) uvjeti za odobravanje statusa ovlaštenog gospodarskog subjekta;
- b) uvjeti za učestalost preispitivanja statusa ovlaštenog gospodarskog subjekta;
- c) uvjeti za izdavanje odobrenja za korištenje pojednostavljenih postupaka;
- d) vrsta i opseg olakšica koje se mogu odobriti u vezi s carinskim kontrolama koje se odnose na zaštitu i sigurnost, uzimajući u obzir propise za upravljanje rizikom;
- e) uvjeti i postupak prema kojima se status ovlaštenog gospodarskog subjekta može ukinuti.

ODJELJAK C. ODLUKE KOJE SE ODNOSI NA PRIMJENU CARINSKIH PROPISA

Članak 9.

(Donošenje odluke)

(1) Na postupak pred carinskim tijelom primjenjuju se odredbe propisa kojima se uređuje upravni postupak, osim ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

(2) Osoba koja od carinskog tijela zahtijeva donošenje odluke koja se odnosi na primjenu carinskih propisa mora navesti sve činjenice i okolnosti, te podnijeti isprave i druge dokaze potrebne za donošenje odluke.

(3) Odluka povodom usmenog zahtjeva donosi se i o njoj se obavještava podnositelj zahtjeva u najkraćem mogućem roku.

(4) Kada se zahtjev za donošenje odluke podnosi u pisanom obliku, odluka se donosi i o njoj se pismeno obavještava podnositelj zahtjeva u roku određenom važećim propisima, koji teče od dana primitka zahtjeva.

(5) Rok iz stavka (4) ovoga članka može se produljiti ako ga carinsko tijelo ne može ispoštovati. U tom slučaju, carinsko tijelo o tome obavještava podnositelja zahtjeva prije isteka tog roka, uz navođenje razloga koji opravdavaju produljenje i iduće razdoblje koje smatra potrebnim za donošenje odluke povodom zahtjeva.

(6) Odluka koju donosi carinsko tijelo u pisanom obliku, a kojom se odbija zahtjev podnositelja ili je nepovoljna po osobu na koju se odnosi, mora sadržavati razloge na temelju kojih je donesena i pouku o pravu na žalbu iz članka 10. ovoga Zakona.

Članak 10. (Žalba na odluku)

(1) Pravo žalbe na odluku carinskog tijela koja se odnosi na primjenu carinskih propisa ima osoba na koju se ta odluka odnosi.

(2) Pravo žalbe ima i osoba koja je carinskom tijelu podnijela zahtjev za donošenje odluke koja se odnosi na primjenu carinskih propisa, a odluka povodom zahtjeva nije joj dostavljena u roku iz članka 9. stavak (4) ovoga Zakona.

Članak 11. (Izvršenje odluke)

Podnošenje žalbe na odluku carinskog tijela ne odgađa izvršenje odluke.

Članak 12. (Odgoda izvršenja odluke)

(1) Iznimno od članka 11. ovoga Zakona, carinsko tijelo može, u cijelosti ili djelomično, odgoditi primjenu osporene odluke ako ima valjane razloge da vjeruje da osporena odluka nije sukladna carinskim propisima ili da bi za osobu na koju se odnosi mogla nastati nepopravljiva šteta.

(2) Kada se osporena odluka odnosi na plaćanje uvoznih ili izvoznih davanja, odgoda izvršenja te odluke može biti odobrena samo ako se položi osiguranje za njihovo plaćanje. Iznimno, neće se zahtijevati polaganje osiguranja ako se, na temelju isprava o procjeni stanja u kojem je dužnik, utvrdi da bi takvo osiguranje vjerojatno dovelo dužnika u ozbiljne ekonomske ili socijalne teškoće.

Članak 13. (Poništenje odluke)

(1) Odluka koja je povoljna za osobu na koju se odnosi poništava se ako je donesena na temelju netočnih ili nepotpunih informacija i ako:

- a) je podnositelj zahtjeva znao ili je mogao znati da su informacije netočne ili nepotpune
- i
- b) takva odluka ne bi mogla biti donesena na temelju točnih i potpunih informacija.

(2) Odluka iz stavka (1) ovoga članka dostavlja se bez odgode osobi na koju se odnosi.

(3) Poništenje ima pravno djelovanje od dana donošenja poništene odluke.

Članak 14.

(Ukidanje ili izmjena odluke)

(1) Odluka koja je povoljna za osobu na koju se odnosi ukida se ili mijenja u slučajevima drukčijim od onih iz članka 13. ovoga Zakona kada jedan ili više uvjeta propisanih za njezino donošenje nije bio ispunjen ili više nije ispunjen.

(2) Odluka koja je povoljna za osobu na koju se odnosi može se ukinuti ako osoba ne ispunjava obvezu koja joj je odlukom određena.

(3) Odluka iz st. (1) i (2) ovoga članka dostavlja se bez odgode osobi na koju se odnosi.

(4) Odluka iz st. (1) i (2) ovoga članka ima pravno djelovanje od dana dostave osobi na koju se odnosi. U iznimnim slučajevima, kada to zahtijevaju opravdani interesi osobe na koju se odluka odnosi, carinsko tijelo može odgoditi dan od kada donesena odluka o ukidanju ili izmjeni ima pravno djelovanje.

ODJELJAK D. INFORMACIJE O PRIMJENI CARINSKIH PROPISA

Članak 15.

(Informacije o primjeni carinskih propisa)

(1) Svaka zainteresirana osoba može zatražiti od carinskog tajela informacije o primjeni carinskih propisa. Takav zahtjev može se odbiti ako se ne odnosi na stvarno namjeravan uvoz ili izvoz.

(2) Informacije iz stavka (1) ovoga članka carinsko tijelo daje bez naknade. Naknada se može zahtijevati za posebne troškove koji nastanu, posebice zbog provođenja analiza i drugih ispitivanja ili vještačenja o robi na koju se odnosi zahtjev za davanje informacije, te za troškove povrata robe podnosiocu zahtjeva.

Članak 16.

(Obvezujuća informacija o tarifnom svrstavanju robe i o preferencijalnom podrijetlu robe)

(1) Na pisani zahtjev zainteresirane osobe, carinsko tijelo, sukladno provedbenom propisu, izdaje:

- a) obvezujuću informaciju o tarifnom svrstavanju robe po Carinskoj tarifi Bosne i Hercegovine,
- b) obvezujuću informaciju o preferencijalnom podrijetlu robe.

(2) Obvezujuća informacija o tarifnom svrstavanju robe ili obvezujuća informacija o preferencijalnom podrijetlu robe obvezuje carinsko tijelo u odnosu na osobu kojoj je izdana samo u pogledu tarifnog svrstavanja robe, odnosno utvrđivanja preferencijalnog podrijetla robe.

(3) Obvezujuća informacija o tarifnom svrstavanju robe ili obvezujuća informacija o preferencijalnom podrijetlu robe obvezuje carinsko tijelo u odnosu na osobu kojoj je izdana samo

za robu za koju se carinske formalnosti provode nakon dana stupanja na snagu obvezujuće informacije. U pitanjima koja se tiču preferencijalnog podrijetla robe, te formalnosti odnose se na primjenu članka 33. ovoga Zakona.

(4) Radi primjene obvezujuće informacije u carinskom postupku, osoba kojoj je izdana obvezujuća informacija mora dokazati da:

- a) u slučaju obvezujuće informacije o tarifnom svrstavanju robe, predložena roba potpuno odgovara robi navedenoj u informaciji,
- b) u slučaju obvezujuće informacije o preferencijalnom podrijetlu robe, predložena roba i okolnosti na temelju kojih se stiče preferencijalno podrijetlo robe potpuno odgovaraju robi i okolnostima navedenim u obvezujućoj informaciji.

(5) Obvezujuća informacija o tarifnom svrstavanju robe i obvezujuća informacija o preferencijalnom podrijetlu robe važi tri godine od dana njezina stupanja na snagu.

(6) Obvezujuća informacija poništava se, sukladno članku 13. ovoga Zakona, ako je utemeljena na netočnim ili nepotpunim informacijama koje je dao podnositelj zahtjeva.

(7) Obvezujuća informacija ukida se sukladno članku 14. ovoga Zakona.

(8) Obvezujuća informacija ne može biti izmijenjena.

(9) Obvezujuća informacija o tarifnom svrstavanju robe prestaje važiti kada:

- a) zbog izmjene propisa, više nije sukladna važećim propisima;
- b) više nije sukladna tumačenju Carinske tarife Bosne i Hercegovine zbog izmjena u komentarima Kombinirane nomenklature i/ili Harmoniziranog sustava ili zbog odluke nadležnog tijela u Bosni i Hercegovini;
- c) je ukinuta sukladno članku 14. ovoga Zakona, pod uvjetom da je odluka o njezinom ukidanju dostavljena osobi kojoj je izdana.

(10) Obvezujuća informacija o preferencijalnom podrijetlu robe prestaje važiti kada:

- a) zbog izmjene propisa ili zaključivanja međunarodnog sporazuma, više nije sukladna važećim propisima, odnosno međunarodnom sporazumu;
- b) više nije sukladna:
 - 1) tumačenju u pogledu preferencijalnog podrijetla robe zbog odluke nadležnog tijela u Bosni i Hercegovini,
 - 2) na međunarodnoj razini - Sporazumu o pravilima preferencijalnog podrijetla Svjetske trgovinske organizacije (WTO) ili mišljenju o preferencijalnom podrijetlu donesenom radi tumačenja Objašnjenja toga sporazuma od nadležnog tijela WTO-a;
- c) je ukinuta sukladno članku 14. ovoga Zakona, pod uvjetom da je odluka o njezinom ukidanju dostavljena osobi kojoj je izdana.

(11) U slučajevima iz stavka (9) toč. a) i b) i stavka (10) toč. a) i b) ovoga članka, izdana obvezujuća informacija prestaje važiti danom početka primjene donesene mjere koja je u pitanju, o čemu se imatelj informacije obavještava u pisanom obliku.

(12) Osoba kojoj je izdana obvezujuća informacija koja je prestala važiti sukladno stavku (9) toč. b) ili c), odnosno stavku (10) toč. b) ili c) ovoga članka može koristiti tu

informaciju još šest mjeseci od dana prestanka njezine valjanosti, pod uvjetom da je na temelju te informacije, a prije prestanka njezine valjanosti, zaključila obvezujući kupoprodajni ugovor za predmetnu robu. U slučaju uvoza ili izvoza robe za koju se prilikom obavljanja carinskih formalnosti podnose potvrde koje su bile izdane na temelju tih obvezujućih informacija, obvezujuće informacije važe u roku važenja potvrde.

(13) U slučaju iz stavka (9) točka a) i stavka (10) točka a) ovoga članka, propisom Bosne i Hercegovine ili međunarodnim sporazumom može se odrediti rok u kojemu se može koristiti obvezujuća informacija shodno stavku (12) ovoga članka.

(14) Obvezujuća informacija o tarifnom svrstavanju robe odnosno o preferencijalnom podrijetlu robe može se, pod uvjetima predviđenim st. (12) i (13) ovoga članka, koristiti isključivo u cilju:

- a) utvrđivanja iznosa uvoznih ili izvoznih davanja;
- b) utvrđivanja izvoznih naknada odnosno drugih davanja za uvoz ili izvoz u vezi s provedbom poljoprivredne politike;
- c) korištenja potvrda za uvoz ili izvoz koje se podnose prilikom obavljanja carinskih formalnosti radi prihvaćanja carinske deklaracije za predmetnu robu, pod uvjetom da su te potvrde bile izdane na temelju tih informacija.

(15) Provedbenim propisom propisuju se uvjeti za izdavanje obvezujuće informacije.

ODJELJAK E. OSTALE ODREDBE

Članak 17.

(Carinska kontrola, analiza rizika i suradnja tijela)

(1) Sukladno uvjetima predviđenim važećim propisima, carinsko tijelo poduzima sve radnje carinske kontrole koje smatra potrebnim radi pravilne primjene carinskih i, po potrebi, drugih propisa koji se odnose na unos, iznos, prevoz, prijenos i posebnu uporabu robe koja se kreće između carinskog područja Bosne i Hercegovine i drugog carinskog područja, te na prisutnost robe koja nema status domaće robe. Za potrebe pravilne primjene propisa, carinska kontrola može se obaviti i u drugom carinskom području, ako je to predviđeno međunarodnim sporazumom.

(2) Carinska kontrola, osim kontrole na licu mjesta, uglavnom se temelji na analizi rizika uz primjenu elektroničke obrade podataka, u cilju utvrđivanja i procjene stupnja rizika i razvoja mjera potrebnih za procjenu rizika na temelju kriterija razvijenih u Bosni i Hercegovini i, kad je to moguće, na međunarodnoj razini.

(3) Carinsko tijelo uspostavlja okvire za procjenu rizika i prioritetna područja kontrole. Za upravljanje rizikom može se uspostaviti elektronički sustav.

(4) Kada drugo tijelo provodi kontrolu, a ne carinsko tijelo, takva kontrola se, u suradnji s carinskim tijelom, obavlja, kad god je to moguće, istodobno i na istom mjestu.

(5) Unutar kontrole iz ovoga članka carinsko tijelo i drugo nadležno tijelo međusobno mogu razmjenjivati podatke u vezi s unosom, iznosom, prevozom, prijenosom i posebnom uporabom robe koja se nalazi u carinskom području Bosne i Hercegovine, robom koja se

kreće između carinskog područja Bosne i Hercegovine i drugog carinskog područja, te prisutnosti robe koja nema status domaće robe.

(6) Povjerljivi podatci dostavljaju se carinskoj upravi i drugim tijelima u drugoj državi prema međunarodnom sporazumu i uz uvjete iz članka 20. ovoga Zakona.

Članak 18.

(Izvanredne situacije)

(1) U slučaju izvanrednih situacija zbog zastoja prometa preko graničnog prijelaza ili zastoja u obavljanju carinskog postupka u unutrašnjosti carinskog područja Bosne i Hercegovine, carinsko tijelo može privremeno odrediti pojednostavljenje u provođenju mjera carinskog nadzora i kontrole odnosno carinskog postupka.

(2) Carinsko tijelo propisuje kriterije i postupak provođenja iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 19.

(Obveza podnošenja isprava)

U svrhu primjene carinskih propisa, svaka osoba koja je neposredno ili posredno uključena u radnje vezane uz trgovinu robom dužna je carinskom tijelu, na njegov zahtjev i u određenom roku, staviti na raspolaganje sve potrebne isprave i podatke, bez obzira na to u kojem su obliku, i pružiti svaku drugu pomoć.

Članak 20.

(Tajnost podataka)

Carinsko tijelo dužno je postupati sa svim podacima do kojih dođe, a koji su označeni ili ih treba označiti određenim stupnjem tajnosti, i može ih priopćavati na način propisan posebnim propisima.

Članak 21.

(Čuvanje isprava i podataka)

(1) U svrhu provođenja kontrole carinskog tijela, osoba koja sudjeluje u prometu robom dužna je čuvati isprave i podatke iz članka 19. ovoga Zakona u propisima utvrđenom roku, a najmanje pet kalendarskih godina, bez obzira na nosač podataka koji služi za njihovu pohranu. Taj rok počinje teći:

- a) u slučaju robe puštene u slobodan promet, osim robe iz točke b) ovoga stavka, kao i za robu za koju je podnesena izvozna carinska deklaracija, od zadnjeg dana kalendarske godine u kojoj je prihvaćena carinska deklaracija za puštanje robe u slobodan promet ili izvozna carinska deklaracija,
- b) u slučaju robe puštene u slobodan promet po smanjenoj ili nultoj carinskoj stopi na račun njezine uporabe u posebne svrhe, od zadnjeg dana kalendarske godine u kojoj je okončan carinski nadzor nad tom robom,
- c) u slučaju robe stavljene u drugi carinski postupak, od zadnjeg dana kalendarske godine u kojoj je okončan taj carinski postupak,
- d) u slučaju robe smještene u slobodnu zonu, od zadnjeg dana kalendarske godine u kojoj roba napusti slobodnu zonu.

(2) Ne dovodeći u pitanje primjenu druge rečenice iz članka 246. stavak (4) ovoga Zakona, kada se pri carinskoj kontroli utvrdi da se određeni unos podataka o carinskom dugu u knjigovodstvenoj evidenciji mora ispraviti, rok iz stavka (1) ovoga članka produljuje se za vrijeme koje je potrebno za unos ispravka i ponovnu provjeru.

Članak 22.

(Razdoblje, datum i rok)

Kada je carinskim propisima utvrđeno razdoblje, datum ili rok primjene, razdoblje i rok ne mogu se produljiti, a datum promijeniti, osim ako je tim propisima to izričito predviđeno.

Članak 23.

(Pojednostavljenje primjene ovoga Zakona)

Provedbenim propisom propisuje se u kojim se slučajevima i pod kojim uvjetima može pojednostaviti primjena ovoga Zakona.

Članak 24.

(Obveza drugih tijela u vezi sa inozemnom robom)

(1) Tijela uprave i pravosudna tijela moraju prijaviti najbližem carinskom uredu svu robu i prijevozna sredstva koja su privremeno zadržali ili konačno oduzeli, ako se radi o inozemnoj robi nad kojom nije proveden carinski postupak prema odredbama ovoga Zakona.

(2) Konačno oduzeta inozemna roba iz stavka (1) ovoga članka može se predati drugoj osobi samo ako je carinsko tijelo odobrilo neko od carinski odobrenih postupanja ili korištenja, odnosno ako je za tu robu plaćen potraživani carinski dug.

DIO DRUGI - ELEMENTI ZA OBRAČUN UVOZNIH I IZVOZNIH DAVANJA I PRIMJENU DRUGIH MJERA PROPISANIH U TRGOVINI ROBOM

POGLAVLJE I. CARINSKA TARIFA I TARIFNO SVRSTAVANJE ROBE

Članak 25.

(Carinska tarifa i tarifno svrstavanje robe)

(1) Davanja koja se zakonski potražuju prilikom nastanka carinskog duga temelje se na Carinskoj tarifi Bosne i Hercegovine, sukladno Zakonu o carinskoj tarifi.

(2) Carinska tarifa Bosne i Hercegovine obuhvaća:

- a) nomenklaturu roba koja je sukladna Harmoniziranom sustavu i Kombiniranoj nomenklaturi koju koristi Europska unija, oznake za posebne zahtjeve države Bosne i Hercegovine i dodatne šifarske oznake;
- b) konvencionalne carinske stope (najpovlaštenija nacija - MFN) koje se primjenjuju na robu obuhvaćenu nomenklaturom;
- c) preferencijalne carinske stope, sukladno međunarodnim sporazumima koje je Bosna i Hercegovina zaključila s određenim državama ili skupinama država;

- d) privremene suspenzije i privremena smanjenja stopa, mjere zaštite domaće proizvodnje od prekomjernog uvoza, antidampinške i kompenzatorne mjere i privremene tarifne kvote;
- e) ostale mjere predviđene propisima Bosne i Hercegovine;
- f) Opća pravila od 1. do 6. o svrstavanju robe u Carinsku tarifu;
- g) pravila o jedinstvenoj carinskoj stopi.

(3) Mjere iz stavka (2) toč. c) i d) ovoga članka primjenjuju se, na zahtjev deklaranta, umjesto mjere iz točke b) istoga stavka ako predmetna roba ispunjava uvjete predviđene tim mjerama. Zahtjev za primjenu tih mjera može se podnijeti i naknadno, pod uvjetom da se poštuju propisani rokovi i uvjeti.

(4) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine propisuje uvjete, postupak i način primjene mjera iz stavka (2) točka d) ovoga članka. Za mjere koje se odnose na privremene suspenzije, privremena smanjenja stopa i privremene tarifne kvote potrebno je pribaviti mišljenje Upravnog odbora.

(5) Kada je primjena mjera iz stavka (2) toč. c), d) i e) ovoga članka ograničena na određeni opseg uvoza, njezina primjena prestaje:

- a) u slučaju tarifnih kvota, čim se dosegne predviđeni opseg uvoza,
- b) u slučaju gornjeg tarifnog limita, sukladno propisu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine kojim je taj limit utvrđen.

(6) Tarifno svrstavanje robe u Carinsku tarifu Bosne i Hercegovine podrazumijeva utvrđivanje podbroja Carinske tarife Bosne i Hercegovine pod koji se roba svrstava na temelju općih pravila za tumačenje Harmoniziranog sustava i sukladno oznakama za posebne državne zahtjeve ili u posebnim slučajevima za primjenu posebnih mjera.

Članak 26.

(Povoljno tarifno postupanje)

(1) Provedbenim propisom propisuju se uvjeti prema kojima se odobrava povoljno tarifno postupanje koje određena roba može imati zbog svoje vrste ili uporabe u posebne svrhe. Kada je potrebno odobrenje, primjenjuje se čl. 100. i 101. ovoga Zakona.

(2) "Povoljno tarifno postupanje" u smislu stavka (1) ovoga članka znači smanjenu ili nultu carinsku stopu, pa i unutar tarifnih kvota.

POGLAVLJE II. PODRIJETLO ROBE

ODJELJAK A. NEPREFERENCIJALNO PODRIJETLO ROBE

Članak 27.

(Nepreferencijalno podrijetlo robe)

Odredbama čl. od 28. do 32. ovoga Zakona propisuje se nepreferencijalno podrijetlo robe u svrhu:

- a) primjene Carinske tarife Bosne i Hercegovine, s iznimkom mjera navedenih u članku 25. stavak (2) točka c) ovoga Zakona;

- b) primjene netarifnih mjera utvrđenih propisima Bosne i Hercegovine kojima se uređuju određena područja u trgovini robom;
- c) izdavanja isprava o podrijetlu robe.

Članak 28.

(Roba u cijelosti dobivena ili proizvedena)

(1) Roba podrijetlom iz jedne države je roba koja je u cijelosti dobivena ili proizvedena u toj državi.

(2) "Roba u cijelosti dobivena u jednoj državi" obuhvaća:

- a) mineralne proizvode izvađene u toj državi;
- b) biljne proizvode dobivene u toj državi (ubrani, požnjeveni, izvađeni i drugo);
- c) žive životinje okoćene, izležene i uzgojene u toj državi;
- d) proizvode dobivene od živih životinja uzgojenih u toj državi;
- e) proizvode dobivene lovom ili ribolovom u toj državi;
- f) proizvode morskog ribolova i druge proizvode izvađene iz mora izvan teritorijalnih voda neke države plovilom koje je registrirano ili upisano u registar u toj državi i koje plovi pod zastavom te države;
- g) proizvode dobivene ili proizvedene na brodu tvornici od proizvoda iz točke f) ovog stavka podrijetlom iz te države, pod uvjetom da je brod tvornica registriran ili upisan u registar u toj državi i plovi pod zastavom te države;
- h) proizvode izvađene s morskog dna ili iz sloja zemlje ispod tog morskog dna izvan teritorijalnih voda, ako ta država ima isključiva prava na iskorištavanje tog morskog dna ili iz sloja zemlje ispod tog morskog dna;
- i) otpatke i ostatke proizvoda dobivenih kao rezultat proizvodnih procesa u toj državi ili od već rabljenih predmeta ako su u njoj sakupljeni i ako se mogu koristiti samo za ponovno dobivanje sirovina;
- j) robu proizvedenu na teritoriju te države isključivo od proizvoda navedenih u toč. od a) do i) ovoga stavka ili od njihovih derivata (sekundarnih proizvoda) u bilo kojoj fazi proizvodnje.

(3) Pojam "država", u svrhu primjene stavka (2) ovoga članka, obuhvaća i teritorijalne vode te države.

Članak 29.

(Posljednja bitna prerada ili obrada)

Za robu u čijoj su proizvodnji sudjelovale dvije ili više država smatra se da je podrijetlom iz one države u kojoj je obavljena posljednja bitna, ekonomski opravdana prerada ili obrada u poduzeću opremljenom za tu preradu ili obradu koja je dovela do novog proizvoda ili koja predstavlja bitnu fazu proizvodnje.

Članak 30.

(Nedovoljna prerada ili obrada)

Svaka prerada ili obrada robe za koju se utvrdi ili za koju se osnovano sumnja da joj je jedini cilj bio izbjeći primjenu propisa koji se primjenjuju u Bosni i Hercegovini na robu iz određenih država ne može se ni u kojem slučaju smatrati dovoljnom preradom ili obradom na

temelju koje bi dobiveni proizvod, u smislu članka 29. ovoga Zakona, stekao status proizvoda podrijetlom iz države u kojoj je ta prerada ili obrada obavljena.

Članak 31.

(Dokaz o nepreferencijalnom podrijetlu robe i dodatni dokazi)

(1) Propisom iz članka 32. stavak (3) ovoga Zakona može se predvidjeti obveza podnošenja isprave kojom se dokazuje nepreferencijalno podrijetlo robe.

(2) U slučaju opravdane sumnje, carinsko tijelo može, iako je podnesen dokaz o nepreferencijalnom podrijetlu robe, zahtijevati dodatne dokaze kako bi se nedvojbeno potvrdilo da je navedeno podrijetlo robe sukladno pravilima utvrđenim propisom iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 32.

(Uvjeti i izdavanje dokaza o nepreferencijalnom podrijetlu)

(1) Dokaz o nepreferencijalnom podrijetlu robe izdaje Vanjskotrgovinska komora Bosne i Hercegovine.

(2) Propisom koji donosi Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, propisuju se uvjeti za stjecanje nepreferencijalnog podrijetla robe, postupak izdavanja dokaza o nepreferencijalnom podrijetlu robe, način dokazivanja i dokumentacija kojom se potkrepljuje, metode administrativne suradnje, kao i postupak kontrole i nadzora.

(3) Kontrolu i nadzor svih radnji propisanih propisom iz stavka (2) ovoga članka provodi Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine.

ODJELJAK B. PREFERENCIJALNO PODRIJETLO ROBE

Članak 33.

(Preferencijalno podrijetlo robe prema međunarodnom sporazumu)

(1) Pravilima o preferencijalnom podrijetlu robe utvrđuju se uvjeti za stjecanje podrijetla koje roba mora ispuniti radi ostvarivanja pogodnosti iz članka 25. stavak (2) točka c) ovoga Zakona.

(2) Pravila iz stavka (1) ovoga članka su pravila utvrđena međunarodnim sporazumom iz članka 25. stavak (2) točka c) ovoga Zakona za robu obuhvaćenu tim sporazumom.

Članak 34.

(Pravila o podrijetlu robe na temelju jednostrane odluke Bosne i Hercegovine)

Pravila o podrijetlu za robu iz država na koju Bosna i Hercegovina, na temelju svoje jednostrane odluke, primjenjuje preferencijalne tarifne mjere propisuje se provedbenim propisom

Članak 35.

(Pravila o podrijetlu robe na temelju jednostrane odluke druge države)

(1) Dokaz o preferencijalnom podrijetlu robe na temelju jednostrane odluke druge države izdaje Vanjskotrgovinska komora Bosne i Hercegovine.

(2) Kontrolu i nadzor svih radnji propisanih odlukom iz stavka (1) ovoga članka provodi Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine. Postupak kontrole i nadzora propisuje se propisom iz članka 32. stavak (2) ovoga Zakona.

POGLAVLJE III. CARINSKA VRIJEDNOST ROBE

Članak 36.

(Svrha određivanja carinske vrijednosti)

Odredbama ovoga poglavlja uređuje se način utvrđivanja carinske vrijednosti robe radi primjene carinskih propisa, uključujući i Carinsku tarifu Bosne i Hercegovine, kao i netarifnih mjera utvrđenih propisima Bosne i Hercegovine kojima se uređuje trgovina robom.

Članak 37.

(Transakcijska vrijednost)

(1) Carinska vrijednost uvezene robe je njezina transakcijska vrijednost, odnosno stvarno plaćena cijena ili cijena koju treba platiti za robu prodanu za izvoz u Bosnu i Hercegovinu a, po potrebi, usklađena s odredbama čl. 40. i 41. ovoga Zakona, pod uvjetom da:

- a) nema ograničenja za kupca u pogledu raspolaganja robom ili njezinom uporabom, osim sljedećih ograničenja:
 - 1) koja su uvedena ili se zahtijevaju na temelju Zakona ili ih zahtijevaju državna tijela Bosne i Hercegovine,
 - 2) kojima se ograničava zemljopisno područje na kojemu se roba može ponovno prodati, ili
 - 3) koja bitno ne utječu na vrijednost robe;
- b) prodaja ili cijena ne podliježu nekom uvjetu ili ograničenju čija se vrijednost ne može utvrditi u odnosu na vrijednost robe koja se vrednuje;
- c) nikakav prihod od naknadne preprodaje, drugog raspolaganja ili njezine uporabe od strane kupca neće pripasti neposredno ili posredno prodavatelju, osim ako se može odgovarajuće prilagoditi sukladno članku 40. ovoga Zakona;
- d) kupac i prodavatelj nisu povezani ili ako su povezani, transakcijska vrijednost je prihvatljiva za carinske svrhe u smislu stavka (2) ovoga članka.

(2) Radi procjene uvjeta iz stavka (1) točka d) ovoga članka, primjenjuju se odredbe st. od (3) do (6) ovoga članka.

(3) Prilikom utvrđivanja može li se prihvatiti transakcijska vrijednost prema stavku (1) ovoga članka, činjenica da su kupac i prodavatelj povezani sama po sebi ne predstavlja dovoljan razlog da se transakcijska vrijednost smatra neprihvatljivom. U takvom slučaju treba ispitati okolnosti pod kojima je obavljena prodaja, a transakcijska vrijednost prihvaća se pod

uvjetom da ta povezanost nije utjecala na cijenu. Ako na temelju podataka dobivenih od deklaranta ili na temelju drugih podataka carinsko tijelo ima razloga smatrati da je ta povezanost utjecala na cijenu, o tim razlozima obavještava deklaranta i daje mu razuman rok za odgovor. Na zahtjev deklaranta, carinsko tijelo i u pisanom obliku obavještava deklaranta o razlozima i roku za odgovor.

(4) Prilikom kupoprodaje između povezanih osoba, prihvaća se transakcijska vrijednost i vrijednost robe utvrđuje se sukladno stavku (1) ovoga članka uvijek kada deklarant dokaže da je ta vrijednost približno jednaka jednoj od sljedećih vrijednosti u isto ili približno isto vrijeme:

- a) transakcijskoj vrijednosti istovjetne ili slične robe radi izvoza u Bosnu i Hercegovinu pri prodaji između kupca i prodavatelja koji nisu povezani;
- b) carinskoj vrijednosti istovjetne ili slične robe utvrđene prema članku 38. stavak (2) točka c) ovoga Zakona;
- c) carinskoj vrijednosti istovjetne ili slične robe utvrđene prema članku 38. stavak (2) točka d) ovoga Zakona.

(5) Prilikom primjene provjera iz stavka (4) ovoga članka, dužna pažnja posvećuje se prikazanim razlikama na komercijalnoj i količinskoj razini, elementima navedenim u članku 40. ovoga Zakona i troškovima koje snosi prodavatelj u kupoprodaji u kojoj prodavatelj i kupac nisu povezani, a kada takve troškove ne snosi prodavatelj pri kupoprodaji u kojoj su on i kupac povezani.

(6) Provjere navedene u stavku (4) ovoga članka primjenjuju se na zahtjev deklaranta, i to samo radi poredbe. Ne mogu se utvrđivati zamjenske vrijednosti prema stavku (4) ovoga članka.

(7) Pod stvarno plaćenom cijenom ili cijenom koju treba platiti podrazumijevaju se sva plaćanja koja je izvršio ili treba izvršiti kupac prodavatelju ili u korist prodavatelja za uvezenu robu i obuhvaća sva plaćanja koja je kupac izvršio ili koja treba izvršiti, kao uvjet za prodaju uvezene robe, prodavatelju ili trećoj osobi kako bi se ispunila obveza prodavatelja. Nije nužno da oblik plaćanja bude prijenos novčanih sredstava. Plaćanje se može izvršiti i akreditivima i vrijednosnim papirima ili drugim instrumentima plaćanja te može biti neposredno ili posredno.

(8) Radnje koje poduzima kupac za svoj račun, uključujući i tržišne radnje, osim onih propisanih člankom 40. ovoga Zakona za koje treba uskladiti vrijednost, ne smatraju se posrednim plaćanjem prodavatelju, čak i ako se mogu smatrati da su u korist prodavatelja ili da su poduzete u dogovoru s prodavateljem, i njihova cijena neće se dodati stvarno plaćenju cijeni ili cijeni koju treba platiti prilikom utvrđivanja carinske vrijednosti uvezene robe.

Članak 38.

(Istovjetna ili slična roba,
jedinična cijena i obračunata vrijednost)

(1) Ako se carinska vrijednost ne može utvrditi sukladno članku 37. ovoga Zakona, ona se utvrđuje drugim metodama iz stavka (2) ovoga članka, i to sljedeći redoslijed toč. a), b), c) i d) iz stavka (2) ovoga članka sve dok se ne dođe do prve točke (metode) prema kojoj se ona može utvrditi, s tim što se redoslijed primjene toč. c) i d) može zamijeniti na zahtjev deklaranta. Samo onda kada se carinska vrijednost robe ne može utvrditi prema metodi iz

određene točke stavka (2) ovoga članka, mogu se primijeniti metode iz slijedeće točke, i to redoslijedom utvrđenim u stavku (2) ovoga članka.

- (2) Carinska vrijednost utvrđena sukladno stavku (1) ovoga članka je:
- a) transakcijska vrijednost istovjetne robe prodane za izvoz u Bosnu i Hercegovinu i izvezene u isto ili u približno isto vrijeme kada i roba čija se vrijednost utvrđuje;
 - b) transakcijska vrijednost slične robe prodane za izvoz u Bosnu i Hercegovinu i izvezene u isto ili u približno isto vrijeme kada i roba čija se vrijednost utvrđuje;
 - c) vrijednost utemeljena na jediničnoj cijeni po kojoj se uvezena roba ili istovjetna ili slična uvezena roba prodaje u Bosni i Hercegovini u najvećoj ukupnoj količini osobama koje nisu povezane s prodavateljima;
 - d) obračunata vrijednost, koja se sastoji od zbroja:
 - 1) troškova ili vrijednosti materijala i proizvodnje ili druge vrste prerade primijenjene u proizvodnji uvezene robe,
 - 2) iznosa dobiti i općih troškova koji je jednak onom koji obično odgovara iznosu koji se ostvaruje pri prodaji robe iste vrste ili kvalitete, kao što je roba čija se vrijednost utvrđuje i koju je proizveo proizvođač u državi izvoza za izvoz u Bosnu i Hercegovinu,
 - 3) vrijednosti svih troškova iz članka 40. stavak (1) toč. e) i f) ovoga Zakona.

(3) Dodatni uvjeti i pojedinosti za primjenu stavka (2) ovoga članka propisuju se provedbenim propisom.

Članak 39.

(Utvrđivanje carinske vrijednosti
na drugi odgovarajući način)

(1) Ako se carinska vrijednost uvezene robe ne može utvrditi sukladno čl. 37. ili 38. ovoga Zakona, carinska vrijednost utvrđuje se na temelju raspoloživih podataka u Bosni i Hercegovini uz primjenu prihvatljivih metoda sukladnih načelima i općim odredbama:

- a) Sporazuma o primjeni članka VII. Općeg sporazuma o carinama i trgovini iz 1994. godine,
- b) članka VII. Općeg sporazuma o carinama i trgovini iz 1994. godine (GATT) i
- c) odredbama ovoga poglavlja.

(2) Nikakva carinska vrijednost u smislu stavka 1. ovoga članka ne utvrđuje se prema:

- a) prodajnoj cijeni u Bosni i Hercegovini robe proizvedene u Bosni i Hercegovini;
- b) sustavu koji omogućava prihvaćanje više od dviju mogućih vrijednosti u carinske svrhe;
- c) cijeni robe na domaćem tržištu države izvoznice;
- d) troškovima proizvodnje, osim obračunate vrijednosti koja se utvrđuje za istovjetnu ili sličnu robu sukladno članku 38. stavak (2) točka d) ovoga Zakona;
- e) cijeni robe namijenjene za izvoz u drugu državu, a ne u Bosnu i Hercegovinu;
- f) minimalnim carinskim vrijednostima;
- g) proizvoljnim ili nepostojećim vrijednostima.

Članak 40.

(Troškovi i izdatci koji ulaze u carinsku vrijednost)

(1) Prilikom utvrđivanja carinske vrijednosti sukladno članku 37. ovoga Zakona, cijeni koja je stvarno plaćena ili koju treba platiti za uvezenu robu dodaju se:

- a) sljedeće stavke, do iznosa koji snosi kupac, a koje nisu uključene u stvarno plaćenu cijenu ili cijenu koju treba platiti za robu:
 - 1) provizije i naknade za posredovanje, osim provizije pri kupovini,
 - 2) troškovi ambalaže koja se, za carinske svrhe, smatra jedinstvenim dijelom predmetne robe,
 - 3) troškovi pakiranja, bilo za rad ili za materijale;
 - b) odgovarajući dio vrijednosti sljedećih roba i usluga koje je kupac isporučio, neposredno ili posredno, bez naplate ili po sniženoj cijeni, a radi korištenja u proizvodnji i prodaji za izvoz uvezene robe, u mjeri do koje ta vrijednost nije obuhvaćena stvarno plaćenom cijenom ili cijenom koju treba platiti:
 - 1) materijala, komponenata, dijelova i sličnih elemenata sadržanih u uvezenoj robi,
 - 2) alata, matrica, kalupa i sličnih predmeta korištenih u proizvodnji uvezene robe,
 - 3) materijala utrošenih u proizvodnji uvezene robe,
 - 4) usluga projektiranja, razvoja, umjetničkog ili oblikovnog rada, te planova i crteža izrađenih izvan Bosne i Hercegovine, a potrebnih za proizvodnju uvezene robe;
 - c) naknade za korištenje autorskih prava i licencije za uvezenu robu čija se vrijednost utvrđuje, a koje kupac mora platiti, neposredno ili posredno, kao uvjet za prodaju robe čija se vrijednost utvrđuje, ako te naknade nisu uključene u stvarno plaćenu cijenu ili cijenu koju treba platiti;
 - d) dio iznosa ostvaren daljnjom prodajom, raspolaganjem ili korištenjem uvezene robe, koji se neposredno ili posredno plaća prodavatelju;
 - e) troškovi prijevoza i osiguranja uvezene robe do mjesta ulaska u carinsko područje Bosne i Hercegovine i
 - f) troškovi utovara, istovara i troškovi rukovanja povezani s prijevozom uvezene robe do mjesta ulaska u carinsko područje Bosne i Hercegovine.
- (2) Dodavanja na stvarno plaćenu cijenu ili cijenu koju treba platiti rade se sukladno odredbama ovoga članka, isključivo na temelju objektivnih i mjerljivih podataka.

(3) Prilikom utvrđivanja carinske vrijednosti, u cijenu koja je stvarno plaćena ili koju treba platiti ne uračunavaju se nikakvi dodatci, osim onih koji su propisani ovim člankom.

(4) U smislu ovoga poglavlja, pojam "provizija pri kupovini" znači naknadu koju uvoznik plaća svome zastupniku za usluge njegova zastupanja u drugoj državi prilikom kupovine robe čija se vrijednost utvrđuje.

(5) Iznimno od stavka (1) točke c) ovoga članka, u stvarno plaćenu cijenu ili cijenu koju treba platiti za uvezenu robu prilikom utvrđivanja carinske vrijednosti ne uračunavaju se:

- a) troškovi dobivanja prava reprodukcije (umnažavanja) robe uvezene u Bosnu i Hercegovinu,
- b) plaćanja koja je izvršio kupac na ime prava distribucije ili daljnje prodaje uvezene robe, ako ta plaćanja nisu uvjet za prodaju robe za izvoz u Bosnu i Hercegovinu.

Članak 41.

(Troškovi i izdatci koji ne ulaze u carinsku vrijednost)

(1) Pod uvjetom da su iskazani odvojeno od stvarno plaćene cijene ili cijene koju treba platiti, u carinsku vrijednost ne uračunavaju se:

- a) troškovi prijevoza robe nakon njezina ulaska u carinsko područje Bosne i Hercegovine;
- b) troškovi izgradnje, montaže, sklapanja, održavanja i tehničke pomoći nastali nakon uvoza industrijskog postrojenja, strojeva ili opreme;
- c) troškovi na ime kamate proistekle iz financijskog aranžmana koji je zaključio kupac u vezi s kupovinom uvezene robe, bez obzira na to je li financiranje osigurao prodavatelj ili neka druga osoba, ako je takav financijski aranžman sastavljen u pisanom obliku i ako kupac može, ukoliko se to zahtijeva, dokazati:
 - 1) da je roba stvarno prodana po cijeni koja je prijavljena kao stvarno plaćena cijena ili cijena koju treba platiti,
 - 2) da kamatna stopa ne premašuje uobičajenu visinu za takve transakcije u trenutku i u državi u kojoj je osigurano financiranje;
- d) troškovi dobivanja prava reprodukcije robe uvezene u Bosnu i Hercegovinu;
- e) provizije pri kupovini;
- f) uvozna davanja i druge naknade koje se plaćaju u Bosni i Hercegovini pri uvozu ili prodaji robe.

(2) Prilikom utvrđivanja carinske vrijednosti uvezene robe prihvaćaju se ugovorena umanjenja cijene, kao i gotovinski popusti uobičajeni za istovjetnu ili sličnu uvezenu robu.

Članak 42.

(Carinska vrijednost nosača podataka)

Provedbenim propisom mogu se propisati posebna pravila za utvrđivanje carinske vrijednosti nosača podataka koji se koriste u opremi za obradu podataka i sadrže podatke ili naputke.

Članak 43.

(Preračunavanje strane valute)

Kada je za utvrđivanje carinske vrijednosti potrebno iznos u stranoj valuti preračunati u valutu Bosne i Hercegovine, strana valuta preračunava se u valutu Bosne i Hercegovine prema važećem srednjem i dnevnom tečaju koji objavljuje Centralna banka Bosne i Hercegovine.

Članak 44.

(Posebna pravila)

Odredbe čl. od 37. do 43. ovoga Zakona neće se primijeniti na utvrđivanje carinske vrijednosti robe koja je prije puštanja u slobodan promet bila predmetom drugog carinski odobrenog postupanja ili korištenja, ako je odredbama ovoga Zakona i provedbenog propisa kojima se uređuje takav postupak propisan drukčiji način utvrđivanja carinske vrijednosti robe koja se pušta u slobodan promet.

**DIO TREĆI - ODREDBE KOJE SE PRIMJENJUJU NA ROBU UNESENU
U CARINSKO PODRUČJE BOSNE I HERCEGOVINE DOK JOJ SE
NE ODREDI CARINSKI ODOBRENO POSTUPANJE ILI KORIŠTENJE**

POGLAVLJE I. SAŽETA ULAZNA DEKLARACIJA

Članak 45.

(Podnošenje sažete ulazne deklaracije)

(1) Za robu koja se unosi u carinsko područje Bosne i Hercegovine podnosi se sažeta ulazna deklaracija.

(2) Odredba stavka (1) ovoga članka ne primjenjuje se na robu koja se prevozi prijevoznim sredstvom koje samo prolazi teritorijalnim vodama ili zračnim prostorom carinskog područja Bosne i Hercegovine bez zaustavljanja na tom području.

(3) Sažeta ulazna deklaracija podnosi se ulaznom carinskom uredu. Uz odobrenje carinskog tijela, sažeta ulazna deklaracija može se podnijeti drugom carinskom uredu, koji podatke sadržane u toj deklaraciji elektroničkom razmjenom podataka (u daljnjem tekstu: elektroničkim putem) odmah dostavlja ili stavlja na raspolaganje ulaznom carinskom uredu.

(4) Pod uvjetom da je nadležnom carinskom uredu omogućen pristup podacima iz sažete ulazne deklaracije u računalnom sustavu gospodarskog subjekta, taj ured umjesto obveze podnošenja prethodne uvozne deklaracije može prihvatiti podnošenje obavijesti.

(5) Sažeta ulazna deklaracija podnosi se prije unošenja robe u carinsko područje Bosne i Hercegovine.

(6) Uz uvažavanje posebnih okolnosti, za određene vrste prometa robe, prijevoza ili za određene gospodarske subjekte ili ako su međunarodnim sporazumom predviđeni posebni sigurnosni postupci, provedbenim propisom propisuju se:

- a) rokovi u kojima se, prije unošenja robe u carinsko područje Bosne i Hercegovine, podnosi sažeta ulazna deklaracija;
- b) uvjeti pod kojima se može primijeniti iznimka od propisanih rokova iz točke a) ovoga stavka;
- c) uvjeti pod kojima se može primijeniti iznimka od obveze podnošenja sažete ulazne deklaracije.

Članak 46.

(Sadržaj i oblik sažete ulazne deklaracije, podnositelj i izmjene i dopune)

(1) Sažeta ulazna deklaracija podnosi se elektroničkim putem. Podatci iz trgovinskih, lučkih i transportnih isprava mogu se koristiti u svrhu podnošenja sažete ulazne deklaracije, pod uvjetom da sadrže sve potrebne pojedinosti.

(2) Iznimno, carinsko tijelo može prihvatiti sažetu ulaznu deklaraciju u pisanom obliku ako može primijeniti istu razinu carinske kontrole koja se temelji na analizi rizika kao i u slučaju sažete ulazne deklaracije podnesene elektroničkim putem i ako se takvi podatci mogu razmjenjivati s drugim carinskim uredima.

(3) Sažetu ulaznu deklaraciju podnosi osoba koja unosi robu u carinsko područje Bosne i Hercegovine ili osoba koja preuzme odgovornost za prijevoz robe na to područje.

(4) Bez obzira na obveze osobe iz stavka (3) ovoga članka, umjesto te osobe, sažetu ulaznu deklaraciju može podnijeti jedna od sljedećih osoba:

- a) osoba u čije ime postupa osoba iz stavka (3) ovoga članka;
- b) svaka osoba koja nadležnom carinskom uredu može predočiti ili osigurati predočenje robe;
- c) zastupnik jedne od osoba iz stavka (3) ovoga članka ili osoba iz toč. a) i b) ovoga stavka.

(5) Osobi koja podnosi sažetu ulaznu deklaraciju, na njezin zahtjev, carinski ured može odobriti izmjenu ili dopunu jednog ili više podataka u sažetoj ulaznoj deklaraciji nakon podnošenja. Izmjena odnosno dopuna neće se odobriti nakon što carinski ured:

- a) obavijesti osobu koja je podnijela sažetu ulaznu deklaraciju da namjerava pregledati robu ili
- b) utvrdi da su podatci navedeni u sažetoj ulaznoj deklaraciji netočni ili
- c) odobri daljnje kretanje robe.

(6) Provedbenim propisom propisuju se uvjeti pod kojima se primjenjuju odredbe o podnošenju sažete ulazne deklaracije, oblik i sadržaj sažete ulazne deklaracije koja obuhvaća podatke potrebne za analizu rizika i pravilno provođenje carinske kontrole, prije svega u svrhe zaštite i sigurnosti, uzimajući u obzir, kad je to moguće, primjenjive međunarodne standarde i trgovinsku praksu.

Članak 47.

(Carinska deklaracija sa statusom sažete ulazne deklaracije)

(1) Ulazni carinski ured može odustati od zahtjeva za podnošenje sažete ulazne deklaracije za robu za koju je, prije isteka roka iz članka 45. st. (5) i (6) ovoga Zakona, podnesena carinska deklaracija koja najmanje sadrži podatke potrebne za prethodnu deklaraciju. U tom slučaju, carinska deklaracija ima status sažete ulazne deklaracije sve dok se ne prihvati sukladno članku 75. ovoga Zakona.

(2) Uz odobrenje carinskog tijela, carinska deklaracija iz stavka (1) ovoga članka može se podnijeti uvoznom carinskom uredu koji nije ulazni carinski ured. U tom slučaju, uvozni carinski ured dužan je sve potrebne podatke sadržane u carinskoj deklaraciji elektroničkim putem odmah dostaviti ili staviti na raspolaganje ulaznom carinskom uredu.

(3) Ako se carinska deklaracija iz stavka (1) ovoga članka podnosi na neki drugi način osim elektroničkim putem, nadležni carinski ured primjenjuje istu razinu carinske kontrole koja se temelji na analizi rizika kao i u slučaju carinske deklaracije podnesene elektroničkim putem.

POGLAVLJE II. ULAZAK ROBE U CARINSKO PODRUČJE BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 48.

(Carinski nadzor i kontrola)

(1) Roba koja se unosi u carinsko područje Bosne i Hercegovine podliježe carinskom nadzoru od trenutka njezinog unosa i carinsko tijelo može obaviti njezinu kontrolu sukladno važećim propisima.

(2) Roba ostaje pod carinskim nadzorom sve dok je to potrebno radi utvrđivanja njezina carinskog statusa. U slučaju inozemne robe i ne dovodeći u pitanje primjenu članka 96. stavak (1) ovoga Zakona, roba ostaje pod carinskim nadzorom sve dok se njezin carinski status ne promijeni, odnosno sve dok se ne unese u slobodnu zonu, ponovno izveze ili uništi sukladno čl. 200. i 201. ovoga Zakona.

Članak 49.

(Prijevoz robe od carinske crte do mjesta predodjenja)

(1) Osoba koja je unijela robu u carinsko područje Bosne i Hercegovine dužna je unesenu robu odmah prevesti putom i na način koji odredi carinsko tijelo:

- a) do carinskog ureda koji odredi carinsko tijelo ili do bilo kojeg drugog mjesta koje to tijelo odredi ili odobri ili
- b) u slobodnu zonu, ako se roba unosi u slobodnu zonu neposredno:
 - 1) plovnim ili zračnim putem,
 - 2) kopnom, bez prolaska kroz neki drugi dio carinskog područja Bosne i Hercegovine, ako se slobodna zona nalazi uz kopnenu granicu između Bosne i Hercegovine i druge države.

(2) Osoba koja preuzme odgovornost za prijevoz robe nakon njezina unosa u carinsko područje Bosne i Hercegovine, uz ostalo, i zbog pretovara robe, odgovorna je za ispunjenje obveza iz stavka (1) ovoga članka.

(3) Roba koja se još uvijek nalazi izvan carinskog područja Bosne i Hercegovine može se podvrgnuti carinskoj kontroli sukladno važećim propisima kao rezultat, među ostalima, sporazuma zaključenog između Bosne i Hercegovine i druge države, i s njom se postupa na isti način kao s robom unesenom u carinsko područje Bosne i Hercegovine.

(4) Odredba stavka (1) točke a) ovoga članka ne isključuje primjenu propisa iz područja putničkog, pograničnog, poštanskog ili prometa od neznatnog ekonomskog značaja ako se primjenom tih propisa ne ugrožava mogućnost carinskog nadzora i kontrole.

(5) Odredbe st. od (1) do (4) ovoga članka, čl. od 45. do 47. i čl. od 50. do 64. ovoga Zakona ne primjenjuju se na robu koja je privremeno napustila carinsko područje Bosne i Hercegovine krećući se plovnim ili zračnim putem između dviju točaka tog područja, pod uvjetom da se prijevoz obavlja izravno u redovnom linijskom zračnom ili brodskom prometu bez zaustavljanja izvan carinskog područja Bosne i Hercegovine.

(6) Odredbe stavka (1) ovoga članka ne primjenjuje se na robu koja se nalazi na plovnom objektu ili u zrakoplovu koji prolazi teritorijalnim vodama ili zračnim prostorom Bosne i Hercegovine, a kojemu za određeno mjesto nije predviđena brodska ili zračna luka u Bosni i Hercegovini.

Članak 50.

(Nepredviđene okolnosti ili viša sila)

(1) Kad se obveze propisane člankom 49. stavak (1) ovoga Zakona ne mogu ispuniti zbog nepredviđenih okolnosti ili više sile, osoba koja je dužna ispuniti te obveze ili druga osoba koja je preuzela odgovornost za ispunjenje tih obveza dužna je, bez odgode, obavijestiti najbliži carinski ured o nastaloj situaciji. Ako zbog nepredviđenih okolnosti ili više sile nije

došlo do potpunog gubitka robe, carinsko tijelo također mora biti obaviješteno o mjestu na kojem se roba nalazi.

(2) Kada je plovni objekt ili zrakoplov iz članka 49. stavka (6) ovoga Zakona zbog nepredviđenih okolnosti ili više sile prisiljen privremeno pristati ili sletjeti u carinskom području Bosne i Hercegovine, a pritom nije moguće ispuniti obveze predviđene člankom 49. stavak (1) ovoga Zakona, osoba koja je uvela plovni objekt ili zrakoplov u carinsko područje Bosne i Hercegovine ili osoba koja je preuzela njegove obveze dužna je o tome odmah obavijestiti carinsko tijelo.

(3) Carinsko tijelo određuje koje mjere treba poduzeti kako bi se omogućio carinski nadzor nad robom iz stavka (1) ovoga članka, kao i nad robom koja se nalazi na plovnom objektu ili u zrakoplovu pod uvjetima navedenim u stavku (2) ovoga članka, te kako bi se osiguralo, ako je to potrebno, da roba bude naknadno dopremljena carinskom tijelu ili prevezena na neko drugo mjesto koje odredi ili odobri carinsko tijelo.

POGLAVLJE III. PREDOČENJE ROBE

Članak 51. (Predočenje robe)

(1) Robu koja, sukladno članku 49. stavak (1) točka a) ovoga Zakona, stigne do carinskog ureda ili do drugog mjesta koje je odredilo ili odobrilo carinsko tijelo, carinskom uredu odmah predočava osoba koja je unijela robu u carinsko područje Bosne i Hercegovine ili osoba koja je preuzela odgovornost za prijevoz robe nakon njezina unošenja.

(2) Kada se primjenjuju odredbe čl. od 45. do 47. ovoga Zakona, robu koja je, sukladno članku 49. stavak (1) točka a) ovoga Zakona, stigla do carinskog ureda ili do drugog mjesta koje je odredilo ili odobrilo carinsko tijelo, osim robe koja je u prijevoznom sredstvu koje samo prolazi teritorijalnim morem ili zračnim prostorom Bosne i Hercegovine bez zaustavljanja u carinskom području Bosne i Hercegovine, carinskom uredu predočava osoba koja je robu unijela u carinsko područje Bosne i Hercegovine ili osoba koja je preuzela odgovornost za prijevoz robe nakon njezina unošenja.

(3) Prilikom predočavanja robe carinskom uredu, osoba koja predočava robu poziva se na sažetu ulaznu deklaraciju ili carinsku deklaraciju koja je za tu robu prethodno podnesena prije njezina unošenja.

Članak 52. (Primjena propisa)

Odredbe članka 51. ovoga Zakona ne isključuju primjenu propisa koji se odnose na robu:

- a) koju unose putnici,
- b) koja je stavljena u carinski postupak bez obveze predočenja carinskom uredu.

Članak 53. (Prethodni pregled robe)

Roba se nakon predočenja carinskom tijelu, na zahtjev osobe koja je ovlaštena odrediti carinski odobreno postupanje ili korištenje za robu, a uz odobrenje i pod nadzorom carinskog

tijela, može pregledati ili se mogu uzeti uzorci u cilju određivanja carinski odobrenog postupanja ili korištenja za robu.

POGLAVLJE IV. DEKLARACIJA ZA PRIVREMENI SMJEŠTAJ I ISTOVAR PREDOČENE ROBE

Članak 54.

(Podnošenje deklaracije za privremeni smještaj)

(1) Za svu robu predočenu carinskom tijelu sukladno članku 51. ovoga Zakona, osim robe iz članka 56. ovoga Zakona, podnosi se deklaracija za privremeni smještaj. Deklaracija za privremeni smještaj ne podnosi se ako je za robu odmah po predočenju određeno carinski odobreno postupanje ili korištenje.

(2) Deklaracija za privremeni smještaj podnosi se carinskom tijelu prilikom predočenja robe. Carinsko tijelo može produljiti rok za podnošenje deklaracije za privremeni smještaj, a najdulje do isteka prvog radnog dana nakon predočenja robe.

Članak 55.

(Oblik i sadržaj deklaracije za privremeni smještaj i podnositelj)

(1) Deklaracija za privremeni smještaj sadrži podatke potrebne za identifikaciju robe i podnosi se na propisanom obrascu. Carinsko tijelo može odobriti korištenje trgovinske ili službene isprave koja sadrži podatke potrebne za identifikaciju robe kao deklaracije za privremeni smještaj.

(2) Deklaraciju za privremeni smještaj podnosi:

- a) osoba koja je robu unijela u carinsko područje Bosne i Hercegovine ili osoba koja je preuzela odgovornost za prijevoz te robe nakon unosa ili
- b) osoba u čije ime postupa osoba iz točke a) ovoga stavka.

Članak 56.

(Poštanski i putnički promet)

Uzimajući u obzir propise koji se odnose na poštanski i putnički promet, deklaracija za privremeni smještaj ne podnosi se za robu koju unose putnici i za robu u poštanskom prometu ako se time ne sprječava provođenje mjera carinske kontrole ili ako je za robu određeno carinski odobreno postupanje ili korištenje prije isteka roka iz članka 54. ovoga Zakona.

Članak 57.

(Istovar ili pretovar robe)

(1) Roba se može istovariti ili pretovariti iz prijevoznog sredstva kojim se prevozi samo na temelju odobrenja carinskog tijela, i to na mjestu koje odredi ili odobri carinsko tijelo.

(2) Odobrenje iz stavka (1) ovoga članka nije potrebno u slučaju neposredne opasnosti zbog koje je potreban žuran istovar cjelokupne ili dijela robe. U tom slučaju carinsko tijelo mora biti obaviješteno bez odgode.

(3) Carinsko tijelo može, radi pregleda robe ili prijevoznog sredstva kojim se roba prevozi, u svakom trenutku zahtijevati istovar i raspakiranje robe.

Članak 58.
(Premještanje robe)

Roba se ne smije premještatati s mjesta na kojem je prvotno bila smještena bez odobrenja carinskog tijela.

**POGLAVLJE V. OBVEZA ODREĐIVANJA ZA PREDOČENU ROBU
CARINSKI ODOBRENOG POSTUPANJA ILI KORIŠTENJA**

Članak 59.
(Određivanje carinski odobrenog postupanja ili korištenja)

Inozemnoj robi predloženoj carinskom tijelu mora se odrediti carinski odobreno postupanje ili korištenje, dopušteno za takvu robu.

Članak 60.
(Rokovi za određivanje carinski odobrenog postupanja ili korištenja)

(1) Ako je za robu predloženu carinskom tijelu podnesena deklaracija za privremeni smještaj, carinske formalnosti potrebne za određivanje za tu robu carinski odobrenog postupanja ili korištenja moraju se provesti u roku od 20 dana od dana podnošenja deklaracije za privremeni smještaj.

(2) Kada to okolnosti zahtijevaju, carinsko tijelo može odrediti kraći rok ili odobriti produljenje roka iz stavka (1) ovoga članka, koji ne može biti dulji od stvarno potrebnog vremena, sukladno tim okolnostima.

POGLAVLJE VI. PRIVREMENI SMJEŠTAJ ROBE

Članak 61.
(Privremeni smještaj predložene robe)

Roba predložena carinskom tijelu, bez obzira na to je li za nju podnesena ili ne deklaracija za privremeni smještaj, od trenutka predložanja pa sve dok joj se ne odredi carinski odobreno postupanje ili korištenje ima status robe u privremenom smještaju (u daljnjem tekstu: roba u privremenom smještaju).

Članak 62.
(Uvjeti privremenog smještaja)

(1) Roba u privremenom smještaju može biti smještena samo na mjestu i pod uvjetima koje odobri carinsko tijelo.

(2) Carinsko tijelo može zahtijevati da imatelj robe položi osiguranje za naplatu carinskog duga koji bi mogao nastati sukladno čl. 227. i 228. ovoga Zakona.

Članak 63.

(Postupanje s robom u privremenom smještaju)

Ne dovodeći u pitanje primjenu članka 53. ovoga Zakona, roba u privremenom smještaju može biti predmetom samo onih oblika postupanja koji su potrebni da bi se ona očuvala u nepromijenjenom stanju, bez mijenjanja njezina izgleda ili tehničkih osobina.

Članak 64.

(Postupanje s robom u privremenom smještaju u slučaju prekoračenja roka)

(1) Ako u roku određenom sukladno članku 60. ovoga Zakona nisu poduzete carinske formalnosti potrebne za određivanje carinski odobrenog postupanja ili korištenja za robu u privremenom smještaju, carinsko tijelo bez odgode, radi rješavanja situacije u vezi s tom robom, poduzima sve potrebne mjere, uključujući zapljenu i prodaju robe.

(2) Carinsko tijelo može premjestiti robu iz stavka (1) ovoga članka, na rizik i o trošku imatelja robe, na drugo mjesto koje je pod njegovim nadzorom do okončanja postupka s robom.

POGLAVLJE VII. ODREDBE KOJE SE PRIMJENJUJU NA STRANU ROBU KOJA SE PREVOZI U POSTUPKU PROVOZA

Članak 65.

(Iznimke za inozemnu robu u postupku provoza)

Na inozemnu robu koja se pri unošenju u carinsko područje Bosne i Hercegovine već nalazi u postupku provoza ne primjenjuju se odredbe članka 49., osim stavka (1) točka a), kao ni odredbe čl. od 50. do 64. ovoga Zakona.

Članak 66.

(Odredbe koje se primjenjuju na inozemnu robu po okončanju postupka provoza)

Kada inozemna roba, koja se prevozi uz primjenu provoznog postupka, stigne na odredište u carinskom području Bosne i Hercegovine i bude predočena odredišnom carinskom uredu sukladno propisima o postupku provoza, primjenjuju se odredbe čl. od 53. do 64. ovoga Zakona.

GLAVA VIII. OSTALE ODREDBE

Članak 67.

(Uništenje predočene robe)

Carinsko tijelo može odrediti uništavanje predočene robe kada to okolnosti zahtijevaju. Carinsko tijelo o tome obavještava imatelja robe, koji snosi troškove uništenja.

Članak 68.

(Postupanje prilikom nezakonitog unosa robe)

(1) Kada carinsko tijelo utvrdi da je roba nezakonito unesena u carinsko područje Bosne i Hercegovine ili da su nad njom onemogućeni carinski nadzor i kontrola, poduzima potrebne mjere radi rješavanja situacije u vezi s tom robom, uključujući zapljenu i prodaju robe.

(2) Troškove poduzetih mjera, uključujući i troškove uništenja robe, snosi imatelj robe.

DIO ČETVRTI - CARINSKI ODOBRENO POSTUPANJE ILI KORIŠTENJE ROBE

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Članak 69.

(Određivanje carinski odobrenog postupanja ili korištenja)

Ako ovim Zakonom nije drukčije propisano, za robu se može, bez obzira na njezinu vrstu, količinu, podrijetlo, način otpreme ili odredište, u svakom trenutku odrediti bilo koje carinski odobreno postupanje ili korištenje prema propisanim uvjetima.

Članak 70.

(Iznimka od određivanja carinski odobrenog postupanja ili korištenja)

Članak 69. ovoga Zakona ne primjenjuje se ako je to u suprotnosti s mjerama utvrđenim radi zaštite javne sigurnosti i morala, zaštite zdravlja i života ljudi, životinja i biljaka, očuvanja okoliša, zaštite prirodnih rijetkosti, kulturnog naslijeđa, umjetničke, povijesne, arheološke ili tehnološke vrijednosti, zaštite intelektualnog vlasništva i drugog.

POGLAVLJE II. CARINSKI POSTUPCI

ODJELJAK A. STAVLJANJE ROBE U CARINSKI POSTUPAK

Članak 71.

(Obveza podnošenja carinske deklaracije i carinski nadzor)

(1) Za robu koja se namjerava staviti u neki carinski postupak mora biti podnesena carinska deklaracija za taj carinski postupak.

(2) Domaća roba prijavljena za postupak izvoza, vanjsku obradu, provoz ili carinsko skladištenje pod carinskim je nadzorom od trenutka prihvaćanja carinske deklaracije do trenutka napuštanja carinskog područja Bosne i Hercegovine, uništenja robe ili poništenja carinske deklaracije.

Članak 72.

(Ovlast carinskog tijela za određivanje nadležnosti)

Uzimajući u obzir vrstu robe i carinski postupak u koji će roba biti stavljena, u slučajevima kad je to moguće, carinsko tijelo može odrediti nadležnost pojedinih carinskih ureda.

Članak 73.

(Podnošenje carinske deklaracije)

Carinska deklaracija podnosi se:

- a) u pisanom obliku ili
- b) elektroničkom razmjenom podataka (u daljnjem tekstu: elektroničkim putem), ako to dopuštaju tehničke mogućnosti i ako carinsko tijelo odobri korištenje elektroničkih sredstava ili
- c) usmeno ili drugom radnjom kojom imatelj robe zahtijeva stavljanje robe u carinski postupak, ako je provedbenim propisom predviđena takva mogućnost.

1. Carinska deklaracija u pisanom obliku

1.1. Redoviti postupak

Članak 74.

(Popunjavanje carinske deklaracije)

(1) Carinska deklaracija u pisanom obliku podnosi se na obrascu propisanom provedbenim propisom. Deklaracija mora sadržavati sve podatke potrebne za primjenu propisa kojima je uređen carinski postupak za koji se roba prijavljuje i biti potpisana od njezina podnositelja.

(2) Deklarant je dužan uz carinsku deklaraciju priložiti sve isprave potrebne za primjenu propisa kojima je uređen carinski postupak za koji se roba prijavljuje.

Članak 75.

(Prihvatanje carinske deklaracije)

Carinsko tijelo odmah prihvata carinsku deklaraciju koja je podnesena sukladno odredbama članka 74. ovoga Zakona, pod uvjetom da je roba za koju se deklaracija podnosi predočena carinskom uredu.

Članak 76.

(Deklarant)

(1) Carinsku deklaraciju može podnijeti svaka osoba koja je u mogućnosti carinskom uredu predočiti robu i sve isprave potrebne za primjenu propisa kojima je uređen carinski postupak za koji je roba prijavljena ili osoba koju on ovlasti sukladno čl. 5. i 6. ovoga Zakona.

(2) Kada prihvatanje carinske deklaracije nameće posebne obveze određenoj osobi, deklaraciju mora podnijeti ta osoba ili druga osoba za njezin račun.

(3) Deklarant mora imati sjedište ili prebivalište u Bosni i Hercegovini, osim osobe koja:

- a) prijavljuje robu za provoz ili privremeni uvoz,
- b) samo povremeno prijavljuje robu, ako carinsko tijelo to smatra opravdanim.

(4) Odredbe stavka (3) ovoga članka ne isključuju primjenu bilateralnog sporazuma koji je Bosna i Hercegovina zaključila s drugom državom, odnosno uobičajene prakse sa sličnim

djelovanjem, prema kojima državljanin te države može podnijeti carinsku deklaraciju na području Bosne i Hercegovine na temelju reciprociteta.

Članak 77.

(Izmjena i dopuna carinske deklaracije)

(1) Deklarantu, na njegov zahtjev, carinsko tijelo može odobriti izmjenu ili dopunu jednog ili više podataka u carinskoj deklaraciji koju je već prihvatio. Izmjena i dopuna u carinskoj deklaraciji ne smije imati za posljedicu da se deklaracija odnosi na neku drugu robu, a ne na robu koja je tom deklaracijom prvotno bila prijavljena.

(2) Carinsko tijelo neće odobriti izmjenu ili dopunu carinske deklaracije ako je zahtjev za izmjenu odnosno dopunu podnesen nakon što carinsko tijelo:

- a) obavijesti deklaranta da namjerava pregledati robu ili
- b) utvrdi netočnost podataka čija se izmjena traži ili
- c) pusti robu deklarantu.

Članak 78.

(Poništenje carinske deklaracije)

(1) Carinsko tijelo, na zahtjev deklaranta, poništava već prihvaćenu carinsku deklaraciju ako deklarant dostavi dokaz da je roba greškom prijavljena za carinski postupak obuhvaćen tom deklaracijom ili da, uslijed posebnih okolnosti, stavljanje robe u carinski postupak za koji je bila prijavljena više nije opravdano, s tim da robu odmah prijavi za neko drugo carinski odobreno postupanje ili korištenje, ako je to potrebno.

(2) Kada je carinsko tijelo već obavijestilo deklaranta o svojoj namjeri da obavi pregled robe, zahtjev za poništenje carinske deklaracije neće se prihvatiti dok se ne obavi pregled robe.

(3) Carinska deklaracija ne može se poništiti poslije puštanja robe deklarantu, osim u slučajevima utvrđenim provedbenim propisom.

(4) Poništenje carinske deklaracije ne isključuje primjenu važećih kaznenih odredaba.

Članak 79.

(Dan primjene propisa)

Pri provođenju carinskog postupka za koji je roba prijavljena primjenjuju se propisi koji važe na dan prihvaćanja carinske deklaracije, ako nije drukčije propisano.

Članak 80.

(Provjera carinske deklaracije)

Radi provjere prihvaćene carinske deklaracije, carinski ured može:

- a) pregledati deklaraciju i isprave obuhvaćene deklaracijom, kao i isprave priložene uz deklaraciju, i od deklaranta zahtijevati dostavu i drugih isprava kako bi utvrdio točnost podataka u deklaraciji,
- b) pregledati robu i uzeti uzorke radi analize ili drugog odgovarajućeg ispitivanja.

Članak 81.

(Pregled robe i uzimanje uzoraka)

(1) Prijevoz robe do mjesta pregleda ili uzimanja uzoraka, kao i svako rukovanje robom potrebno za obavljanje pregleda ili uzimanje uzoraka, obavlja deklarant ili se obavlja na njegovu odgovornost. Troškove koji iz toga nastanu snosi deklarant.

(2) Deklarant ima pravo biti nazočan pregledu robe i uzimanju uzoraka. Carinsko tijelo, ako to smatra potrebitim, može zahtijevati nazočnost deklaranta ili njegova zastupnika pregledu robe ili uzimanju uzoraka radi pružanja potrebne pomoći u cilju olakšavanja takvog pregleda ili uzimanja uzoraka.

(3) Kada su uzorci uzeti sukladno propisima, carinsko tijelo nije dužno platiti bilo kakvu naknadu za uzete uzorke, ali snosi troškove analize ili ispitivanja.

(4) Provedbenim propisom propisuju se uvjeti i način uzimanja uzoraka.

Članak 82.

(Djelomični pregled robe)

(1) Kada je pregledan samo dio robe koja je obuhvaćena carinskom deklaracijom, rezultati tog djelomičnog pregleda primjenjuju se na svu robu obuhvaćenu tom deklaracijom.

(2) Deklarant može zatražiti nastavak pregleda robe ako smatra da rezultati djelomičnog pregleda ne odgovaraju preostaloj robi obuhvaćenoj carinskom deklaracijom.

(3) Radi primjene stavka (1) ovoga članka, ako carinska deklaracija obuhvaća dva ili više naimenovanja, podatci koji se odnose na svako pojedino naimenovanje smatraju se posebnom carinskom deklaracijom.

Članak 83.

(Rezultati provjere carinske deklaracije)

(1) Rezultati provjere carinske deklaracije koriste se u svrhu primjene propisa kojima je uređen carinski postupak u koji je roba stavljena.

(2) Ako carinska deklaracija nije provjeravana, radi primjene propisa iz stavka (1) ovoga članka, prihvaćaju se podatci koje je deklarant naveo u deklaraciji.

Članak 84.

(Mjere za osiguranje identifikacije robe)

(1) Carinsko tijelo dužno je poduzeti potrebne mjere kako bi se osigurala identifikacija robe, ako je identifikacija robe potrebna da bi se ispunili uvjeti za carinski postupak za koji je predmetna roba prijavljena.

(2) Carinska obilježja stavljena na robu ili prijevozno sredstvo može ukloniti ili uništiti samo carinsko tijelo, a druga osoba samo uz odobrenje carinskog tijela, osim kada je uslijed

nepredviđenih okolnosti ili djelovanja više sile njihovo uklanjanje ili uništenje potrebno da bi se zaštitila roba ili prijevozno sredstvo.

Članak 85.
(Puštanje robe)

(1) Ne dovodeći u pitanje primjenu članka 86. ovoga Zakona, ako su ispunjeni uvjeti za stavljanje robe u zahtijevani carinski postupak i pod uvjetom da roba ne podliježe nikakvim mjerama zabrane ili ograničenja, carinsko tijelo pušta robu deklarantu čim provjeri i prihvati podatke u carinskoj deklaraciji ili ih prihvati bez provjere. Na isti način postupa se i u slučaju kada se carinska deklaracija ne može provjeriti u odgovarajućem roku, a više nije potrebna prisutnost robe radi provjere deklaracije.

(2) Sva roba obuhvaćena jednom carinskom deklaracijom pušta se u isto vrijeme.

(3) U svrhu primjene stavka (2) ovoga članka, ako carinska deklaracija obuhvaća dva ili više naimenovanja, podatci koji se odnose na svako pojedino naimenovanje smatraju se posebnom carinskom deklaracijom.

Članak 86.
(Osiguranje carinskog duga prije puštanja robe)

(1) Kada prihvaćanjem carinske deklaracije nastaje carinski dug, roba obuhvaćena tom deklaracijom ne pušta se deklarantu sve dok se carinski dug ne plati ili ne položi osiguranje za njegovo plaćanje.

(2) U postupku privremenog uvoza uz djelomično oslobađanje od plaćanja uvoznih davanja, roba obuhvaćena carinskom deklaracijom ne pušta se deklarantu dok se ne položi osiguranje za plaćanje carinskog duga.

(3) Kada carinsko tijelo, sukladno propisima kojima je uređen carinski postupak za koji je roba prijavljena, zahtijeva polaganje osiguranja za plaćanje carinskog duga koji bi mogao nastati, predmetna roba ne pušta se u carinski postupak dok se ne položi to osiguranje.

Članak 87.
(Posebne mjere)

Carinsko tijelo poduzima sve potrebne mjere, uključujući zapljenu robe i njezinu prodaju:

- a) ako roba ne može biti puštena deklarantu zato što:
 - 1) nije bilo moguće početi pregled robe ili nastaviti pregled robe u roku koji je odredilo carinsko tijelo, a iz razloga koje je prouzročio deklarant,
 - 2) nisu bile podnesene isprave potrebne za stavljanje robe u zahtijevani carinski postupak,
 - 3) carinski dug nije plaćen ili nije položeno osiguranje za plaćanje toga duga u propisanom roku,
 - 4) roba podliježe zabranama ili ograničenjima,
- b) ako roba nije preuzeta u odgovarajućem roku nakon što je puštena deklarantu.

1.2. Pojednostavljeni postupci

Članak 88.

(Pojednostavljene carinske deklaracije)

(1) Radi pojednostavljenja carinskih formalnosti i postupka uz istodobno osiguranje pravilne provedbe postupka, u slučajevima i na način propisan provedbenim propisom carinsko tijelo može odobriti:

- a) da carinska deklaracija ne sadrži neke od podataka ili da deklaraciji nisu priložene neke od isprava kako je to propisano člankom 74. ovoga Zakona,
- b) da neki od trgovinskih ili službenih isprava priloženih uz zahtjev za stavljanje robe u carinski postupak zamijeni carinsku deklaraciju iz članka 74. ovoga Zakona,
- c) stavljanje robe u zahtijevani carinski postupak na temelju knjigovodstvenog upisa; u tom slučaju carinsko tijelo može osloboditi deklaranta obveze predočenja robe.

(2) Pojednostavljena carinska deklaracija iz stavka (1) ovoga članka mora sadržavati podatke potrebne za identifikaciju robe, a knjigovodstveni upis i dan uknjižbe.

(3) Osim u slučaju utvrđenom provedbenim propisom, deklarant je dužan u odobrenom roku podnijeti dopunsku carinsku deklaraciju, koja može biti opća, periodična ili zbirna.

(4) Dopunska deklaracija i pojednostavljena carinska deklaracija iz stavka (1) toč. a), b) i c) ovoga članka čine jedinstvenu i nedjeljivu pravnu cjelinu na koju se primjenjuju propisi koji važe na dan prihvatanja pojednostavljene deklaracije. Prihvatanje knjigovodstvenog upisa iz stavka (1) točke c) ovoga članka ima isto pravno djelovanje kao i prihvatanje carinske deklaracije iz članka 74. ovoga Zakona.

Članak 89.

(Pojednostavljeni postupak provoza)

Provedbenim propisom propisuju se posebni pojednostavljeni postupci provoza.

2. Druge carinske deklaracije

Članak 90.

(Primjena odredaba u slučaju drugih carinskih deklaracija)

Kada se carinska deklaracija podnosi elektroničkim putem u smislu članka 73. točka b) ovoga Zakona, usmeno ili nekom drugom radnjom u smislu članka 73. točka c) ovoga Zakona, na odgovarajući način se primjenjuju odredbe čl. od 74. do 89. ovoga Zakona.

Članak 91.

(Obveza čuvanja isprava)

Kada se carinska deklaracija podnosi elektroničkim putem, carinsko tijelo može odobriti da se uz deklaraciju ne podnose isprave iz članka 74. stavak (2) ovoga Zakona. U tom slučaju isprave se moraju čuvati i biti na raspolaganju carinskom tijelu u roku iz članka 21. ovoga Zakona.

3. Naknadna provjera carinske deklaracije

Članak 92.

(Naknadna provjera carinske deklaracije)

(1) Carinsko tijelo može, po službenoj dužnosti ili na zahtjev deklaranta, izmijeniti ili dopuniti carinsku deklaraciju nakon što je roba puštena deklarantu.

(2) Carinsko tijelo nakon puštanja robe, a radi kontrole ispravnosti podataka sadržanih u carinskoj deklaraciji, može naknadno provjeriti knjigovodstvene, trgovinske i druge isprave i podatke koji se odnose na uvozne ili izvozne radnje u vezi s tom robom ili na naknadne trgovinske radnje u koje je ta roba uključena. Ta provjera može se obaviti u prostorijama deklaranta, u prostorijama bilo koje druge osobe koja je neposredno ili posredno poslovno uključena u navedene radnje ili u prostorijama bilo koje druge osobe koja posjeduje navedene isprave i podatke. Carinsko tijelo također može obaviti pregled robe i uzeti uzorke robe ako je ona još uvijek dostupna.

(3) Kada se naknadnom provjerom carinske deklaracije ili pregledom nakon carinjenja utvrdi da su propisi kojima je uređen odnosni carinski postupak bili primijenjeni na temelju netočnih ili nepotpunih podataka, carinsko tijelo, sukladno važećim propisima, poduzima mjere potrebne za rješavanje nastale situacije, uzimajući u obzir nove informacije koje su mu na raspolaganju.

ODJELJAK B. PUŠTANJE ROBE U SLOBODAN PROMET

Članak 93.

(Puštanje robe u slobodan promet)

(1) Puštanje robe u slobodan promet podrazumijeva primjenu mjera trgovinske politike, ispunjavanje ostalih carinskih formalnosti u vezi s uvozom robe i plaćanje svih propisanih uvoznih davanja, poreza, trošarina i drugih davanja sukladno carinskim i drugim propisima.

(2) Puštanjem robe u slobodan promet inozemna roba stječe carinski status domaće robe.

Članak 94.

(Niža carinska stopa)

(1) Iznimno od članka 79. ovoga Zakona, deklarant može zahtijevati primjenu niže carinske stope ako nakon dana prihvatanja carinske deklaracije kojom se roba pušta u slobodan promet, ali prije puštanja robe deklarantu, dođe do smanjenja davanja iz članka 4. točke r) alineje 1) ovoga Zakona.

(2) Stavak (1) ovoga članka ne primijenjuje se ako roba nije mogla biti puštena iz razloga koje je prouzročio deklarant.

Članak 95.
(Zajednička carinska stopa)

Kada pošiljka sadrži robu koja se svrstava u različite tarifne oznake, pri čemu bi svrstavanje svake robe pojedinačno, radi sastavljanja carinske deklaracije, iziskivalo rad i troškove nesrazmjerne obračunatoj carini, carinsko tijelo, na zahtjev deklaranta, može odobriti obračun carine za cijelu pošiljku na temelju svrstavanja u tarifnu oznaku one robe koja podliježe plaćanju najviše carinske stope.

Članak 96.
(Carinski nadzor nad robom puštenom uz smanjenu ili nultu carinsku stopu radi uporabe u posebne svrhe)

(1) Roba koja je puštena u slobodan promet po smanjenoj ili nultoj carinskoj stopi zbog njezine uporabe u posebne svrhe ostaje pod carinskim nadzorom. Carinski nadzor nad tom robom prestaje kada prestane primjena uvjeta utvrđenih za odobravanje smanjene ili nulte carinske stope, kad se roba izveze ili uništi ili kad se odobri korištenje robe u drukčije svrhe od onih propisanih za primjenu smanjene ili nulte carinske stope, uz uvjet da je plaćen potraživani carinski dug.

(2) Na robu iz stavka (1) ovoga članka na odgovarajući način se primjenjuju odredbe čl. 102. i 104. ovoga Zakona.

Članak 97.
(Gubitak carinskog statusa domaće robe)

Roba puštena u slobodan promet gubi carinski status domaće robe:

- a) kada je carinska deklaracija za puštanje robe u slobodan promet poništena nakon puštanja robe deklarantu;
- b) kada je iznos uvoznih davanja koji se plaća za robu vraćen ili je otpušten:
 - 1) u postupku unutarnje obrade po sustavu povrata,
 - 2) zato što roba ima nedostatke ili ne odgovara uvjetima iz ugovora, pod uvjetima iz članka 264. ovoga Zakona, ili
 - 3) u slučajevima navedenim u članku 265. ovoga Zakona kada je povrat ili otpust davanja uvjetovan izvozom ili ponovnim izvozom ili stavljanjem robe u neko drugo istovrijedno carinski odobreno postupanje ili korištenje.

**ODJELJAK C. CARINSKI POSTUPCI S ODGOĐENIM PLAĆANJEM I
CARINSKI POSTUPCI S EKONOMSKIM DJELOVANJEM**

1. Zajedničke odredbe za nekoliko postupaka

Članak 98.
(Carinski postupci s odgođenim plaćanjem i
carinski postupci s ekonomskim djelovanjem)

(1) Izrazi korišteni u čl. od 99. do 104. ovoga Zakona, u slučaju inozemne robe, odnose se:

- a) u "carinskom postupku s odgođenim plaćanjem", na postupke:

- 1) vanjskog provoza,
 - 2) carinskog skladištenja,
 - 3) unutarnje obrade po sustavu odgođenog plaćanja,
 - 4) obrade pod carinskom kontrolom,
 - 5) privremenog uvoza;
- b) u "carinskom postupku s ekonomskim djelovanjem", na postupke:
- 1) carinskog skladištenja,
 - 2) unutarnje obrade,
 - 3) obrade pod carinskom kontrolom,
 - 4) privremenog uvoza,
 - 5) vanjske obrade.

(2) "Uvozna roba" je roba stavljena u carinski postupak s odgođenim plaćanjem, te roba nad kojom je, postupkom unutarnje obrade po sustavu povrata, proveden postupak puštanja u slobodan promet uz ispunjenje carinskih formalnosti predviđenih člankom 144. ovoga Zakona.

(3) "Roba u nepromijenjenom stanju" je naziv za uvoznu robu koja u postupku unutarnje obrade ili u postupku obrade pod carinskom kontrolom nije bila predmetom nijednog oblika obrade ili prerade.

Članak 99.

(Odobrenje)

Carinski postupak s ekonomskim djelovanjem može se primijeniti samo na temelju odobrenja koje izdaje carinsko tijelo.

Članak 100.

(Uvjeti)

Ne dovodeći u pitanje dodatne posebne uvjete kojima se uređuje određeni carinski postupak, odobrenje iz čl. 99. i 117. stavak (1) ovoga Zakona izdaje se samo:

- a) osobi koja pruži sva potrebna jamstva da će pravilno provoditi postupak,
- b) ako carinsko tijelo ima mogućnost nadzora i kontrole nad odobrenim postupkom, bez potrebe uvođenja administrativnih mjera nesrazmjernih ekonomskim potrebama koje su u pitanju.

Članak 101.

(Sadržaj odobrenja i obveza imatelja odobrenja)

(1) U odobrenju za carinski postupak s ekonomskim djelovanjem moraju biti navedeni uvjeti pod kojima se provodi taj postupak.

(2) Imatelj odobrenja obavještava carinsko tijelo o svim činjenicama koje nastanu nakon izdavanja odobrenja i utječu na njegovu daljnju primjenu ili sadržaj.

(3) Za sve proizvode i robu dobivenu od robe stavljene u carinski postupak s odgođenim plaćanjem smatra se da su stavljeni u isti postupak.

Članak 102.
(Polaganje osiguranja)

(1) Carinsko tijelo može zahtijevati od imatelja odobrenja da položi odgovarajuće osiguranje za plaćanje carinskog duga koji bi mogao nastati u vezi s robom stavljenom u carinski postupak s odgođenim plaćanjem.

(2) Upravni odbor može propisati način polaganja i visinu osiguranja, odnosno oslobađanje od obveze polaganja osiguranja za pojedine carinske postupke s odgođenim plaćanjem.

Članak 103.
(Okončanje carinskog postupka s ekonomskim djelovanjem)

(1) Carinski postupak s ekonomskim djelovanjem okončava se kada se za robu koja je bila stavljena u taj postupak ili za dobivene ili obrađene proizvode odredi novo carinski odobreno postupanje ili korištenje.

(2) Carinsko tijelo poduzima sve potrebne mjere radi rješavanja situacije u vezi s robom za koju nije okončan postupak sukladno propisanim uvjetima.

Članak 104.
(Prijenos prava i obveza)

Prava i obveze korisnika carinskog postupka s ekonomskim djelovanjem mogu se, pod uvjetima koje odredi carinsko tijelo, prenijeti na drugu osobu koja ispunjava sve uvjete za taj postupak.

2. Provoz

2.1. Vanjski provoz - opće odredbe

Članak 105.
(Vanjski provoz)

(1) Postupak vanjskog provoza omogućava kretanje robe od jednog do drugog mjesta unutar carinskog područja Bosne i Hercegovine, i to:

- a) inozemne robe, pri čemu ta roba ne podliježe naplati uvoznih i drugih davanja i primjeni mjera trgovinske politike,
- b) domaće robe u slučaju i pod uvjetima utvrđenim provedbenim propisom, kako bi se spriječilo izbjegavanje ili neopravdano stjecanje koristi od takvih mjera u pogledu proizvoda obuhvaćenih izvoznim mjerama ili koji od njih imaju pogodnosti.

(2) Kretanje robe iz stavka (1) ovoga članka odvija se:

- a) unutar postupka vanjskog provoza u Bosni i Hercegovini;
- b) na temelju TIR karneta (sukladno Konvenciji TIR) pod uvjetom da to kretanje:
 - 1) počinje ili se završava izvan carinskog područja Bosne i Hercegovine, ili
 - 2) odnosi se na pošiljke robe koja mora biti istovarena u carinskom području Bosne i Hercegovine, a koja se prevozi s robom koju treba istovariti u drugoj državi, ili

- 3) obavlja se između dva mjesta u carinskom području Bosne i Hercegovine preko teritorija druge države;
- c) na temelju ATA karneta (sukladno Konvenciji o privremenom uvozu) koji se koristi kao provozna isprava;
- d) na temelju svake druge isprave predviđene međunarodnim sporazumom koji je prihvatila Bosna i Hercegovina;
- e) u sklopu poštanskog prometa (uključujući pakete).

(3) Postupak vanjskog provoza primjenjuje se i na kretanje robe stavljene u carinski postupak s ekonomskim djelovanjem, ne dovodeći u pitanje posebne odredbe koje se primjenjuju na taj postupak.

Članak 106.

(Okončanje i zaključenje postupka vanjskog provoza)

(1) Postupak vanjskog provoza okončava se a obveze korisnika ispunjene su kada se roba stavljena u postupak i potrebne isprave predoče odredišnom carinskom uredu, sukladno propisima kojima je uređen taj postupak.

(2) Odredišni carinski ured zaključuje postupak provoza kada, na temelju usporedbe podataka kojima raspolaže i podataka dostupnih polaznom carinskom uredu, utvrdi da je postupak okončan na propisani način.

2.2. Vanjski provoz - posebne odredbe

Članak 107.

(Postupak vanjskog provoza na području druge države)

(1) Postupak vanjskog provoza primjenjuje se na robu koja prolazi preko područja druge države samo ako:

- a) je takva mogućnost predviđena međunarodnim sporazumom ili
- b) se prijevoz kroz tu državu obavlja na temelju jedinstvene prijevozne isprave izdane u carinskom području Bosne i Hercegovine.

(2) U slučaju iz stavka (1) točka b) ovoga članka, postupak provoza smatra se prekinutim dok se roba nalazi na teritoriju druge države.

Članak 108.

(Polaganje osiguranja u postupku provoza)

(1) Glavni obveznik dužan je položiti osiguranje za plaćanje carinskog duga i drugih davanja iz članka 213. stavak (1) ovoga Zakona koja bi mogla nastati u vezi s robom, osim ako ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona nije drukčije propisano.

(2) Osiguranje može biti:

- a) pojedinačno osiguranje za jedan provozni postupak ili
- b) sveobuhvatno osiguranje za više provoznih postupaka, uz odobrenje carinskog tijela za korištenje takvog osiguranja.

- (3) Odobrenje iz stavka (2) točka b) ovoga članka daje se samo osobi koja:
- je registrirana u Bosni i Hercegovini,
 - redovito koristi postupak provoza i koja carinskom tijelu dokaže da je nesumnjivo pouzdana osoba i da je u mogućnosti ispuniti svoje obveze u vezi s postupkom provoza i
 - nije teže povrijedila ili nije ponavljala povrede carinskih ili poreznih propisa.

(4) Osobi koja ispunjava dodatne kriterije pouzdanosti može se odobriti korištenje sveobuhvatnog osiguranja u umanjenom iznosu ili oslobađanje od obveze polaganja osiguranja. Dodatni kriteriji za dobivanje ovog odobrenja uključuju:

- pravilnu primjenu postupka provoza u prethodnom razdoblju,
- suradnju s carinskim tijelom i
- u slučaju oslobađanja od obveze polaganja osiguranja, dobro financijsko stanje koje je dovoljno za ispunjenje obveza navedene osobe.

(5) Dodatni uvjeti i postupak izdavanja odobrenja iz st. (3) i (4) ovoga članka propisuju se provedbenim propisom.

(6) Oslobađanje od polaganja osiguranja, odobreno sukladno stavku (4) ovoga članka, ne može se koristiti za provoz robe koja se, u slučaju utvrđenom provedbenim propisom, smatra robom visokog rizika.

(7) U slučaju nastanka okolnosti koje su suprotne uvjetima ili dodatnim kriterijima za izdavanje odobrenja iz stavka (4) ovoga članka, dano odobrenje može se privremeno ukinuti na način utvrđen provedbenim propisom kao iznimna mjera u posebnim okolnostima.

(8) U slučaju nastanka oklonosti koje su suprotne uvjetima za izdavanje odobrenja iz stavka (3) ovoga članka, dano odobrenje može se privremeno ukinuti na način utvrđen provedbenim propisom za robu za koju se utvrdi da je bila predmetom velike prijevare.

Članak 109.

(Slučajevi u kojima se ne polaže osiguranje)

(1) Osiguranje za plaćanje carinskog duga, osim u slučajevima koje, po potrebi, utvrdi Upravni odbor, ne polaže se za:

- prijevoz zračnim prometom;
- prijenos cjevovodom ili dalekovodom;
- prijevoz koji obavljaju željeznička poduzeća u Bosni i Hercegovini;
- prijevoz rijekom.

(2) U slučajevima iz stavka (1) ovoga članka, prijevoznik je glavni obveznik.

Članak 110.

(Odgovornost glavnog obveznika)

(1) Glavni obveznik je korisnik postupka provoza i odgovoran je za:

- predočenje robe odredišnom carinskom uredu u nepromijenjenom stanju, u propisanom roku i uz pridržavanje mjera koje je odredilo carinsko tijelo radi osiguranja istovjetnosti robe,
- pridržavanje odredaba koje se odnose na postupak provoza.

(2) Bez obzira na obveze glavnog obveznika iz stavka (1) ovoga članka, prijevoznik ili osoba koja zaprimi robu znajući da je roba u postupku provoza također je odgovorna za predočenje robe određišanom carinskom uredu u nepromijenjenom stanju, u propisanom roku i uz pridržavanje mjera koje je odredilo carinsko tijelo radi osiguranja istovjetnosti robe.

Članak 111.
(Provedbeni propis)

Provođenje postupka vanjskog provoza propisuje se provedbenim propisom.

2.3. Unutarnji provoz

Članak 112.
(Unutarnji provoz)

(1) Postupak unutarnjeg provoza, prema uvjetima utvrđenim st. od (2) do (4) ovoga članka, jest kretanje domaće robe od jednog do drugog mjesta unutar carinskog područja Bosne i Hercegovine bez promjene njezina carinskog statusa pri prolazu preko teritorija druge države. Ova odredba ne utječe na primjenu članka 105. stavak (1) točka b) ovoga Zakona.

(2) Kretanje robe iz stavka (1) ovoga članka može biti:

- a) u sklopu postupka unutarnjeg provoza u Bosni i Hercegovini, pod uvjetom da je takva mogućnost predviđena međunarodnim sporazumom;
- b) pod pokrićem TIR karneta (sukladno Konvenciji TIR);
- c) na temelju ATA karneta (sukladno Konvenciji o privremenom uvozu) koji se koristi kao provozna isprava;
- d) na temelju svake druge isprave predviđene međunarodnim sporazumom koji je prihvatila Bosna i Hercegovina;
- e) unutar poštanskog prometa (uključujući pakete).

(3) U slučaju iz stavka (2) točka a) ovoga članka na odgovarajući način se primjenjuju odredbe članka 106. i čl. od 108. do 111. ovoga Zakona.

(4) U slučaju iz stavka (2) toč. od b) do e) ovoga članka, roba zadržava svoj carinski status samo ako je taj status utvrđen pod uvjetima i na način propisan provedbenim propisom.

Članak 113.
(Propisivanje uvjeta pod kojima se može kretati domaća roba)

Uvjeti za provoz domaće robe, bez provođenja carinskog postupka, iz jednog u drugo mjesto u carinskom području Bosne i Hercegovine s prelaskom preko teritorija druge države, bez promjene njezina carinskog statusa, propisuju se provedbenim propisom.

Članak 114.
(Primjena postupka unutarnjeg provoza)

Postupak unutarnjeg provoza primjenjuje se kada je carinskim propisima izričito predviđena njegova primjena.

3. Postupak carinskog skladištenja

Članak 115.

(Roba koja se smješta u carinsko skladište)

(1) Postupak carinskog skladištenja je smještaj u carinsko skladište:

- a) inozemne robe, koja u tom slučaju ne podliježe plaćanju uvoznih davanja i mjerama trgovinske politike,
- b) domaće robe namijenjene izvozu, koja smještajem u carinsko skladište podliježe primjeni mjera koje se, sukladno posebnim propisima, primjenjuju za izvoz takve robe.

(2) Carinsko skladište je svako mjesto na koje se roba može smjestiti sukladno propisanim uvjetima, koje odobri carinsko tijelo i koje je pod carinskim nadzorom.

(3) Bescarinska prodavaonica može se otvoriti u dijelu međunarodne zračne luke koja je određena za provoz ili odlazak putnika u međunarodnom prometu. Otvaranje bescarinske prodavaonice odobrava se kao carinsko skladište iz stavka (2) ovoga članka.

(4) Provedbenim propisom propisuju se slučajevi u kojima se roba iz stavka (1) ovoga članka može staviti u postupak carinskog skladištenja, bez smještanja u carinsko skladište.

Članak 116.

(Vrste carinskih skladišta, držatelj i korisnik skladišta)

(1) Carinsko skladište može biti javno ili vlastito skladište.

(2) Javno skladište je carinsko skladište u kojemu svaka osoba može skladištiti robu.

(3) Vlastito skladište je carinsko skladište namijenjeno za skladištenje robe držatelja skladišta.

(4) Držatelj carinskog skladišta je osoba kojoj je carinsko tijelo odobrilo vođenje carinskog skladišta. Carinsko skladište može držati i carinsko tijelo.

(5) Korisnik carinskog skladišta je osoba koja je, prema carinskoj deklaraciji, obvezna staviti robu u postupak carinskog skladištenja ili osoba na koju su prenesena prava i obveze te osobe.

Članak 117.

(Odobrenje)

(1) Za držanje carinskog skladišta potrebno je odobrenje carinskog tijela, osim u slučaju kada carinsko tijelo drži carinsko skladište.

(2) Osoba koja namjerava držati carinsko skladište mora podnijeti carinskom tijelu pisani zahtjev koji sadrži podatke potrebne za dobivanje odobrenja, a posebice one koji pokazuju da postoji ekonomska potreba za skladištenjem robe. Odobrenje sadrži uvjete za držanje carinskog skladišta sukladno propisima.

(3) Odobrenje za držanje carinskog skladišta može se izdati samo osobi registriranoj u Bosni i Hercegovini.

Članak 118.

(Odgovornost držatelja carinskog skladišta)

Držatelj carinskog skladišta odgovoran je:

- a) za to da se roba smještena u carinskom skladištu ne izuzima ispod carinskog nadzora dok je u carinskom skladištu;
- b) za ispunjenje obveza koje proizlaze iz skladištenja robe obuhvaćene postupkom carinskog skladištenja i
- c) za ispunjenje posebnih uvjeta sadržanih u odobrenju za držanje carinskog skladišta.

Članak 119.

(Obveze korisnika carinskog skladišta)

(1) Iznimno od članka 118. ovoga Zakona, u odobrenju za držanje javnog carinskog skladišta može se odrediti da je za obveze iz članka 118. točka a) i/ili točka b) ovoga Zakona odgovoran isključivo korisnik carinskog skladišta.

(2) Korisnik carinskog skladišta u svakom je trenutku odgovoran za ispunjenje obveza koje proizlaze iz stavljanja robe u postupak carinskog skladištenja.

Članak 120.

(Prijenos prava i obveza držatelja carinskog skladišta)

Prava i obveze držatelja carinskog skladišta mogu se, uz suglasnost carinskog tijela, prenijeti na drugu osobu.

Članak 121.

(Polaganje osiguranja)

Ne dovodeći u pitanje primjenu članka 102. ovoga Zakona, carinsko tijelo može zahtijevati od držatelja carinskog skladišta da položi osiguranje u vezi s obvezama iz članka 118. ovoga Zakona.

Članak 122.

(Vođenje evidencije)

(1) Držatelj carinskog skladišta dužan je voditi evidenciju o robi koja je u postupku carinskog skladištenja na način koji odobri carinsko tijelo.

(2) Roba stavljena u postupak carinskog skladištenja mora se upisati u evidenciju iz stavka (1) ovoga članka čim se unese u carinsko skladište.

(3) Uz primjenu članka 100. ovoga Zakona, carinsko tijelo može osloboditi držatelja carinskog skladišta obveze vođenja evidencije iz stavka (1) ovoga članka kada je za ispunjenje obveza iz članka 118. točka a) i/ili točka b) ovoga Zakona isključivo odgovoran korisnik carinskog skladišta, a roba je smještena u carinsko skladište na temelju pisane carinske deklaracije

u redovitom postupku ili pojednostavljene carinske deklaracije iz članka 88. stavak (1) točka b) ovoga Zakona.

Članak 123.

(Smještaj u carinsko skladište robe koja nije predmetom postupka carinskog skladištenja)

(1) Kad postoji ekonomska potreba, a nema smetnji za provođenje carinskog nadzora, carinsko tijelo može odobriti:

- a) da u prostoru carinskog skladišta, osim robe navedene u članku 115. stavak (1) točka b) ovoga Zakona, bude smještena domaća roba;
- b) preradu inozemne robe u prostoru carinskog skladišta u postupku unutarnje obrade, sukladno uvjetima za provođenje tog postupka. Provedbenim propisom propisuju se carinske formalnosti i postupci od kojih se može odustati u carinskom skladištu;
- c) preradu inozemne robe u prostoru carinskog skladišta u postupku obrade pod carinskom kontrolom, sukladno uvjetima za provođenje tog postupka. Provedbenim propisom propisuju se carinske formalnosti i postupci od kojih se može odustati u carinskom skladištu.

(2) U slučajevima iz stavka (1) ovoga članka, roba ne podliježe postupku carinskog skladištenja.

(3) Carinsko tijelo može zahtijevati vođenje evidencije o robi iz stavka (1) ovoga članka sukladno članku 122. ovoga Zakona.

Članak 124.

(Rok za držanje robe u carinskom skladištu)

(1) Držanje robe u postupku carinskog skladištenja nije vremenski ograničeno.

(2) U iznimnim slučajevima, carinsko tijelo može odrediti rok u kojemu korisnik carinskog skladišta mora odrediti za robu novo carinski odobreno postupanje ili korištenje.

(3) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine može propisati rok za držanje u postupku carinskog skladištenja za domaću robu iz članka 115. stavak (1) točka b) ovoga Zakona na koju se primjenjuju mjere poljoprivredne politike.

Članak 125.

(Uobičajeni oblici postupanja)

(1) Uvozna roba može biti predmetom uobičajenih oblika postupanja koji se obavljaju radi očuvanja robe, poboljšanja njezina izgleda ili tržišne kvalitete ili pripreme za tržište ili daljnju prodaju.

(2) Domaća roba iz članka 115. stavak (1) točka b) ovoga Zakona stavljena u postupak carinskog skladištenja na koju se primjenjuju mjere poljoprivredne politike može biti predmetom samo onih oblika postupanja koji su izričito predviđeni za tu robu.

(3) Uobičajene oblike postupanja iz st. (1) i (2) ovoga članka prethodno mora odobriti carinsko tijelo koje utvrđuje uvjete pod kojima se ti oblici mogu obavljati.

(4) Provedbenim propisom propisuje se popis uobičajenih oblika postupanja iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 126.

(Privremeno iznošenje robe)

(1) Kada to okolnosti pojedinog slučaja zahtijevaju, roba stavljena u postupak carinskog skladištenja može se privremeno iznijeti iz carinskog skladišta, uz prethodno odobrenje carinskog tijela i pod uvjetima koje to tijelo odredi.

(2) Dok nije u carinskom skladištu, roba može biti predmetom uobičajenih oblika postupanja iz članka 125. ovoga Zakona, pod uvjetima koji su u njemu navedeni.

Članak 127.

(Premještaj robe)

Carinsko tijelo može odobriti premještaj robe stavljene u postupak carinskog skladištenja iz jednog carinskog skladišta u drugo carinsko skladište.

Članak 128.

(Carinska vrijednost uskladištene robe)

(1) Kada je za uvoznju robu u postupku carinskog skladištenja nastao carinski dug, a carinska vrijednost te robe temelji se na stvarno plaćenoj cijeni ili cijeni koju treba platiti, koja uključuje troškove skladištenja i održavanja robe dok se ona nalazi u carinskom skladištu, ti se troškovi ne računavaju u carinsku vrijednost robe pod uvjetom da su prikazani odvojeno od stvarno plaćene cijene, odnosno cijene koju treba platiti za tu robu.

(2) Ako je uvozna roba bila predmetom uobičajenih oblika postupanja u smislu članka 125. ovoga Zakona, pri utvrđivanju iznosa uvoznih davanja, na zahtjev deklaranta, prihvatit će se vrsta, carinska vrijednost i količina robe kakva je bila u trenutku iz članka 239. ovoga Zakona kao da roba nije bila predmetom uobičajenih oblika postupanja.

(3) Odstupanje od stavka (2) ovoga članka može se propisati provedbenim propisom.

Članak 129.

(Carinska vrijednost uskladištene robe u drugim situacijama)

(1) Kada se uvozna roba pušta u slobodan promet sukladno članku 88. stavak (1) točka c) ovoga Zakona, za primjenu članka 239. ovoga Zakona prihvatit će se vrsta, carinska vrijednost i količina robe kakva je bila u trenutku stavljanja u postupak carinskog skladištenja.

(2) Stavak (1) ovoga članka primjenjuje se ako je kao carinska vrijednost prihvaćena vrijednost robe u trenutku stavljanja robe u postupak carinskog skladištenja, osim ako deklarant zahtijeva prihvaćanje carinske vrijednosti utvrđene u trenutku nastanka carinskog duga.

(3) Stavak (1) ovoga članka primjenjuje se ne dovodeći u pitanje naknadnu provjeru carinske deklaracije u smislu članka 92. ovoga Zakona.

Članak 130.

(Domaća roba zaštićena mjerama poljoprivredne politike)

Domaća roba iz članka 115. stavak (1) točka b) ovoga Zakona na koju se primjenjuju mjere poljoprivredne politike, a stavljena je u postupak carinskog skladištenja, mora se izvesti ili se za nju mora odrediti neki drugi postupak ili uporaba koja je za tu robu predviđena posebnim propisom.

4. Postupak unutarnje obrade

4.1. Opće odredbe

Članak 131.

(Postupak unutarnje obrade)

(1) Postupak unutarnje obrade u carinskom području Bosne i Hercegovine, uz primjenu jedne ili više faza procesa obrade, ne dovodeći u pitanje primjenu članka 132. ovoga Zakona, može se odobriti za:

- a) inozemnu robu namijenjenu za ponovni izvoz iz carinskog područja Bosne i Hercegovine u obliku dobivenih proizvoda, pri čemu ta roba ne podliježe plaćanju uvoznih davanja niti mjerama trgovinske politike (sustav odgođenog plaćanja),
- b) robu koja je puštena u slobodan promet uz plaćanje uvoznih davanja, za koju se može odobriti povrat ili otpust uvoznih davanja ako se roba izveze iz carinskog područja Bosne i Hercegovine u obliku dobivenih proizvoda (sustav povrata).

(2) Pojmovi koji se koriste u čl. od 131. do 147. ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

- a) proces obrade:
 - 1) obrada robe, uključujući njezinu montažu ili sklapanje ili ugradnju u drugu robu,
 - 2) prerada i dorada robe,
 - 3) popravak robe, uključujući njezino obnavljanje i dovođenje u ispravno stanje,
 - 4) uporaba određene robe koja je propisana provedbenim propisom, koja nije sadržana u dobivenim proizvodima, ali koja omogućava ili olakšava proizvodnju tih proizvoda, čak i ako se potpuno ili djelomično utroši u proizvodnji;
- b) dobiveni proizvodi: svi proizvodi nastali iz postupka obrade;
- c) istovrijedna roba: domaća roba koja se koristi umjesto uvozne robe u proizvodnji dobivenih proizvoda;
- d) normativ: količina ili postotak dobivenih proizvoda koji se dobiju obradom određene količine uvozne robe.

Članak 132.

(Korištenje istovrijedne robe)

(1) Kada su ispunjeni uvjeti iz stavka (2) ovoga članka, carinsko tijelo, sukladno stavku (4) ovoga članka, može odobriti:

- a) proizvodnju dobivenih proizvoda iz istovrijedne robe,
- b) izvoz dobivenih proizvoda proizvedenih iz istovrijedne robe iz Bosne i Hercegovine prije uvoza uvozne robe.

(2) Istovrijedna roba mora biti jednake kvalitete, istih svojstava i iste osmoznamenkaste tarifne oznake kao i uvozna roba. Provedbenim propisom mogu se odrediti slučajevi u kojima carinsko tijelo može odobriti da istovrijedna roba bude na višem stupnju obrade od uvozne robe.

(3) U slučaju iz stavka (1) ovoga članka, za carinske svrhe - uvozna roba smatra se istovrijednom robom, a istovrijedna roba uvoznom robom.

(4) Provedbenim propisom mogu se propisati mjere kojima se zabranjuje, određuju dodatni uvjeti ili se olakšava primjena stavka (1) ovoga članka.

(5) Ako se dobiveni proizvodi proizvedeni od istovrijedne robe izvoze iz Bosne i Hercegovine prije uvoza uvozne robe prema stavku (1) točka b) ovoga članka, a takvi bi proizvodi podlijegali plaćanju izvoznih davanja ako ne bi bili izvezeni ili ponovno izvezeni unutar postupka unutarnje obrade, imatelj odobrenja dužan je položiti osiguranje za plaćanje izvoznih davanja ako se uvozna roba ne uveze u propisanom roku.

Članak 133.

(Primjena postupka unutarnje obrade)

Postupak unutarnje obrade po sustavu odgođenog plaćanja također se primjenjuje kako bi dobiveni proizvodi mogli ispuniti uvjete za oslobađanje od plaćanja izvoznih davanja kojima bi podlijegali istovjetni proizvodi dobiveni od domaće robe umjesto od inozemne robe.

4.2. Izdavanje odobrenja

Članak 134.

(Odobrenje)

Carinsko tijelo može odobriti postupak unutarnje obrade na pisani zahtjev osobe koja obavlja proces obrade ili osobe koja organizira njihovo obavljanje.

Članak 135.

(Uvjeti za izdavanje odobrenja)

Odobrenje iz članka 134. ovoga Zakona može se dati samo:

- a) osobi registriranoj u Bosni i Hercegovini, a osobi koja je registrirana izvan Bosne i Hercegovine ako uvozi nekomercijalnu robu;

- b) ako se uvozna roba može prepoznati u dobivenim proizvodima, osim u slučaju korištenja određene robe iz članka 131. stavak (2) točka a) alineja 4) ovoga Zakona ili u slučaju korištenja istovrijedne robe, sukladno uvjetima iz članka 132. ovoga Zakona;
- c) ako se postupkom unutarnje obrade postižu povoljniji uvjeti za izvoz ili ponovni izvoz dobivenih proizvoda, pod uvjetom da nisu ugroženi osnovni interesi proizvođača u Bosni i Hercegovini (ekonomski uvjeti). Slučajevi u kojima se ekonomski uvjeti smatraju ispunjenima mogu se propisati provedbenim propisom.

4.3. Provođenje postupka

Članak 136.

(Rok za izvoz ili ponovni izvoz,
objedinjavanje rokova, posebni rokovi)

(1) Carinsko tijelo određuje rok u kojemu se dobiveni proizvodi moraju izvesti ili ponovno izvesti ili u kojemu im se mora odrediti drugo carinski odobreno postupanje ili korištenje. Pri određivanju toga roka mora se uzeti u obzir vrijeme potrebno za obavljanje procesa obrade i otpremu dobivenih proizvoda.

(2) Rok iz stavka (1) ovoga članka počinje teći od dana stavljanja inozemne robe u postupak unutarnje obrade. Carinsko tijelo može odobriti produljenje toga roka na temelju pravovremenog i opravdanog zahtjeva imatelja odobrenja. Radi pojednostavljenja, carinsko tijelo može odobriti da rok koji počinje tijekom kalendarskog mjeseca ili kvartala bude završen posljednjeg dana sljedećeg kalendarskog mjeseca ili kvartala.

(3) Kada se primjenjuje članak 132. stavak (1) točka b) ovoga Zakona, carinsko tijelo određuje rok u kojemu inozemna roba mora biti prijavljena za postupak. Taj rok teče od dana prihvatanja izvozne carinske deklaracije za dobivene proizvode koji su dobiveni iz odgovarajuće istovrijedne robe.

(4) Provedbenim propisom mogu se propisati posebni rokovi za određene procese obrade ili za određenu uvoznju robu.

Članak 137.

(Normativ)

(1) Carinsko tijelo određuje ili prihvaća normativ proizvodnje korisnika postupka ili, po potrebi, metodu određivanja normativa. Normativ se određuje na temelju stvarnih okolnosti u kojima se proces obrade obavlja ili se treba obaviti.

(2) Kada to okolnosti dopuštaju, posebice kada se proces obrade uobičajeno obavlja pod jasno određenim tehničkim uvjetima s robom istih svojstava, a dobiveni proizvodi su ujednačene kvalitete, carinsko tijelo može prihvatiti standardne normative utvrđene na temelju prethodno utvrđenih stvarnih podataka.

Članak 138.

(Provedbeni propis)

Provedbenim propisom mogu se propisati slučajevi u kojima i uvjeti pod kojima se smatra da su roba u nepromijenjenom stanju ili dobiveni proizvodi pušteni u slobodan promet.

Članak 139.

(Opće pravilo obračuna carinskog duga)

(1) Uz poštivanje članka 140. ovoga Zakona, ako za robu za koju je odobren postupak unutarnje obrade nastane carinski dug, iznos tog duga određuje se na temelju elemenata za određivanje visine uvoznih davanja koji su vrijedili za uvoznju robu u vrijeme prihvaćanja carinske deklaracije za stavljanje te robe u postupak unutarnje obrade.

(2) Ako je uvozna roba u vrijeme navedeno u stavku (1) ovoga članka ispunjavala uvjete za primjenu preferencijalne carinske stope unutar tarifnih kvota ili gornjeg tarifnog limita, ta roba ispunjava uvjete za svaku preferencijalnu carinsku stopu koja vrijedi za istovjetnu robu u vrijeme prihvaćanja carinske deklaracije za puštanje te robe u slobodan promet.

Članak 140.

(Posebno pravilo obračuna carinskog duga)

Iznimno od članka 139. ovoga Zakona, dobiveni proizvodi:

- a) podliježu plaćanju uvoznih davanja koje se na njih primjenjuju kada:
 - 1) se puštaju u slobodan promet i nalaze se na popisu roba utvrđenom provedbenim propisom, i to razmjerno izvezenom dijelu dobivenih proizvoda koji nisu obuhvaćeni tim popisom. Iznimno, imatelj odobrenja može zahtijevati utvrđivanje iznosa uvoznih davanja za te proizvode na način iz članka 139. ovoga Zakona,
 - 2) podliježu davanjama utvrđenim poljoprivrednom politikom, sukladno posebnom propisu;
- b) podliježu plaćanju uvoznih davanja koje se obračunavaju sukladno pravilima propisanim za odnosni carinski postupak ili slobodnu zonu, ako su ti proizvodi bili stavljeni u postupak s odgođenim plaćanjem ili smješteni u slobodnu zonu. Iznimno:
 - 1) imatelj odobrenja može zahtijevati utvrđivanje davanja sukladno članku 139. ovoga Zakona,
 - 2) u slučajevima kada je za dobivene proizvode određen neki od naprijed navedenih carinski odobrenih postupanja ili korištenja, osim obrade pod carinskom kontrolom, obračunati iznos uvoznih davanja mora biti najmanje jednak iznosu koji je obračunat sukladno članku 139. ovoga Zakona;
- c) mogu podlijegati pravilima o obračunu davanja koja su propisana za postupak obrade pod carinskom kontrolom, ako je uvozna roba mogla biti stavljena u taj postupak;
- d) podliježu povoljnom tarifnom postupanju zbog uprabe u posebne svrhe, ako je takvo postupanje predviđeno za istovjetnu uvoznju robu;
- e) ne podliježu plaćanju uvoznih davanja, ako je takvo oslobađanje od plaćanja uvoznih davanja, sukladno članku 207. ovoga Zakona, predviđeno za uvoz istovjetne robe.

4.4. Postupak obrade izvan carinskog područja Bosne i Hercegovine

Članak 141.

(Roba u postupku vanjske obrade izvan carinskog područja)

Dobiveni proizvodi ili roba u nepromijenjenom stanju, djelomično ili u cjelini, mogu se privremeno izvesti radi daljnje obrade izvan carinskog područja Bosne i Hercegovine, uz odobrenje carinskog tijela sukladno uvjetima propisanim za postupak vanjske obrade.

Članak 142.

(Obračun carinskog duga)

Kada u vezi s ponovno uvezenim proizvodima nastane carinski dug, naplatit će se:

- a) uvozna davanja za dobivene proizvode ili robu u nepromijenjenom stanju iz članka 141. ovoga Zakona, obračunata sukladno odredbama čl. 139. i 140. ovoga Zakona, te
- b) uvozna davanja za ponovno uvezene proizvode nakon obrade izvan carinskog područja Bosne i Hercegovine, čiji se iznos obračunava sukladno odredbama kojima se uređuje postupak vanjske obrade, pod istim uvjetima koji bi bili primijenjeni da su proizvodi izvezeni sukladno tome postupku bili pušteni u slobodan promet prije tog izvoza.

4.5. Posebne odredbe za sustav povrata

Članak 143.

(Sustav povrata)

(1) Sustav povrata davanja može se primijeniti na svu robu, osim ako je u trenutku prihvaćanja carinske deklaracije za puštanje u slobodan promet:

- a) uvozna roba predmet količinskih uvoznih ograničenja;
- b) uvozna roba predmet tarifnih kvota;
- c) za uvoznu robu u okviru mjera poljoprivredne politike propisano podnošenje uvozne ili izvozne dozvole ili certifikata;
- d) za dobivene proizvode određena izvozna naknada ili druga naknada pri izvozu.

(2) Povrat uvoznih davanja unutar sustava povrata nije moguć ako u trenutku prihvaćanja izvozne carinske deklaracije za dobivene proizvode ti proizvodi podliježu podnošenju uvozne ili izvozne dozvole ili potvrde, sukladno mjerama poljoprivredne politike, ili je za njih određena izvozna naknada ili druga naknada.

(3) Provedbenim propisom i propisima za primjenu odredaba koje se odnose na mjere trgovinske ili poljoprivredne politike mogu se odrediti robe na koje se ne primjenjuju st. (1) i (2) ovoga članka.

Članak 144.

(Popunjavanje carinske deklaracije)

(1) U carinsku deklaraciju za puštanje robe u slobodan promet unose se napomena da se primjenjuje sustav povrata i podatci o odobrenju.

(2) Carinsko tijelo može zahtijevati prilaganje odobrenja uz carinsku deklaraciju za puštanje robe u slobodan promet.

Članak 145.

(Odredbe koje se ne primjenjuju)

U sustavu povrata davanja ne primjenjuje se članak 132. stavak (1) točka b), st. (3) i (5), članak 133., članak 136. stavak (3), čl. 138. i 139. i članak 140. točka a) alineja 2) i točka c) ovoga Zakona.

Članak 146.

(Privremeni izvoz koji se ne smatra izvozom)

Privremeni izvoz dobivenih proizvoda koji je obavljen sukladno članku 141. ovoga Zakona ne smatra se izvozom u smislu članka 147. ovoga Zakona, osim ako u roku koji je odredilo carinsko tijelo ti proizvodi ne budu ponovno uvezeni u Bosnu i Hercegovinu.

Članak 147.

(Uvjeti i način povrata ili otpusta uvoznih davanja)

(1) Pod uvjetom da su ispunjeni svi ostali uvjeti za primjenu postupka, imatelj odobrenja može zahtijevati povrat ili otpust uvoznih davanja ako carinskom tijelu dokaže da je uvozna roba, koja je bila puštena u slobodan promet po sustavu povrata, u obliku dobivenih proizvoda ili robe u nepromijenjenom stanju:

- a) izvezena ili
- b) u namjeri da se naknadno ponovno izveze, stavljena u postupak provoza, postupak carinskog skladištenja, postupak privremenog uvoza ili postupak unutarnje obrade po sustavu odgođenog plaćanja ili smještena u slobodnu zonu.

(2) Radi određivanja carinski odobrenog postupanja ili korištenja iz stavka (1) točka b) ovoga članka, dobiveni proizvodi ili roba u nepromijenjenom stanju smatraju se inozemnom robom.

(3) Provedbenim propisom propisuje se rok u kojemu se može podnijeti zahtjev za povrat uvoznih davanja.

(4) Ne dovodeći u pitanje primjenu članka 140. točka b) ovoga Zakona, ako se dobiveni proizvodi ili roba u nepromijenjenom stanju koji su bili stavljeni u carinski postupak ili smješteni u slobodnu zonu sukladno stavku (1) ovoga članka puštaju u slobodan promet, iznos uvoznih davanja koji je vraćen ili otpušten smatra se iznosom carinskog duga.

(5) Pri utvrđivanju iznosa uvoznih davanja koja podliježu vraćanju ili otpustu, na odgovarajući način se primjenjuje članak 140. točka a) alineja 1) ovoga Zakona.

5. Postupak obrade pod carinskom kontrolom

Članak 148.

(Postupak obrade pod carinskom kontrolom)

U postupku obrade pod carinskom kontrolom odobrava se korištenje inozemne robe u carinskom području Bosne i Hercegovine radi obrade kojom se mijenja njezina vrsta ili stanje, bez njezina podlijevanja plaćanju uvoznih davanja ili primjeni mjera trgovinske politike, a

proizvodi dobiveni u tom postupku puštaju se u slobodan promet uz obračun uvoznih davanja po stopi koja je za njih propisana. Takvi proizvodi nazivaju se obrađeni proizvodi.

Članak 149.
(Provedbeni propisi)

Provedbenim propisom propisuju se slučajevi i uvjeti pod kojima se može odobriti postupak obrade pod carinskom kontrolom.

Članak 150.
(Odobrenje)

Carinsko tijelo može odobriti postupak obrade pod carinskom kontrolom na pisani zahtjev osobe koja obavlja obradu ili ju organizira.

Članak 151.
(Uvjeti za izdavanje odobrenja)

Odobrenje za postupak obrade pod carinskom kontrolom izdaje se samo:

- a) osobi registriranoj u Bosni i Hercegovini;
- b) ako se uvozna roba može prepoznati u obrađenim proizvodima;
- c) ako nije ekonomski opravdano vraćanje obrađenih proizvoda u prvotno stanje;
- d) ako se korištenjem tog postupka ne izbjegava primjena pravila o podrijetlu robe i količinska ograničenja koja se odnose na uvoznju robu i
- e) ako korištenje tog postupka pomaže stvaranju ili održavanju proizvodne djelatnosti u Bosni i Hercegovini, a ne narušava suštinske interese proizvođača slične ili iste robe u Bosni i Hercegovini (ekonomski uvjeti). Provedbenim propisom mogu se utvrditi slučajevi u kojima se ekonomski uvjeti smatraju ispunjenima.

Članak 152.
(Primjena drugih odredbi)

Odredbe članka 136. st. (1), (2) i (4) i članka 137. ovoga Zakona na odgovarajući način se primjenjuju u postupku obrade pod carinskom kontrolom.

Članak 153.
(Utvrđivanje carinskog duga)

Kada u postupku obrade pod carinskom kontrolom nastane carinski dug u vezi s robom u nepromijenjenom stanju ili u vezi s proizvodima čija obrada nije dosegla stupanj obrade predviđen odobrenjem, iznos toga duga utvrđuje se na temelju propisa za određivanje uvoznih davanja koji su vrijedili za uvoznju robu u vrijeme prihvaćanja carinske deklaracije kojom je roba stavljena u postupak obrade pod carinskom kontrolom.

Članak 154.

(Preferencijalna carinska stopa)

(1) Ako je u vrijeme stavljanja u postupak obrade pod carinskom kontrolom uvozna roba ispunjavala uvjete za preferencijalnu carinsku stopu, a takva preferencijalna carinska stopa može se primijeniti i za proizvode istovjetne obrađenim proizvodima puštenim u slobodan promet, uvozna davanja kojima podliježu obrađeni proizvodi obračunavaju se po carinskoj stopi koja vrijedi u okviru takvog preferencijalnog tretmana.

(2) Ako preferencijalna carinska stopa iz stavka (1) ovoga članka u vezi s uvoznom robom podliježe primjeni tarifnih kvota ili gornjeg tarifnog limita, primjena carinske stope iz stavka (1) ovoga članka u vezi s obrađenim proizvodima također podliježe uvjetu primjene navedene preferencijalne carinske stope na uvoznu robu u vrijeme prihvaćanja carinske deklaracije za puštanje u slobodan promet. U tom slučaju, količina uvozne robe koja je stvarno korištena u proizvodnji obrađenih proizvoda puštenih u slobodan promet otpisuje se od tarifnih kvota ili gornjeg tarifnog limita koji su na snazi u vrijeme prihvaćanja carinske deklaracije za puštanje u slobodan promet, a ne otpisuju se količine od tarifnih kvota ili gornjeg tarifnog limita otvorenih za proizvode koji su istovjetni obrađenim proizvodima.

6. Postupak privremenog uvoza

Članak 155.

(Postupak privremenog uvoza)

Postupkom privremenog uvoza odobrava se korištenje inozemne robe u carinskom području Bosne i Hercegovine, uz potpuno ili djelomično oslobađanje od plaćanja uvoznih davanja i bez primjene mjera trgovinske politike, koja je namijenjena ponovnom izvozu u nepromijenjenom stanju, osim uobičajenog smanjenja vrijednosti zbog korištenja.

Članak 156.

(Odobrenje)

Carinsko tijelo odobrava postupak privremenog uvoza na zahtjev osobe koja koristi robu ili osobe koja organizira njezino korištenje.

Članak 157.

(Identifikacija robe)

(1) Carinsko tijelo ne odobrava postupak privremenog uvoza ako nije moguće osigurati identifikaciju uvozne robe.

(2) Carinsko tijelo može odobriti postupak privremenog uvoza i u slučaju kad nije moguće osigurati identifikaciju uvozne robe ako, s obzirom na vrstu robe ili njezinu predviđenu uporabu, nisu moguće zlouporabe postupka.

Članak 158.

(Rok)

(1) Carinsko tijelo određuje rok u kojemu se privremeno uvezena roba mora ponovno izvesti ili odrediti novo carinski odobreno postupanje ili korištenje te robe. Rok mora biti dostatan za postizanje svrhe privremenog uvoza.

(2) Ne dovodeći u pitanje posebne rokove utvrđene sukladno članku 159. ovoga Zakona, roba može ostati u postupku privremenog uvoza najdulje 24 mjeseca. Carinsko tijelo može, sukladno okolnostima i u dogovoru s imateljem odobrenja, odrediti i kraći rok.

(3) U iznimnom slučaju, carinsko tijelo može, na zahtjev imatelja odobrenja, radi postizanja svrhe privremenog uvoza, u razumnim granicama, produjiti rok iz st. (1) i (2) ovoga članka.

Članak 159.

(Potpuno oslobađanje od plaćanja uvoznih davanja)

Slučajevi i posebni uvjeti i rokovi za primjenu postupka privremenog uvoza uz potpuno oslobađanje od plaćanja uvoznih davanja propisuju se provedbenim propisom.

Članak 160.

(Djelomično oslobađanje od plaćanja uvoznih davanja)

(1) Postupak privremenog uvoza uz djelomično oslobađanje od plaćanja uvoznih davanja odobrava se za robu koja nije obuhvaćena odredbama provedbenog propisa ili je obuhvaćena tim odredbama, ali ta roba ne ispunjava sve u njima propisane uvjete za odobravanje privremenog uvoza uz potpuno oslobađanje.

(2) Provedbenim propisom propisuju se uvjeti za provođenje postupka iz stavka (1) ovoga članka, kao i roba za koju se ne može odobriti postupak privremenog uvoza.

Članak 161.

(Obračun uvoznih davanja u slučaju djelomičnog oslobađanja)

(1) Iznos uvoznih davanja koja se plaćaju za robu stavljen u postupak privremenog uvoza uz djelomično oslobađanje od plaćanja uvoznih davanja određuje se, za svaki mjesec ili za dio mjeseca u kojem je roba bila u tom postupku, u visini od 3% od iznosa uvoznih davanja koja bi trebalo platiti za robu da je bila puštena u slobodan promet na dan prihvaćanja carinske deklaracije za stavljanje te robe u postupak privremenog uvoza.

(2) Iznos uvoznih davanja koja se naplaćuju ne može biti viši od iznosa koji bi trebalo platiti da je roba bila puštena u slobodan promet na dan kada je stavljena u postupak privremenog uvoza, s tim što u taj iznos ne ulaze pripadajuće kamate.

(3) Prijenos prava i obveza koje proizlaze iz postupka privremenog uvoza prema članku 104. ovoga Zakona ne znači da se isto oslobađanje mora primijeniti za svako razdoblje uporabe privremeno uvezene robe.

(4) Ako je prijenos prava i obveza iz stavka (3) ovoga članka obavljen uz djelomično oslobađanje za obje osobe koje imaju odobrenje za korištenje postupka u istom mjesecu, prvi imatelj odobrenja mora platiti iznos dospjelih uvoznih davanja za cijeli taj mjesec.

Članak 162.

(Pravila za obračun carinskog duga)

(1) Kada nastane carinski dug za robu stavljen u postupak privremenog uvoza, iznos duga utvrđuje se na temelju elemenata za obračun koji se primjenjuju na tu robu na dan prihvaćanja carinske deklaracije za stavljanje robe u postupak privremenog uvoza, osim ako je provedbenim propisom donesenim na temelju članka 159. ovoga Zakona predviđeno da se iznos duga za robu utvrđuje na temelju elemenata za obračun koji se primjenjuju na dan određen sukladno članku 239. ovoga Zakona.

(2) Ako carinski dug za robu stavljen u postupak privremenog uvoza uz djelomično oslobađanje od plaćanja uvoznih davanja nastane iz nekih drugih razloga, a ne zbog stavljanja robe u taj postupak, iznos duga jednak je razlici između iznosa uvoznih davanja obračunatog sukladno stavku (1) ovoga članka i iznosa koji se plaća sukladno članku 161. ovoga Zakona.

7. Vanjska obrada

7.1. Opće odredbe

Članak 163.

(Postupak vanjske obrade)

(1) Ne dovodeći u pitanje primjenu čl. 141. i 142. i čl. od 172. do 177. ovoga Zakona, postupak vanjske obrade može se odobriti za domaću robu koja se privremeno izvozi iz carinskog područja Bosne i Hercegovine radi procesa obrade. Proizvodi koji se dobiju u postupku vanjske obrade mogu se pustiti u slobodan promet uz potpuno ili djelomično oslobađanje od plaćanja uvoznih davanja.

(2) Na privremeni izvoz domaće robe primjenjuju se izvozna davanja, mjere trgovinske politike i druge carinske formalnosti predviđene za izvoz domaće robe iz carinskog područja Bosne i Hercegovine.

(3) Izrazi korišteni u čl. od 163. do 177. ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

- a) privremeno izvezena roba: roba stavljena u postupak vanjske obrade;
- b) proces obrade: proces iz članka 131. stavak (2) točka a) alineje od 1) do 3) ovoga Zakona;
- c) dobiveni proizvodi: svi proizvodi nastali u takvim procesima obrade;
- d) normativ proizvodnje: količina ili postotak dobivenih proizvoda koji se dobiju obradom određene količine privremeno izvezene robe.

Članak 164.

(Ograničenja)

(1) Postupak vanjske obrade nije dozvoljen za domaću robu:

- a) čijim se izvozom stječe pravo na povrat ili otpust uvoznih davanja;

- b) koja je prije izvoza bila puštena u slobodan promet uz smanjenu ili nultu carinsku stopu zbog uporabe u posebne svrhe, sve dok se primjenjuju uvjeti za primjenu smanjene ili nulte carinske stope, osim ako se proces obrade odnosi na popravak;
- c) čiji izvoz daje pravo na odobravanje izvozne naknade ili za koju se zbog izvoza, osim naknade, odobrava neka druga financijska pogodnost unutar mjera poljoprivredne politike.

(2) Provedbenim propisom mogu se propisati slučajevi u kojima se ne primjenjuje stavak (1) točka b) ovoga članka.

7.2. Izdavanje odobrenja

Članak 165. (Odobrenje)

(1) Carinsko tijelo izdaje odobrenje za postupak vanjske obrade na zahtjev osobe koja organizira vanjsku obradu.

(2) Iznimno od stavka (1) ovoga članka, odobrenje za postupak vanjske obrade može se izdati i osobi koja ne organizira izvođenje procesa obrade ako se radi o robi bh. podrijetla u smislu pravila o nepreferencijalnom podrijetlu robe iz čl. od 27. do 32. ovoga Zakona i ako se proces obrade sastoji od ugrađivanja te robe u inozemnu robu koja će se u Bosnu i Hercegovinu uvesti kao dobiveni proizvodi, pod uvjetom da vanjska obrada doprinosi boljoj prodaji robe za izvoz i da uvoz dobivenih proizvoda ne ugrožava osnovne interese proizvođača iz Bosne i Hercegovine takvih proizvoda ili proizvoda sličnih uvezenim dobivenim proizvodima.

(3) Provedbenim propisom propisuju se slučajevi i postupak u kojima se primjenjuje stavak (2) ovoga članka.

Članak 166. (Uvjeti za izdavanje odobrenja)

(1) Odobrenje se može izdati samo:

- a) osobi registriranoj u Bosni i Hercegovini,
- b) ako je moguće utvrditi da su dobiveni proizvodi proizvedeni od privremeno izvezene robe i
- c) ako izdavanje odobrenja za postupak vanjske obrade ne ugrožava osnovne interese proizvođača iz Bosne i Hercegovine (ekonomski uvjeti).

(2) Provedbenim propisom može se propisati u kojim se slučajevima može odstupiti od uvjeta iz stavka (1) točka b) ovoga članka.

7.3. Provođenje postupka

Članak 167. (Rok i normativ)

(1) Carinsko tijelo određuje rok u kojemu se dobiveni proizvodi moraju ponovno uvesti u carinsko područje Bosne i Hercegovine. Taj rok može se produljiti na temelju pravovremenog i opravdanog zahtjeva imatelja odobrenja.

(2) Carinsko tijelo određuje ili prihvaća normativ proizvodnje korisnika postupka ili, po potrebi, metodu određivanja normativa za izvoz i uvoz robe u postupku vanjske obrade.

Članak 168.

(Uvjeti za odobravanje potpunog ili djelomičnog oslobađanja od plaćanja uvoznih davanja)

(1) Potpuno ili djelomično oslobađanje od plaćanja uvoznih davanja, sukladno članku 169. stavak (1) ovoga Zakona, odobrava se samo kada se dobiveni proizvodi prijavljuju za puštanje u slobodan promet u ime ili za račun:

- a) imatelja odobrenja ili
- b) druge osobe registrirane u Bosni i Hercegovini, pod uvjetom da ta osoba ima suglasnost imatelja odobrenja i da su ispunjeni uvjeti iz odobrenja.

(2) Potpuno ili djelomično oslobađanje od plaćanja uvoznih davanja iz članka 169. ovoga Zakona neće se odobriti ako nije ispunjen neki od uvjeta ili neka od obveza u vezi s postupkom vanjske obrade, osim ako se utvrdi da ti propusti bitno ne utječu na pravilno provođenje navedenog postupka.

Članak 169.

(Način utvrđivanja potpunog ili djelomičnog oslobađanja od plaćanja uvoznih davanja)

(1) Potpuno ili djelomično oslobađanje od plaćanja uvoznih davanja propisano člankom 163. stavak (1) ovoga Zakona utvrđuje se tako što se od iznosa uvoznih davanja obračunatih za dobivene proizvode koji se puštaju u slobodan promet odbije iznos uvoznih davanja koja bi bila obračunata na isti dan za privremeno izvezenu robu ako bi se ona uvozila u carinsko područje Bosne i Hercegovine iz države u kojoj je bila predmetom procesa obrade ili iz države u kojoj je bila u posljednjoj fazi obrade.

(2) Iznos koji se odbija sukladno stavku (1) ovoga članka izračunava se na temelju količine i vrste predmetne robe na dan prihvaćanja carinske deklaracije za njezino stavljanje u postupak vanjske obrade i na temelju ostalih elemenata za obračun koji vrijede za tu robu na dan prihvaćanja carinske deklaracije za puštanje dobivenih proizvoda u slobodan promet.

(3) Vrijednost privremeno izvezene robe je vrijednost koja se prihvati za tu robu pri utvrđivanju carinske vrijednosti dobivenih proizvoda sukladno članku 40. stavak (1) točka b) alineja 1) ovoga Zakona ili, ako se vrijednost ne može utvrditi na taj način, vrijednost koja odgovara razlici između carinske vrijednosti dobivenih proizvoda i objektivno utvrđenih proizvodnih troškova.

(4) Iznimno od st. (2) i (3) ovoga članka:

- a) određeni se troškovi ne uzimaju u obzir pri utvrđivanju iznosa koji se odbija, ako je to predviđeno provedbenim propisom,
- b) ako je privremeno izvezena roba prije stavljanja u postupak vanjske obrade bila puštena u slobodan promet uz smanjenu ili nultu carinsku stopu zbog njezine uporabe u posebne svrhe, sve dok vrijede uvjeti za primjenu smanjene ili nulte carinske stope, iznos koji se odbija jednak je iznosu uvoznih davanja koji je stvarno naplaćen kada je roba puštena u slobodan promet.

(5) Ako bi privremeno izvezena roba pri puštanju u slobodan promet ispunjavala uvjete za smanjenu ili nultu carinsku stopu zbog njezine uporabe u posebne svrhe, ta stopa će se primijeniti za dobivene proizvode, pod uvjetom da je roba u državi u kojoj se odvijao proces obrade ili posljednja faza obrade bila predmetom radnji koje su sukladne takvoj posebnoj uporabi.

(6) Ako dobiveni proizvodi ispunjavaju uvjete za primjenu preferencijalne carinske stope iz članka 25. stavak (2) točka c) ovoga Zakona i ako je ta stopa predviđena i za robu čija je tarifna oznaka ista kao i tarifna oznaka za privremeno izvezenu robu, stopa uvozne carine koja se uzima u obzir pri utvrđivanju iznosa koji se odbija sukladno stavku (1) ovoga članka jest stopa koja bi bila primijenjena na privremeno izvezenu robu ako bi ta roba ispunjavala uvjete za primjenu preferencijalne carinske stope.

(7) Ako je međunarodnim sporazumom kojim se obvezuje Bosna i Hercegovina propisano oslobađanje od plaćanja uvoznih davanja za određene dobivene proizvode, odredbe ovoga članka neće se primijeniti.

Članak 170.

(Popravak bez plaćanja)

(1) Ako je postupak vanjske obrade odobren radi popravka privremeno izvezene robe, ta roba pušta se u slobodan promet uz potpuno oslobađanje od plaćanja uvoznih davanja ako se carinskom tijelu na prihvatljiv način dokaže da je roba popravljena besplatno zbog ugovorene ili zbog zakonom propisane jamstvene obveze ili zbog proizvodne greške.

(2) Stavak (1) ovoga članka ne primjenjuje se ako je proizvodna greška uzeta u obzir u vrijeme prvog puštanja predmetne robe u slobodan promet.

Članak 171.

(Popravak uz plaćanje)

(1) Ako je postupak vanjske obrade odobren radi popravka privremeno izvezene robe uz plaćanje popravka, roba se može djelomično osloboditi od plaćanja uvoznih davanja u smislu članka 163. ovoga Zakona. Iznos uvoznih davanja utvrđuje se na temelju elemenata za obračun koji vrijede za dobivene proizvode na dan prihvaćanja carinske deklaracije za njihovo puštanje u slobodan promet, pri čemu se za carinsku vrijednost uzima iznos koji je jednak visini troškova popravka, pod uvjetom da su ti troškovi jedina naknada koju plaća imatelj odobrenja i da na to plaćanje ne utječe bilo koji oblik povezanosti imatelja odobrenja i osobe koja je obavila popravak.

(2) Iznimno od članka 169. ovoga Zakona, provedbenim propisom mogu se propisati slučajevi i posebni uvjeti pod kojima se troškovi procesa obrade primjenjuju kao osnovica za obračun carinskog duga pri puštanju robe u slobodan promet nakon postupka vanjske obrade.

7.4. Vanjska obrada uz korištenje sustava standardne zamjene

Članak 172.

(Sustav standardne zamjene)

(1) U postupku vanjske obrade, sukladno prethodnim odredbama o vanjskoj obradi i odredbama čl. od 172. do 177. ovoga Zakona, sustav standardne zamjene omogućava da dobiveni proizvod bude zamijenjen uvoznim proizvodom (u daljnjem tekstu: zamjenski proizvod).

(2) Carinsko tijelo može odobriti primjenu sustava standardne zamjene ako se proces obrade odnosi na popravak domaće robe koja nije predmetom posebnih propisa donesenih u sklopu poljoprivredne politike ili posebnih propisa koji vrijede za određenu robu dobivenu preradom poljoprivrednih proizvoda.

(3) Odredbe koje se primjenjuju na dobivene proizvode primjenjuju se i na zamjenski proizvod, ne dovodeći u pitanje primjenu članka 177. ovoga Zakona.

(4) Carinsko tijelo može odobriti uvoz zamjenskog proizvoda, pod propisanim uvjetima, prije izvoza robe za koju je odobren postupak (prethodni uvoz). U tom slučaju mora se položiti osiguranje u visini iznosa uvoznih davanja za zamjenski proizvod.

Članak 173.

(Zamjenski proizvod)

(1) Zamjenski proizvod mora imati istu osmoznamenkastu tarifnu oznaku, jednaku komercijalnu kvalitetu i iste tehničke karakteristike kao privremeno izvezena roba kada bi na njoj bio obavljen popravak.

(2) Ako je privremeno izvezena roba bila korištena prije izvoza, zamjenski proizvod mora biti korišten, a ne novi proizvod.

(3) Carinsko tijelo može odobriti iznimku od primjene stavka (2) ovoga članka ako se zamjenski proizvod isporučuje besplatno na temelju ugovorene ili zbog zakonom propisane jamstvene obveze ili zbog proizvodne greške.

Članak 174.

(Odobranje sustava standardne zamjene)

Sustav standardne zamjene može se odobriti samo kada je moguće provjeriti ispunjava li zamjenski proizvod uvjete iz članka 173. ovoga Zakona.

Članak 175.

(Rok za izvoz u slučaju prethodnog uvoza)

(1) U slučaju prethodnog uvoza, roba za privremeni izvoz mora se izvesti u roku od dva mjeseca od dana kada je carinsko tijelo prihvatilo carinsku deklaraciju za puštanje zamjenskog proizvoda u slobodan promet.

(2) Ako to nalažu iznimne okolnosti, carinsko tijelo može, na temelju pravovremenog zahtjeva imatelja odobrenja, produljiti rok iz stavka (1) ovoga članka u razumnim granicama.

Članak 176.

(Iznos koji se odbija u slučaju prethodnog uvoza)

U slučaju prethodnog uvoza i uz primjenu članka 169. ovoga Zakona, iznos koji se odbija utvrđuje se na temelju elemenata za obračun koji za robu za privremeni izvoz vrijede na dan prihvaćanja carinske deklaracije kojom se roba stavlja u postupak vanjske obrade.

Članak 177.

(Odredbe koje se ne primjenjuju)

Odredbe članka 165. st. (2) i (3) i članka 166. stavak (1) točka b) i stavak (2) ovoga Zakona ne primjenjuju se u sustavu standardne zamjene.

7.5. Ostale odredbe

Članak 178.

(Mjere trgovinske politike)

U postupcima predviđenim u sklopu vanjske obrade primjenjuju se mjere trgovinske politike.

ODJELJAK D. POSTUPAK IZVOZA

Članak 179.

(Postupak izvoza)

(1) Postupkom izvoza odobrava se iznošenje domaće robe iz carinskog područja Bosne i Hercegovine. U postupku izvoza primjenjuju se izvozne carinske formalnosti, uključujući primjenu trgovinskih mjera i obračunava se izvozna carina ako je propisana.

(2) Domaća roba namijenjena za iznošenje iz carinskog područja Bosne i Hercegovine stavlja se u izvozni postupak, osim u slučaju robe stavljene u postupak vanjske obrade ili u unutarnji provozni postupak sukladno članku 112. ovoga Zakona.

(3) Izvozna carinska deklaracija podnosi se carinskom uredu nadležnom prema sjedištu ili prebivalištu izvoznika ili prema mjestu u kojem se roba pakira, odnosno utovara za izvoz. Provedbenim propisom mogu se propisati iznimke od toga.

(4) Provedbenim propisom propisuju se slučajevi i uvjeti pod kojima se ne podnosi izvozna carinska deklaracija za robu koja napušta carinsko područje Bosne i Hercegovine.

Članak 180.

(Uvjeti pri izvozu robe)

Puštanje robe za izvoz odobrava se pod uvjetom da se roba izveze iz carinskog područja Bosne i Hercegovine u istom stanju u kakvom je bila u trenutku prihvaćanja izvozne carinske deklaracije.

Članak 181.
(Privremeni izvoz)

(1) Kada se domaća roba privremeno izvozi s namjerom da bude ponovno uvezena u nepromijenjenom stanju, na odgovarajući način se primjenjuju odredbe čl. 179. i 180. ovoga Zakona.

(2) Odredbe čl. 209. i 210. ovoga Zakona na odgovarajući način se primjenjuju pri ponovnom uvozu robe iz stavka (1) ovoga članka.

**GLAVA III. DRUGI OBLICI CARINSKI ODOBRENOG
POSTUPANJA ILI KORIŠTENJA ROBE**

ODJELJAK A. SLOBODNE ZONE

1. Opće odredbe

Članak 182.
(Osnivanje, upravljanje i rad slobodnih zona)

Posebnim zakonom propisuju se uvjeti za osnivanje slobodnih zona, postupak određivanja slobodnih zona, rad i upravljanje slobodnim zonama, te uvjeti za obavljanje djelatnosti u slobodnim zonama i prestanak rada slobodnih zona.

Članak 183.
(Slobodne zone)

Slobodne zone su dijelovi carinskog područja Bosne i Hercegovine ili prostori unutar toga područja i odvojeni su od ostalog dijela carinskog područja, a u kojima se:

- a) u svrhu naplate uvoznih davanja i primjene uvoznih mjera trgovinske politike – za inozemnu robu smatra da se ne nalazi u carinskom području Bosne i Hercegovine pod uvjetom da nije puštena u slobodan promet ili da nije stavljena u drugi carinski postupak ili uporabu ili da nije korištena ili trošena u slobodnoj zoni pod drukčijim uvjetima od uvjeta utvrđenih carinskim propisima,
- b) na domaću robu namijenjenu za izvoz koja smještajem u slobodnu zonu ispunjava posebnim propisima predviđene uvjete – primjenjuju mjere koje bi se primijenile pri izvozu takve robe.

Članak 184.
(Carinski nadzor nad izgradnjom objekta u slobodnoj zoni)

(1) Slobodne zone moraju biti posebno ograđene i označene, izuzev onih koje su određene sukladno članku 186. ovoga Zakona. Carinsko tijelo određuje mjesto ulaza i izlaza za svaku slobodnu zonu.

(2) Za izgradnju objekta u slobodnoj zoni potrebno je prethodno odobrenje carinskog tijela radi carinskog nadzora.

Članak 185.
(Carinski nadzor)

(1) Područje, mjesto ulaza u i izlaza iz slobodne zone, izuzev slobodnih zona određenih sukladno članku 186. ovoga Zakona, pod carinskim je nadzorom.

(2) Osobe i prijevozna sredstva koja ulaze u ili izlaze iz slobodne zone mogu biti podvrgnuti carinskoj kontroli.

(3) Ulazak u slobodnu zonu može se zabraniti osobama za koje postoji sumnja da se neće pridržavati odredaba ovoga Zakona i drugih propisa.

(4) Carinsko tijelo može obaviti provjeru robe i provesti druge mjere carinskog nadzora nad robom koja se unosi, iznosi ili ostaje u slobodnoj zoni.

(5) Radi omogućavanja obavljanja provjera iz stavka (4) ovoga članka, potrebno je carinskom tijelu predati presliku isprave koja mora pratiti robu pri njezinom unosu ili iznosu ili mora biti na raspolaganju osobi koju je u tu svrhu odredilo carinsko tijelo. Kada se traži provjera, roba se mora predložiti carinskom tijelu.

Članak 186.
(Slobodne zone na koje se primjenjuju
propisi o carinskom skladištu)

(1) Carinsko tijelo može odrediti slobodnu zonu u kojoj se obavljaju carinske formalnosti i primjenjuju odredbe koje se odnose na carinski dug sukladno uvjetima postupka carinskog skladištenja. Na tako određenu slobodnu zonu ne primjenjuju se odredbe čl. 188., 194. i 198. ovoga Zakona.

(2) Na slobodnu zonu iz stavka (1) ovoga članka ne primjenjuju se odredbe koje se odnose na slobodnu zonu iz čl. 48., 49. i 229. ovoga Zakona.

2. Smještaj robe u slobodnu zonu

Članak 187.
(Smještaj robe u slobodnu zonu)

(1) U slobodnu zonu može se smjestiti domaća i inozemna roba.

(2) Roba koja je neposredno unesena u slobodnu zonu, kako je to navedeno u članku 49. stavak (1) točka b) ovoga Zakona, prijavljuje se carinskom tijelu na temelju prijevozne isprave.

(3) Roba za koju se unosom u slobodnu zonu okončava neki drugi carinski postupak smješta se u slobodnu zonu na temelju akta kojim se okončava prethodni postupak.

(4) Domaća roba smješta se u slobodnu zonu na temelju računa ili druge isprave koja sadrži sve podatke potrebne za evidenciju o robi u slobodnoj zoni.

(5) Carinsko tijelo može zahtijevati smještanje opasne robe ili robe zbog koje se može pokvariti druga roba ili za koju je, iz nekih drugih razloga, potrebno osigurati posebne uvjete u prostorije koje su posebno opremljene za smještaj takve robe.

Članak 188.

(Predočenje robe i potvrda carinskog statusa robe)

(1) Ne dovodeći u pitanje primjenu čl. 185. st. (4) i (5) ovoga Zakona, roba koja se unosi u slobodnu zonu ne mora se predložiti carinskom tijelu niti je potrebno za nju podnositi carinsku deklaraciju.

- (2) Roba se predložava carinskom tijelu i podliježe carinskim formalnostima samo kada:
- a) je stavljena u carinski postupak koji se okončava smještajem robe u slobodnu zonu. Ako navedeni carinski postupak dozvoljava iznimku od obveze predložavanja robe, takvo se predložavanje ne zahtijeva;
 - b) je smještena u slobodnu zonu na temelju odluke o odobravanju povrata ili otpusta uvoznih davanja,
 - c) ispunjava uvjete za primjenu mjera iz članka 183. točka b) ovoga Zakona,
 - d) se smješta u slobodnu zonu izravno iz područja izvan carinskog područja Bosne i Hercegovine.

(3) Carinsko tijelo može zahtijevati da bude obaviješteno o robi koja podliježe plaćanju izvoznih davanja ili na koju se primjenjuju drugi propisi kojima se uređuje izvoz.

(4) Na zahtjev zainteresirane osobe, carinsko tijelo potvrđuje ima li roba smještena u slobodnoj zoni carinski status domaće ili inozemne robe.

3. Rad slobodnih zona

Članak 189.

(Rok za smještaj robe)

(1) Smještaj robe u slobodnoj zoni nije vremenski ograničen.

(2) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine može propisati posebne rokove za smještaj u slobodnu zonu robe iz članka 183. točka b) ovoga Zakona na koju se primjenjuju mjere poljoprivredne politike.

Članak 190.

(Gospodarske djelatnosti u slobodnoj zoni)

(1) Gospodarske djelatnosti u slobodnoj zoni obavljaju se pod carinskim nadzorom, pod uvjetima propisanim ovim Zakonom. Carinsko tijelo mora biti unaprijed obaviješteno o obavljanju gospodarskih djelatnosti u slobodnoj zoni.

(2) Carinsko tijelo može uvesti mjere zabrane ili ograničenja u vezi s obavljanjem gospodarske djelatnosti u slobodnoj zoni iz stavka (1) ovoga članka, ovisno o vrsti predmetne robe ili zahtjeva carinskog nadzora.

(3) Carinsko tijelo može zabraniti obavljanje gospodarske djelatnosti u slobodnoj zoni osobi koja ne pruži potrebna jamstva da će ih obavljati sukladno odredbama ovoga Zakona i drugim propisima.

Članak 191.

(Djelatnosti u slobodnoj zoni)

- (1) Dok se nalazi u slobodnoj zoni, inozemna roba smještena u slobodnu zonu može se:
- a) pustiti u slobodan promet pod uvjetima propisanim za taj postupak i uz primjenu članka 196. ovoga Zakona;
 - b) podvrgnuti uobičajenim oblicima postupanja iz članka 125. stavak (1) ovoga Zakona, bez odobrenja carinskog tijela;
 - c) staviti u postupak unutarnje obrade pod uvjetima propisanim za taj postupak;
 - d) staviti u postupak obrade pod carinskom kontrolom pod uvjetima propisanim za taj postupak;
 - e) staviti u postupak privremenog uvoza pod uvjetima propisanim za taj postupak;
 - f) ustupiti u korist države sukladno čl. 200. i 201. ovoga Zakona;
 - g) uništiti, pod uvjetom da zainteresirana osoba dostavi carinskom tijelu sve podatke koje to tijelo smatra potrebnim.

(2) Kada je roba stavljena u jedan od postupaka iz stavka (1) toč. c), d) ili e) ovoga članka, carinsko tijelo, imajuću u vidu uvjete za rad i provođenje carinskog nadzora u slobodnoj zoni, može prilagoditi mjere kontrole tim uvjetima, ako je potrebno.

Članak 192.

(Domaća roba obuhvaćena
mjerama poljoprivredne politike)

Domaća roba iz članka 183. točka b) ovoga Zakona obuhvaćena mjerama poljoprivredne politike u slobodnoj se zoni može podvrgnuti samo onim oblicima postupanja koji su za tu robu izričito odobreni sukladno članku 125. stavak (2) ovoga Zakona. Ta postupanja mogu se poduzimati bez odobrenja carinskog tijela.

Članak 193.

(Posebni uvjeti)

Inozemna i domaća roba iz članka 183. točka b) ovoga Zakona ne može se koristiti ili trošiti u slobodnoj zoni, osim u slučajevima iz čl. 191. i 192. ovoga Zakona.

Članak 194.

(Evidencija o robi)

(1) Osoba koja u slobodnoj zoni obavlja djelatnost skladištenja, dorade ili prerade ili prodaje ili kupovine robe dužna je voditi evidenciju o robi, na način koji odobri carinsko tijelo. Podatci o robi unose se u evidenciju čim se roba dopremi u prostorije te osobe. Evidencija o robi mora omogućiti carinskom tijelu identifikaciju robe i mora sadržavati podatke o kretanju robe.

(2) Ako se obavlja pretovar robe unutar slobodne zone, carinskom tijelu moraju se dati na uvid isprave u vezi s tom radnjom. Kratkotrajni smještaj robe, zbog pretovara, smatrat će se sastavnim dijelom pretovara. Sukladno čl. od 45. do 47. i čl. od 203. do 206. ovoga Zakona, za robu koja se u slobodnu zonu izravno unosi iz dijelova izvan carinskog područja Bosne i Hercegovine ili se iznosi iz slobodne zone izravno napuštajući carinsko područje Bosne i Hercegovine podnosi se sažeta ulazna ili izlazna deklaracija.

(3) Evidencija iz stavka (1) ovoga članka vodi se kronološki, prema podacima iz isprava koje pri izvozu ili uvozu prate robu, te na temelju normativa za utrošak materijala i proizvodnju robe.

(4) Provedbenim propisom propisuje se način vođenja evidencije iz stavka (1) ovoga članka i način provođenja mjera carinskog nadzora u slobodnoj zoni.

4. Iznošenje robe iz slobodne zone

Članak 195.

(Iznošenje robe iz slobodne zone)

(1) Roba koja se iznosi iz slobodne zone može se:

- a) izvesti ili ponovno izvesti iz carinskog područja Bosne i Hercegovine ili
- b) unijeti u drugi dio carinskog područja Bosne i Hercegovine.

(2) Odredbe čl. od 45. do 68. ovoga Zakona, osim čl. od 59. do 64. ovoga Zakona ako se radi o domaćoj robi, primjenjuju se i pri iznošenju robe u drugi dio carinskog područja Bosne i Hercegovine, osim za robu koja napušta slobodnu zonu zračnim ili morskim putem bez stavljanja u postupak provoza ili neki drugi carinski postupak.

Članak 196.

(Carinska vrijednost i obračun carinskog duga)

(1) Kada nastane carinski dug za inozemnu robu koja se iz slobodne zone unosi u drugi dio carinskog područja Bosne i Hercegovine, a carinska se vrijednost utvrđuje na temelju stvarno plaćene cijene, odnosno cijene koju za tu robu treba platiti, koja uključuje troškove skladištenja i održavanja robe dok ostaje u slobodnoj zoni, ti troškovi ne uračunavaju se u carinsku vrijednost ako su iskazani odvojeno od stvarno plaćene cijene, odnosno cijene koju za robu treba platiti.

(2) Kada unosom u drugi dio carinskog područja Bosne i Hercegovine nastane carinski dug za proizvod koji je u slobodnoj zoni dobiven u postupku unutarnje obrade, iznos duga utvrđuje se na temelju vrijednosti uvozne robe sadržane u dobivenim proizvodima.

(3) Ako je roba bila predmetom uobičajenih oblika postupanja iz članka 125. stavak (1) ovoga Zakona, deklarant može zahtijevati, ako je takvo postupanje carinsko tijelo odobrilo sukladno članku 125. stavak (3) ovoga Zakona, utvrđivanje iznosa uvoznih davanja na temelju vrste robe, carinske vrijednosti i količine robe na temelju koje bi se iznos utvrdio u vrijeme nastanka carinskog duga određenog sukladno članku 239. ovoga Zakona da roba nije bila predmetom takvog postupanja.

(4) Provedbenim propisom mogu se propisati slučajevi u kojima se neće primijeniti odredba stavka (3) ovoga članka.

Članak 197.

(Postupanje s domaćom robom koja podliježe mjerama poljoprivredne politike)

(1) Za domaću robu iz članka 183. točka b) ovoga Zakona koja podliježe mjerama poljoprivredne politike i koja je unesena u slobodnu zonu određuje se neko od postupanja ili korištenja predviđenih propisima prema kojima ta roba, po osnovi njezina smještaja u slobodnu zonu, ispunjava uvjete za primjenu mjera koje se primjenjuju prilikom izvoza takve robe.

(2) Ako se roba iz stavka (1) ovoga članka vrati u drugi dio carinskog područja Bosne i Hercegovine ili ako joj u roku propisanom sukladno članku 189. stavak (2) ovoga Zakona nije odobreno neko od postupanja ili korištenja iz stavka (1) ovoga članka, carinsko tijelo poduzima mjere predviđene odgovarajućim propisima kojima se uređuju posebna područja, a koje se odnose na nepoštivanje navedenog postupanja ili korištenja.

Članak 198.

(Dokaz o carinskom statusu robe)

(1) U slučaju unosa ili ponovnog unosa robe iz područja slobodne zone u drugi dio carinskog područja Bosne i Hercegovine ili ako se roba stavlja u carinski postupak, potvrda carinskog tijela iz članka 188. stavak (4) ovoga Zakona može se koristiti kao dokaz za carinski status te robe kao domaće robe ili inozemne robe.

(2) Kada se potvrdom ili na drugi način ne može dokazati da roba ima carinski status domaće robe ili inozemne robe, roba se smatra:

- a) domaćom robom, u svrhu plaćanja izvoznih davanja, dobivanja izvoznih dozvola (certifikata) i primjene propisanih trgovinskih mjera pri izvozu,
- b) inozemnom robom, u svim ostalim slučajevima.

Članak 199.

(Primjena propisa)

Kada roba napušta carinsko područje Bosne i Hercegovine iz slobodne zone, carinsko tijelo kontrolira primjenu odredaba koje se odnose na izvoz, vanjsku obradu, ponovni izvoz, postupke s odgođenim plaćanjem ili postupak unutarnjeg provoza, kao i primjenu odredaba čl. od 202. do 206. ovoga Zakona.

ODJELJAK B. PONOVNI IZVOZ, UNIŠTENJE I USTUPANJE ROBE

Članak 200.

(Ponovni izvoz, uništenje i ustupanje robe)

Inozemna roba može se:

- a) ponovno izvesti iz carinskog područja Bosne i Hercegovine;
- b) uništiti;
- c) ustupiti u korist države.

Članak 201.

(Carinske formalnosti za ponovni izvoz, uništenje i ustupanje robe)

(1) Na ponovni izvoz, kada je to potrebno, na odgovarajući način se primjenjuju carinske formalnosti propisane za izvoz robe, uključujući i primjenu trgovinskih mjera.

(2) Provedbenim propisom propisuju se slučajevi u kojima se za inozemnu robu stavljen u postupak s odgođenim plaćanjem neće primjenjivati trgovinske mjere pri izvozu iz Bosne i Hercegovine.

(3) O namjeri ponovnog izvoza ili uništenja robe prethodno se mora obavijestiti carinsko tijelo. Carinsko tijelo zabranit će ponovni izvoz robe ako je to propisano ili predviđeno mjerama iz st. (1) i (2) ovoga članka. Ako se roba koja je stavljena u postupak s ekonomskim djelovanjem ponovno izvozi, za tu robu podnosi se carinska deklaracija sukladno čl. od 71. do 92. ovoga Zakona. U tim slučajevima primjenjuje se članak 179. st. (3) i (4) ovoga Zakona.

(4) Roba se ustupa u korist države sukladno odredbama provedbenog propisa.

(5) Uništenjem ili ustupanjem robe ne mogu nastati troškovi na teret države.

(6) Za otpad i ostatke nastale uništenjem određuje se carinski odobreno postupanje ili korištenje propisano za inozemnu robu, a do tog trenutka su pod carinskim nadzorom.

DIO PETI - ROBA KOJA NAPUŠTA CARINSKO PODRUČJE BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 202.

(Roba koja napušta carinsko područje)

Roba koja napušta carinsko područje Bosne i Hercegovine podliježe carinskom nadzoru. Ona može biti predmetom kontrole carinskog tijela sukladno važećim propisima. Roba napušta carinsko područje Bosne i Hercegovine putem i na način koji, ako je to potrebno, odredi carinsko tijelo.

Članak 203.

(Podnošenje carinske deklaracije i sažete izlazne deklaracije)

(1) Roba koja napušta carinsko područje Bosne i Hercegovine, osim robe koja se prevozi prijevoznim sredstvom koje samo prolazi teritorijalnim vodama ili zračnim prostorom carinskog područja Bosne i Hercegovine bez zaustavljanja na tom području, mora imati carinsku deklaraciju ili, ako se ne zahtijeva carinska deklaracija, sažetu izlaznu deklaraciju.

(2) Uz uvažavanje posebnih okolnosti, za određene vrste prometa robe, oblike prijevoza ili za određene gospodarske subjekte ili ako su međunarodnim sporazumom predviđeni posebni sigurnosni postupci, provedbenim propisom propisuju se:

- a) rokovi do kojih carinska deklaracija ili sažeta izlazna deklaracija mora biti podnesena izlaznom carinskom uredu prije iznošenja robe iz carinskog područja Bosne i Hercegovine;
- b) iznimke od primjene propisanih rokova iz točke a) ovoga stavka;

- c) uvjeti pod kojima se može primijeniti izuzeće od obveze podnošenja sažete izlazne deklaracije za robu koja napušta carinsko područje Bosne i Hercegovine i
- d) slučajevi u kojima i uvjeti pod kojima se za robu koja napušta carinsko područje Bosne i Hercegovine ne podnosi ni carinska deklaracija ni sažeta izlazna deklaracija.

Članak 204.

(Carinska deklaracija za robu koja napušta carinsko područje)

(1) Kada se, shodno carinskim propisima, zahtijeva podnošenje carinske deklaracije za određivanje carinski odobrenog postupanja ili korištenja robe koja napušta carinsko područje Bosne i Hercegovine, ta deklaracija mora biti podnesena izvoznom carinskom uredu prije iznošenja robe iz carinskog područja Bosne i Hercegovine.

(2) Kada se izvozni i izlazni carinski ured razlikuju, podatke sadržane u carinskoj deklaraciji iz stavka (1) ovoga članka izvozni carinski ured elektroničkim putem odmah dostavlja ili stavlja na raspolaganje izlaznom carinskom uredu.

(3) Carinska deklaracija iz stavka (1) ovoga članka mora sadržavati najmanje one podatke koji su potrebni za sažetu izlaznu deklaraciju propisanu člankom 206. stavak (5) ovoga Zakona.

(4) Ako se carinska deklaracija podnosi na neki drugi način osim elektroničkim putem, nadležni carinski ured primjenjuje istu razinu carinske kontrole koja se temelji na analizi rizika kao i u slučaju carinske deklaracije podnesene elektroničkim putem.

Članak 205.

(Sažeta izlazna deklaracija za robu koja napušta carinsko područje)

(1) Ako za robu koja napušta carinsko područje Bosne i Hercegovine nije određeno carinski odobreno postupanje ili korištenje za koje se zahtijeva podnošenje carinske deklaracije, sažeta izlazna deklaracija mora biti podnesena izlaznom carinskom uredu prije iznošenja robe iz carinskog područja Bosne i Hercegovine.

(2) Carinsko tijelo može odobriti da sažeta izlazna deklaracija iz stavka (1) ovoga članka bude podnesena i nekom drugom carinskom uredu, pod uvjetom da taj carinski ured elektroničkim putem odmah dostavi podatke sadržane u toj deklaraciji ili ih učini dostupnima izlaznom carinskom uredu.

(3) Pod uvjetom da je nadležnom carinskom uredu omogućen pristup podacima iz sažete izlazne deklaracije u računalnom sustavu gospodarskog subjekta, taj ured umjesto obveze podnošenja sažete izlazne deklaracije može prihvatiti podnošenje obavijesti.

Članak 206.

(Sadržaj i oblik sažete izlazne deklaracije i podnositelj)

(1) Sažeta izlazna deklaracija podnosi se elektroničkim putem. Podatci iz trgovinskih, lučkih i transportnih isprava mogu se koristiti u svrhu podnošenja sažete izlazne deklaracije, pod uvjetom da sadrže sve potrebne pojedinosti.

(2) Iznimno, carinsko tijelo može prihvatiti sažetu izlaznu deklaraciju u pisanom obliku ako može primijeniti istu razinu carinske kontrole koja se temelji na analizi rizika kao i u slučaju sažete izlazne deklaracije podnesene elektroničkim putem i ako se takvi podatci mogu razmjenjivati s drugim carinskim uredima.

(3) Sažetu izlaznu deklaraciju podnosi:

- a) osoba koja iznosi robu ili koja preuzima odgovornost za prijevoz robe iz carinskog područja Bosne i Hercegovine ili
- b) osoba koja nadležnom carinskom uredu može predočiti ili osigurati predočenje robe ili
- c) zastupnik jedne od osoba navedenih u toč. a) i b) ovoga stavka.

(4) Carinsko tijelo, na zahtjev osobe iz stavka (3) ovoga članka, može odobriti izmjenu ili dopunu jednog ili više podataka u sažetoj izlaznoj deklaraciji nakon njezina podnošenja. Izmjena odnosno dopuna neće biti odobrena nakon što carinsko tijelo:

- a) obavijesti osobu koja je podnijela sažetu izlaznu deklaraciju da namjerava pregledati robu ili
- b) utvrdi netočnost podataka navedenih u sažetoj izlaznoj deklaraciji ili
- c) odobri daljnje kretanje robe.

(5) Provedbenim propisom propisuju se uvjeti pod kojima se primjenjuju odredbe o podnošenju sažete izlazne deklaracije, oblik i sadržaj sažete izlazne deklaracije koja obuhvaća podatke potrebne za analizu rizika i pravilno provođenje carinske kontrole, prije svega u svrhe zaštite i sigurnosti, uzimajući u obzir, kad je to moguće, primjenjive međunarodne standarde i trgovinsku praksu.

DIO ŠESTI - POVLAŠTENI POSTUPCI

POGLAVLJE I. OSLOBAĐANJE OD PLAĆANJA UVOZNIH DAVANJA

Članak 207.

(Oslobađanje od plaćanja uvoznih davanja)

Od plaćanja uvoznih davanja oslobađa se:

- a) pri uvozu i puštanju u slobodan promet:
 - 1) oprema koja je ulog strane osobe, osim osobnih vozila, automata za zabavu i igru na sreću;
 - 2) oprema za proizvodnju koja se ne proizvodi u Bosni i Hercegovini, koja se uvozi za novu ili proširenje postojeće proizvodnje, modernizaciju proizvodnje, uvođenje nove odnosno osuvremenjivanje postojeće proizvodne tehnologije, a kojom se obavlja neposredna proizvodna djelatnost;
 - 3) roba za vojne i policijske snage i kazneno-popravne ustanove koju potpuno financira donator;
 - 4) roba za deminiranje;
 - 5) roba za projekte obnove i rekonstrukcije Bosne i Hercegovine, ako je projekt usvojilo Vijeće ministara Bosne i Hercegovine i potpuno ga financiraju strani donatori ili međunarodne banke za razvoj ili ga većim dijelom financiraju strani donatori ili međunarodne banke za razvoj, a manjim dijelom se financira iz proračuna;

- 6) oprema za tijela civilne zaštite i vatrogastva namijenjena za zaštitu i spašavanje civilnog stanovništva;
- 7) osobna imovina fizičke osobe koja prenosi svoje uobičajeno prebivalište iz druge države u Bosnu i Hercegovinu;
- 8) roba koja se uvozi povodom sklapanja braka - svadbena oprema, kućanski predmeti i darovi, novi ili rabljeni, koji pripadaju fizičkoj osobi koja se radi sklapanja braka preseljava iz druge države u Bosnu i Hercegovinu;
- 9) osobna imovina koju državljanin Bosne i Hercegovine i strani državljanin stalno nastanjen u Bosni i Hercegovini naslijedi u drugoj državi;
- 10) školska oprema, obrazovni materijali i s tim povezani kućanski predmeti koji pripadaju učeniku ili studentu koji boravi u carinskom području Bosne i Hercegovine u svrhu školovanja ili studiranja i koji su namijenjeni za osobnu uporabu dok traje njegovo školovanje ili studij;
- 11) roba zanemarive vrijednosti sadržana u pošiljci poslanoj izravno iz druge države primatelju u Bosni i Hercegovini;
- 12) roba nekomercijalnog karaktera sadržana u pošiljci koju besplatno šalje fizička osoba iz druge države fizičkoj osobi u Bosni i Hercegovini;
- 13) proizvodna sredstva i druga oprema koja pripada poduzeću koje definitivno prekida svoju djelatnost u drugoj državi i premješta se u carinsko područje Bosne i Hercegovine radi obavljanja slične djelatnosti;
- 14) poljoprivredni, stočarski, pčelarski, hortikulturni i šumski proizvodi dobiveni s posjeda koji se nalazi u pograničnom području susjedne države i koje je u vlasništvu ili posjedu poljoprivrednih proizvođača iz pograničnog područja Bosne i Hercegovine, kao i priplod i ostali proizvodi dobiveni od stoke podrijetlom iz Bosne i Hercegovine koja se zbog poljskih radova, ispaše ili zimovanja nalazi na tim posjedima;
- 15) sjeme, gnojivo i proizvodi za obradu zemlje i usjevi namijenjeni za korištenje na posjedu koji se nalazi u carinskom području Bosne i Hercegovine i graniči s drugom državom i koje je u vlasništvu ili posjedu poljoprivrednih proizvođača koje svoje glavno gospodarstvo imaju unutar druge države koje graniči s carinskim područjem Bosne i Hercegovine;
- 16) osobna prtljaga putnika te roba nekomercijalnog karaktera koju putnici unose sa sobom iz druge države u propisanoj vrsti, količini i vrijednosti;
- 17) obrazovni, znanstveni i kulturološki materijali, znanstveni instrumenti i uređaji namijenjeni obrazovnim, znanstvenim ili kulturološkim ustanovama ili organizacijama;
- 18) životinje posebno pripremljene za laboratorijsku uporabu za znanstvena istraživanja; biološke ili kemijske tvari namijenjene isključivo za znanstvena istraživanja a koje se ne proizvode u Bosni i Hercegovini i uvoze se isključivo u nekomercijalne svrhe;
- 19) terapijske supstancije ljudskog podrijetla, reagensi za određivanje krvne grupe i reagensi za određivanje vrste tkiva, namijenjeni za uporabu isključivo u nekomercijalne medicinske ili znanstvene svrhe;
- 20) instrumenti i uređaji namijenjeni za medicinsko istraživanje, medicinsko dijagnosticiranje ili liječenje koje dobrotvorne ili neprofitne organizacije ili fizičke osobe doniraju zdravstvenim ustanovama, bolničkim odjelima ili ustanovama za medicinsko istraživanje ili koje su te zdravstvene ustanove, bolnice ili ustanove za medicinsko istraživanje kupile sredstvima koje je u cijelosti osigurala dobrotvorna ili humanitarna organizacija ili uz pomoć dobrovoljnih priloga, kao i na njihove rezervne dijelove i komponente ili

- pribor i alate koji se koriste za njihovo održavanje, provjeru, kalibraciju ili popravak;
- 21) uzorci referentnih tvari koje je odobrila Svjetska zdravstvena organizacija za kontrolu kvalitete materijala koji se koriste u proizvodnji medicinskih proizvoda;
 - 22) farmaceutski proizvodi za ljudsku ili veterinarsku medicinsku uporabu za ljude ili životinje koji dolaze iz drugih država radi sudjelovanja na međunarodnim sportskim događajima organiziranim u carinskom području Bosne i Hercegovine;
 - 23) roba koja zadovoljava osnovne potrebe ljudi (hrana, lijekovi, odjeća, obuća, higijenska sredstva i posteljina) koju radi besplatne podjele u humanitarne svrhe uvoze registrirane humanitarne organizacije, te oprema i uredski materijali koje osobe ili organizacije registrirane izvan carinskog područja Bosne i Hercegovine, bez ikakve komercijalne namjere pošiljatelja, besplatno šalju registriranim humanitarnim organizacijama isključivo za obavljanje njihove djelatnosti;
 - 24) roba koja je posebno izrađena za obrazovanje, znanstveni ili kulturni razvoj slijepih osoba, a koju uvoze slijepi osobe za osobnu uporabu, ili ustanove ili organizacije ili udruge slijepih osoba koje se bave obrazovanjem slijepih osoba ili pružanjem pomoći slijepim osobama;
 - 25) roba koja je posebno izrađena i prilagođena za obrazovanje, znanstveni ili kulturni razvoj tjelesno i duševno hendikepiranih osoba, koju uvozi hendikepirana osoba za osobnu uporabu ili ustanove, organizacije ili udruge koje se bave obrazovanjem hendikepiranih osoba ili pružanjem pomoći hendikepiranim osobama;
 - 26) roba za žrtve nesreće;
 - 27) osobni automobil koji jednom u pet godina, u svrhu osobne uporabe, uvoze sljedeće invalidne osobe: ratni vojni invalid s najmanje 70% tjelesnog oštećenja, kao i s utvrđenim stupnjem invalidnosti od 50% i višim ako se radi o amputacijama i težim oštećenjima udova koja uvjetuju korištenje vozila prilagođenih invalidnim osobama, ostale invalidne osobe s tjelesnim oštećenjem od najmanje 80%, posebno organa za kretanje (donji udovi, zdjelica, kralježnica) ili organa vida, te invalidna osoba kojoj je utvrđen teži oblik retardiranosti ili paralize;
 - 28) odličja i priznanja dobivena na međunarodnim događajima koja po svojoj vrsti, pojedinačnoj vrijednosti i drugim obilježjima ne smiju biti takva da ukazuju na to da se radi o uvozu iz komercijalnih razloga;
 - 29) darovi primljeni u okviru međunarodnih odnosa;
 - 30) roba namijenjena monarsima ili šefovima države;
 - 31) roba uvezena u promidžbene svrhe: uzorci robe zanemarive vrijednosti, tiskani i reklamni materijal i proizvodi koji se koriste ili konzumiraju na trgovačkom sajmu ili sličnom događaju;
 - 32) roba namijenjena za ispitivanje, analizu ili testiranje, u svrhu utvrđivanja i provjere njezina sastava, svojstava, kvalitete ili drugih tehničkih osobina, radi dobivanja podataka bitnih za industrijska ili komercijalna istraživanja;
 - 33) uzorak robe koja predstavlja robnu marku (žig), patent, model (industrijski dizajn) i njihove prateće isprave, kao i obrasci koji se dostavljaju tijelu nadležnom za zaštitu prava intelektualnog vlasništva;
 - 34) turistička informativna literatura,
 - 35) razne isprave i predmeti;
 - 36) pomoćni materijali za utovar i zaštitu robe tijekom prijevoza;
 - 37) slama, krma i hrana za životinje tijekom prijevoza;

- 38) gorivo i mazivo sadržano u standardnim spremnicima cestovnih motornih vozila ili motocikla i u posebnim spremnicima;
 - 39) roba namijenjena za gradnju, održavanje ili ukrašavanje groblja i grobova, te spomen-ploča žrtvava rata drugih država koje su pokopane u carinskom području Bosne i Hercegovine;
 - 40) kovčezi s tijelima i urne s pepelom umrle osobe i ukrasni pogrebni predmeti;
 - 41) roba za koju je međunarodnim sporazumom obvezujućim za Bosnu i Hercegovinu predviđeno oslobađanje od plaćanja uvoznih davanja;
- b) odredbe točke a) ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju na oslobađanje pri izvozu ako su za izvoz predmetne robe propisana izvozna davanja.

Članak 208.

(Uvjeti i postupak za ostvarivanje oslobađanja od plaćanja uvoznih davanja)

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Upravnog odbora, propisuje uvjete i postupak za ostvarivanje prava na oslobađanje od plaćanja uvoznih davanja propisanih odredbama članka 207. ovoga Zakona, te ograničenja u pogledu raspolaganja robom oslobođenom od plaćanja uvoznih davanja, kao i za oslobađanje od plaćanja izvoznih davanja pri izvozu.

POGLAVLJE II. VRAĆANJE IZVEZENE ROBE

Članak 209.

(Vraćanje domaće robe)

(1) Domaća roba koja se nakon izvoza iz carinskog područja Bosne i Hercegovine vraća u to područje i pušta u slobodan promet u roku od tri godine, na zahtjev deklaranta, oslobađa se od plaćanja uvoznih davanja.

(2) Carinsko tijelo može produljiti rok od tri godine, na zahtjev deklaranta, ako za to postoje opravdani razlozi. Ako je vraćena roba, prije nego što je izvezena iz carinskog područja Bosne i Hercegovine, bila puštena u slobodan promet uz smanjenu ili nultu carinsku stopu zbog njezine uporabe u posebne svrhe, odobrava se iznimka od uvoznih davanja iz ovoga članka jedino ako se roba ponovno uvozi u istu svrhu.

(3) Ako se roba ponovno ne uvozi u istu svrhu, iznos uvoznih davanja koji bi se zaračunao za tu robu umanjuje se za iznos uvoznih davanja koji je plaćen prilikom prvog puštanja te robe u slobodan promet. Ako je iznos prethodno plaćenih uvoznih davanja viši od iznosa koji bi trebalo platiti pri ponovnom uvozu, ne odobrava se povrat uvoznih davanja.

(4) Oslobađanje od plaćanja uvoznih davanja prema stavku (1) ovoga članka ne odobrava se u slučaju robe:

- a) izvezene iz carinskog područja Bosne i Hercegovine prema postupku vanjske obrade, osim ako je roba ostala u istom stanju u kakvom je izvezena;
- b) koja je podlijegala mjeri koja je uvjetovala njezin izvoz u drugu državu. Okolnosti u kojima i uvjeti pod kojima se može odstupiti od ove odredbe određuju se provedbenim propisom.

Članak 210.

(Uvjet pri uvozu robe u istom stanju i odstupanje)

Odobrava se oslobađanje od plaćanja uvoznih davanja prema članku 209. ovoga Zakona samo ako se roba ponovno uvozi u istom stanju u kojem je bila izvezena. Okolnosti u kojima i uvjeti pod kojima se može odstupiti od ove odredbe određuju se provedbenim propisom.

Članak 211.

(Roba iz postupka unutarnje obrade)

(1) Odredbe čl. 209. i 210. ovoga Zakona na odgovarajući se način primjenjuju i na dobivene proizvode koji su prvotno bili izvezeni ili ponovno izvezeni nakon postupka unutarnje obrade.

(2) Iznos uvoznih davanja za robu iz stavka (1) ovoga članka utvrđuje se na temelju propisa koji se primjenjuju za postupak unutarnje obrade, s tim što se danom ponovnog izvoza smatra dan puštanja u slobodan promet.

POGLAVLJE III. PROIZVODI MORSKOG RIBOLOVA I DRUGI PROIZVODI IZVAĐENI IZ MORA

Članak 212.

(Proizvodi morskog ribolova i drugi proizvodi izvađeni iz mora)

Ne dovodeći u pitanje primjenu članka 28. stavak (2) točka f) ovoga Zakona, sljedeći proizvodi oslobađaju se od plaćanja uvoznih davanja kada se puštaju u slobodan promet:

- a) proizvodi morskog ribolova i drugi proizvodi izvađeni iz teritorijalnog mora drugih država brodovima registriranim ili upisanim u odgovarajući registar Bosne i Hercegovine i koji plove pod zastavom Bosne i Hercegovine;
- b) proizvodi dobiveni iz proizvoda iz točke a) ovoga članka na brodu tvornici koji ispunjavaju uvjete iz te točke.

DIO SEDMI - CARINSKI DUG

POGLAVLJE I. OSIGURANJE ZA NAPLATU CARINSKOG DUGA

Članak 213.

(Polaganje osiguranja za naplatu carinskog duga)

(1) Kada carinsko tijelo sukladno carinskim propisima zahtijeva polaganje osiguranja za plaćanje carinskog duga, to osiguranje dužan je položiti dužnik ili osoba koja može postati dužnik. Osiguranje za plaćanje carinskog duga uključuje osiguranje plaćanja svih propisanih uvoznih davanja, poreza, trošarina i drugih davanja koje je carinsko tijelo, sukladno carinskim i drugim propisima, dužno naplaćivati prilikom uvoza i izvoza robe.

(2) Carinsko tijelo zahtijeva polaganje jednog osiguranja za plaćanje jednog carinskog duga. Osiguranje položeno za određenu carinsku deklaraciju vrijedi za svu robu obuhvaćenu ili puštenu prema toj deklaraciji.

(3) Carinsko tijelo može odobriti da druga osoba položi osiguranje za plaćanje carinskog duga umjesto dužnika.

(4) Ako je osoba koja je dužnik ili koja može postati dužnik pravosudno tijelo ili tijelo uprave, ne zahtijeva se polaganje osiguranja.

(5) Carinsko tijelo može odustati od zahtjeva za polaganje osiguranja za plaćanje carinskog duga koji ne premašuje iznos od 1.000,00 konvertibilnih maraka.

(6) Provedbenim propisom mogu se propisati i drugi slučajevi u kojima se neće zahtijevati polaganje osiguranja ili u kojima se može odobriti polaganje osiguranja u smanjenom iznosu.

Članak 214.

(Drugi slučajevi polaganja osiguranja)

(1) Kada prema carinskim propisima polaganje osiguranja nije obvezno, carinsko tijelo može zahtijevati polaganje osiguranja ako ocijeni kako nije sigurno da će plaćanje nastalog carinskog duga ili carinskog duga koji bi mogao nastati biti izvršeno u propisanom roku.

(2) Umjesto osiguranja iz stavka (1) ovoga članka, carinsko tijelo može zahtijevati od osobe iz članka 213. stavak (1) ovoga Zakona podnošenje pisane izjave u vezi s plaćanjem njezinih obveza prema ovome Zakonu.

(3) Osiguranje iz stavka (1) ovoga članka može se zahtijevati:

- a) u trenutku primjene propisa kojima se zahtijeva polaganje osiguranja ili
- b) naknadno, u svakom trenutku ako carinsko tijelo utvrdi da carinski dug koji je nastao ili bi mogao nastati neće biti izmiren u propisanom roku.

Članak 215.

(Sveobuhvatno osiguranje)

(1) Na zahtjev osobe iz članka 213. st. (1) ili (3) ovoga Zakona, carinsko tijelo može odobriti polaganje sveobuhvatnog osiguranja za dva ili više postupaka u vezi s kojima je carinski dug nastao ili bi mogao nastati.

(2) Provedbenim propisom propisuju se uvjeti i postupak polaganja osiguranja iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 216.

(Iznos osiguranja)

(1) Kada je polaganje osiguranja prema carinskim propisima obvezno, uz primjenu posebnih odredaba koje se odnose na postupak provoza, carinsko tijelo utvrđuje iznos osiguranja u visini koja odgovara:

- a) točnom iznosu carinskog duga ili dugova za koje se daje osiguranje, ako se taj iznos u trenutku kada se zahtijeva polaganje osiguranja može sa sigurnošću utvrditi,
- b) u drugim slučajevima, najvišem iznosu carinskog duga ili dugova koji su nastali ili koji bi mogli nastati.

(2) U slučaju sveobuhvatnog osiguranja za više carinskih dugova čija visina tijekom osiguranog razdoblja podliježe promjenama, osiguranje se utvrđuje u iznosu koji osigurava naplatu carinskih dugova u svakom trenutku.

(3) Ako carinsko tijelo zahtijeva polaganje osiguranja kada prema carinskim propisima polaganje osiguranja za naplatu carinskog duga nije obvezno, iznos osiguranja ne smije biti viši od iznosa utvrđenog primjenom stavka (1) ovoga članka.

(4) Okolnosti u kojima i uvjeti pod kojima se može položiti pojedinačno osiguranje utvrđuju se provedbenim propisom.

Članak 217. (Oblici osiguranja)

Osiguranje za plaćanje carinskog duga može se dati:

- a) u obliku gotovinskog pologa ili
- b) jamstvom.

Članak 218. (Gotovinski polog i druga sredstva plaćanja)

(1) Gotovinski polog polaže se u valuti Bosne i Hercegovine.

(2) S gotovinskim pologom izjednačuje se polaganje bilo kojeg drugog instrumenta koji se s obzirom na izdavatelja, uvjete i način njegove naplate prihvaća za sredstvo plaćanja u Bosni i Hercegovini.

(3) Osiguranje u obliku gotovinskog pologa ili plaćanje koje se izjednačuje s gotovinskim pologom polaže se sukladno važećim propisima u Bosni i Hercegovini.

Članak 219. (Jamac)

(1) Jamac se u pisanom obliku obvezuje da će solidarno s dužnikom platiti iznos osiguranog carinskog duga dospjelog za plaćanje, uključujući kamate i troškove nastale u postupku naplate neplaćenog carinskog duga.

(2) Jamac mora biti treća osoba registrirana u Bosni i Hercegovini.

(3) Carinsko tijelo može odbiti jamca ili predloženi oblik osiguranja ako ocijeni da ne osigurava sigurnu naplatu carinskog duga u propisanom roku.

Članak 220. (Izbor oblika osiguranja i odbijanje osiguranja)

(1) Osoba koja je obvezna položiti osiguranje slobodna je pri izboru oblika osiguranja propisanog člankom 217. ovoga Zakona.

(2) Carinsko tijelo može odbiti predloženi oblik osiguranja ako ocijeni da takvo osiguranje ne omogućava pravilno funkcioniranje predmetnog carinskog postupka. Isto se primjenjuje i u pogledu predloženog osiguranja. Carinsko tijelo može zahtijevati da izabrani oblik osiguranja vrijedi u određenom razdoblju.

Članak 221.

(Drugi oblici osiguranja i odbijanje osiguranja)

(1) Provedbenim propisom mogu se propisati i drugi oblici osiguranja uz one iz članka 217. ovoga Zakona.

(2) Kada je to predviđeno propisom iz stavka (1) ovoga članka, carinsko tijelo može prihvatiti i drugi oblik osiguranja ako se njime na isti način osigurava plaćanje carinskog duga.

(3) Carinsko tijelo odbit će osiguranje koje predloži dužnik ako ocijeni da se takvim oblikom ne osigurava plaćanje carinskog duga na isti način.

(4) Bez odstupanja od stavka (3) ovoga članka, carinsko tijelo može prihvatiti polaganje gotovinskog pologa bez ispunjavanja uvjeta propisanih člankom 218. st. (1) i (2) ovoga Zakona.

Članak 222.

(Dodatno ili novo osiguranje)

Ako carinsko tijelo utvrdi da položeno osiguranje ne osigurava ili više nije sigurno da će u propisanom roku osigurati naplatu carinskog duga u cijelosti, on zahtijeva od osobe iz članka 213. stavak (1) ovoga Zakona da položi dodatno osiguranje ili da prethodno položeno osiguranje zamijeni novim.

Članak 223.

(Razduživanje osiguranja)

(1) Osiguranje za naplatu carinskog duga ne razdužuje se sve dok se carinski dug za koji je položeno osiguranje ne ugasi ili dok ne nastupe okolnosti zbog kojih carinski dug više ne može nastati. Kada se carinski dug ugasi ili nastupe okolnosti zbog kojih carinski dug više ne može nastati, osiguranje za naplatu tog carinskog duga odmah se razdužuje.

(2) Ako se carinski dug djelomično ugasi ili ako može nastati samo u odnosu na dio iznosa za koji je položeno osiguranje, dio osiguranja se razdužuje na zahtjev podnositelja osiguranja, osim ako se radi o iznosu koji ne opravdava provođenje takvog postupka.

Članak 224.

(Propisivanje odstupanja)

Provedbenim propisom može se propisati odstupanje od pojedinih odredaba čl. od 213. do 223. ovoga Zakona kada je to potrebno radi ispunjavanja obveza preuzetih međunarodnim sporazumom.

POGLAVLJE II. NASTANAK CARINSKOG DUGA

Članak 225.

(Nastanak carinskog duga)

(1) Carinski dug pri uvozu nastaje:

- a) puštanjem u slobodan promet robe koja podliježe plaćanju uvoznih davanja ili
- b) stavljanjem takve robe u postupak privremenog uvoza uz djelomično oslobađanje od plaćanja uvoznih davanja.

(2) Carinski dug nastaje u trenutku prihvaćanja predmetne carinske deklaracije.

(3) Dužnik je deklarant. U slučaju posrednog zastupanja, dužnik je i osoba za čiji je račun podnesena carinska deklaracija.

(4) Ako su u carinskoj deklaraciji za jedan od postupaka iz stavka (1) ovoga članka prikazani netočni podatci koji su doveli do toga da propisana uvozna davanja nisu obračunata i naplaćena, djelomično ili u cijelosti, dužnikom se smatra i osoba koja je dala podatke navedene u deklaraciji, a koja je znala ili mogla znati da podatci nisu točni.

Članak 226.

(Carinski dug pri nezakonitom unošenju robe)

(1) Carinski dug pri uvozu nastaje:

- a) nezakonitim unošenjem u carinsko područje Bosne i Hercegovine robe koja podliježe plaćanju uvoznih davanja;
- b) nezakonitim unošenjem robe iz točke a) ovoga stavka iz slobodne zone u drugi dio carinskog područja Bosne i Hercegovine.

(2) Nezakonitim unošenjem robe u smislu ovoga članka smatra se unošenje robe suprotno odredbama čl. od 49. do 52. i članka 195. stavak (1) točka b) ovoga Zakona.

(3) Carinski dug nastaje u trenutku nezakonitog unošenja robe u carinsko područje Bosne i Hercegovine.

(4) Ako se iznos carinskog duga ne može točno odrediti, carinsko tijelo odredit će ga na temelju tarifne oznake robe čija je carina najveća u odgovarajućem tarifnom broju.

(5) Dužnik je:

- a) osoba koja je nezakonito unijela robu;
- b) svaka druga osoba koja je sudjelovala u nezakonitom unošenju robe, a znala je ili je mogla znati da je takvo unošenje nezakonito;
- c) svaka druga osoba koja je stekla vlasništvo ili posjed nad robom iz stavka (1) ovoga članka i koja je u trenutku stjecanja ili primitka robe znala ili je mogla znati da je roba nezakonito unesena.

Članak 227.

(Carinski dug pri izuzimanju robe ispod carinskog nadzora)

(1) Carinski dug pri uvozu nastaje nezakonitim izuzimanjem ispod carinskog nadzora robe koja podliježe plaćanju uvoznih davanja.

(2) Carinski dug nastaje u trenutku izuzimanja robe ispod carinskog nadzora.

(3) Ako se iznos carinskog duga ne može točno odrediti, carinsko tijelo odredit će ga na temelju tarifne oznake robe čija je carina najveća u odgovarajućem tarifnom broju.

(4) Dužnik je:

- a) osoba koja je izuzela robu ispod carinskog nadzora;
- b) svaka druga osoba koja je sudjelovala u izuzimanju robe ispod carinskog nadzora iako je znala ili je mogla znati da je roba izuzeta ispod carinskog nadzora;
- c) svaka druga osoba koja je stekla ili primila u posjed robu izuzetu ispod carinskog nadzora, ako je u trenutku stjecanja odnosno primitka robe znala ili je mogla znati da se radi o takvoj robi;
- d) osoba koja je bila dužna pridržavati se obveza koje proizlaze iz privremenog smještaja robe ili carinskog postupka u koji je roba bila stavljena.

Članak 228.

(Carinski dug zbog neispunjavanja obveza ili uvjeta)

(1) Carinski dug pri uvozu nastaje:

- a) zbog neispunjavanja jedne od obveza koja za robu koja podliježe plaćanju uvoznih davanja proizlazi iz njezina privremenog smještaja ili korištenja carinskog postupka u kojem je roba bila stavljena ili
- b) zbog neispunjavanja jednog od uvjeta za stavljanje robe u određeni carinski postupak ili za odobravanje smanjene ili nulte carinske stope radi uporabe robe u posebne svrhe.

(2) Iznimno od stavka (1) ovoga članka, carinski dug ne nastaje ako se utvrdi da učinjeni propusti nisu bitno utjecali na pravilno provođenje privremenog smještaja ili carinskog postupka koji je u pitanju.

(3) Carinski dug nastaje u trenutku kada prestane ispunjavanje obveze zbog čijeg neispunjenja nastaje carinski dug ili u trenutku kad je roba bila stavljena u određeni carinski postupak ako se naknadno utvrdi da nije bio ispunjen jedan od propisanih uvjeta za njezino stavljanje u taj postupak ili za odobravanje smanjene ili nulte carinske stope radi uporabe robe u posebne svrhe.

(4) Dužnik je osoba koja je, prema danim okolnostima, morala ispuniti propisane obveze koje proizlaze iz privremenog smještaja robe ili stavljanja robe u odgovarajući carinski postupak ili koja je morala ispuniti uvjete za stavljanje robe u takav postupak.

Članak 229.

(Carinski dug zbog nepravilnog postupanja
ili korištenja robe u slobodnoj zoni)

(1) Carinski dug pri uvozu nastaje trošenjem ili korištenjem robe koja podliježe plaćanju uvoznih davanja u slobodnoj zoni na način i pod uvjetima drukčijim od onih koji su propisani važećim propisima. Ako roba nestane u slobodnoj zoni i carinsko tijelo ocijeni da dokazi u vezi s njezinim nestankom nisu prihvatljivi, smatra se da je takva roba potrošena ili korištena u slobodnoj zoni suprotno propisima.

(2) Carinski dug nastaje u trenutku kad se roba potroši ili prvi put koristi pod uvjetima koji nisu sukladni propisima.

(3) Dužnik je osoba koja je potrošila ili koristila robu, kao i osoba koja je sudjelovala u potrošnji ili korištenju robe, ako je znala ili je mogla znati da se roba troši ili koristi pod uvjetima koji nisu sukladni propisima.

(4) Ako carinsko tijelo smatra da je roba koja je nestala, potrošena ili korištena u slobodnoj zoni, a nije moguće odrediti dužnika u smislu stavka (3) ovoga članka, osoba koja je prema saznanju carinskog tijela posljednja bila u posjedu robe obvezna je platiti carinski dug.

Članak 230.

(Kada carinski dug ne nastaje)

(1) Iznimno od čl. 226. i 228. stavak (1) točka a) ovoga Zakona, carinski dug za određenu robu ne nastaje ako osoba dokaže da obveze koje proizlaze iz:

- a) čl. od 49. do 52. i članka 195. stavak (1) točka b) ovoga Zakona ili
- b) privremenog smještaja te robe ili
- c) korištenja carinskog postupka u koji je ta roba bila stavljena

nisu ispunjene zbog potpunog uništenja ili nepovratnog gubitka robe kao posljedice njezine same prirode, nepredviđenih okolnosti, nastupanja više sile ili uz odobrenje carinskog tijela.

(2) U smislu stavka (1) ovoga članka, roba se smatra nepovratno izgubljenom ako je neuporabiva za bilo koju osobu.

(3) Smatra se da carinski dug nije nastao za robu koja je, pod uvjetom uporabe u posebne svrhe, puštena u slobodan promet po smanjenoj ili nultoj carinskoj stopi ako je ta roba uz odobrenje carinskog tijela izvezena ili ponovno izvezena.

Članak 231.

(Pravila za ostatke i otpatke u
postupku uporabe robe u posebne svrhe)

Ako, sukladno članku 230. stavak (1) ovoga Zakona, nije nastao carinski dug za robu koja je pod uvjetom uporabe u posebne svrhe puštena u slobodan promet uz smanjenu ili nultu carinsku stopu, ostaci i otpatci koji nastanu pri uništenju takve robe smatraju se inozemnom robom.

Članak 232.

(Carinski dug za robu u postupku uporabe u posebne svrhe)

(1) Ako je sukladno čl. 227. ili 228. ovoga Zakona carinski dug nastao u vezi s robom koja je radi uporabe u posebne svrhe bila puštena u slobodan promet uz smanjenu ili nultu carinsku stopu, iznos plaćen prilikom njezina puštanja u slobodan promet odbija se od iznosa nastalog carinskog duga.

(2) Odredba stavka (1) ovoga članka na odgovarajući se način primenjuje u slučaju kada carinski dug nastane u vezi s ostacima i otpatcima koji nastanu pri uništenju takve robe.

Članak 233.

(Nastanak carinskog duga pri izvozu
kada je podnesena carinska deklaracija)

(1) Carinski dug pri izvozu nastaje za robu koja podliježe izvoznim davanjama, a koja se, na temelju carinske deklaracije, izvozi iz carinskog područja Bosne i Hercegovine.

(2) Carinski dug nastaje u trenutku prihvaćanja izvozne carinske deklaracije za tu robu.

(3) Dužnik je deklarant. U slučaju posrednog zastupanja, dužnikom se smatra i osoba za čiji je račun podnesena izvozna carinska deklaracija.

Članak 234.

(Nastanak carinskog duga pri izvozu
kada nije podnesena carinska deklaracija)

(1) Carinski dug pri izvozu nastaje iznošenjem iz carinskog područja Bosne i Hercegovine robe koja podliježe izvoznim davanjama, iako za nju nije podnesena carinska deklaracija.

(2) Carinski dug nastaje u trenutku kada takva roba stvarno napusti carinsko područje Bosne i Hercegovine.

(3) Dužnik je osoba koja je:

- a) iznijela robu;
- b) sudjelovala u iznošenju takve robe, a znala je ili je mogla znati da carinska deklaracija, iako je morala biti, nije podnesena.

Članak 235.

(Drugi slučajevi nastanka carinskog duga pri izvozu)

(1) Carinski dug pri izvozu nastaje zbog neispunjavanja uvjeta pod kojima je odobreno da roba napusti carinsko područje Bosne i Hercegovine uz potpuno ili djelomično oslobađanje od plaćanja izvoznih davanja.

(2) Carinski dug nastaje u trenutku kada roba stigne u neko drugo odredište različito od onog koje je bilo određeno kada je odobreno da roba istupi iz carinskog područja Bosne i Hercegovine uz potpuno ili djelomično oslobađanje od plaćanja izvoznih davanja ili, ako carinsko tijelo ne može utvrditi taj trenutak, istekom roka za podnošenje dokaza o ispunjenosti uvjeta pod kojima je odobreno oslobađanje.

(3) Dužnik je deklarant. U slučaju posrednog zastupanja, dužnikom se smatra i osoba za čiji je račun podnesena izvozna carinska deklaracija.

Članak 236.

(Carinski dug za robu koja
podliježe mjerama zabrane ili ograničenja)

(1) Carinski dug iz čl. od 225. do 229. i čl. od 233. do 235. ovoga Zakona nastaje i za robu koja podliježe mjerama bilo koje vrste zabrane ili ograničenja prilikom uvoza ili izvoza.

(2) Nikakav carinski dug ne nastaje ako se u carinsko područje Bosne i Hercegovine nezakonito unese krivotvoreni novac, droga i psihotropne tvari koje ne ulaze u gospodarske tokove, a koje zbog svoje uporabe u medicinske i znanstvene svrhe podliježu strogom nadzoru i kontroli nadležnih tijela.

(3) U svrhu kaznenih i prekršajnih propisa za radnje koje su u suprotnosti s carinskim propisima, smatra se da je carinski dug nastao u slučajevima kada je kaznenim i prekršajnim propisima predviđeno da su uvozna ili izvozna davanja osnova za određivanje kazne ili da je postojanje carinskog duga osnova za pokretanje kaznenog postupka.

Članak 237.

(Carinski dug za robu za koju je propisano povoljno
tarifno postupanje ili oslobađanje od plaćanja uvoznih davanja)

Kada je, sukladno čl. 26., 96., 163. ili čl. od 207. do 211. ovoga Zakona, carinskim propisima predviđeno da se za robu, zbog njezine vrste ili uporabe u posebne svrhe, može odobriti povoljno tarifno postupanje ili potpuno ili djelomično oslobađanje od plaćanja uvoznih ili izvoznih davanja, takvo povoljno tarifno postupanje ili potpuno ili djelomično oslobađanje primijenit će se i kada, shodno čl. od 226. do 229., čl. 234. ili 235. ovoga Zakona, nastane carinski dug, pod uvjetom da zainteresirana osoba nije postupala namjerno ili s grubom nepažnjom i ako podnese dokaze da su ispunjeni svi drugi uvjeti za povoljno tarifno postupanje ili za potpuno ili djelomično oslobađanje od plaćanja davanja.

Članak 238.

(Solidarna odgovornost)

Ako je više osoba obvezno platiti isti carinski dug, one su solidarno odgovorne za plaćanje takvog duga.

Članak 239.

(Vrijeme nastanka carinskog duga)

(1) Ako ovim Zakonom nije drukčije određeno i ne dovodeći u pitanje stavak (2) ovoga članka, iznos uvoznih ili izvoznih davanja za određenu robu obračunava se prema propisima za određivanje visine duga koji su za tu robu važili na dan nastanka carinskog duga.

(2) Ako nije moguće točno odrediti kada je carinski dug nastao, smatrat će se da je dug nastao u vrijeme kad carinsko tijelo utvrdi da se roba nalazi u okolnostima koje uvjetuju nastanak carinskog duga.

(3) Ako na temelju raspoloživih podataka carinsko tijelo može utvrditi da je carinski dug nastao prije vremena iz stavka (2) ovoga članka, iznos uvoznih ili izvoznih davanja za predmetnu robu utvrđuje se na temelju propisa koji su važili za tu robu u najranijem trenutku u kojem se na temelju raspoloživih podataka može utvrditi postojanje carinskog duga.

(4) Pod uvjetima i okolnostima utvrđenim provedbenim propisom, na iznos carinskog duga naplaćuje se kompenzatorna kamata radi sprječavanja nezakonitog stjecanja financijske koristi zbog pomijeranja dana nastanka ili obračuna carinskog duga.

Članak 240.

(Mjesto nastanka carinskog duga)

(1) Carinski dug nastaje:

- a) u mjestu u kojem je obavljena radnja zbog koje je dug nastao;
- b) ako nije moguće utvrditi mjesto iz točke a) ovoga stavka, smatra se da je carinski dug nastao u mjestu u kojem carinsko tijelo zaključi da se roba nalazi u okolnostima u kojima nastaje carinski dug;
- c) ako je roba stavljena u carinski postupak koji nije okončan, a mjesto nastanka carinskog duga ne može se utvrditi sukladno toč. a) i b) ovoga stavka u utvrđenom roku, carinski dug nastaje u mjestu u kojem je roba bila stavljena u carinski postupak koji je u pitanju ili u mjestu u kojem je unesena u carinsko područje Bosne i Hercegovine po tom postupku.

(2) Ako na temelju raspoloživih podataka carinsko tijelo može utvrditi da je carinski dug nastao ranije, dok se roba nalazila na nekom drugom mjestu, smatra se da je carinski dug nastao u mjestu u kojem je utvrđeno da se roba ranije nalazila, i to u najranijem trenutku u kojem se može utvrditi postojanje carinskog duga.

Članak 241.

(Zabrana povrata ili iznimke od carine)

(1) Ako je međunarodnim sporazumima zaključenim između Bosne i Hercegovine i drugih država predviđeno odobravanje preferencijalne tarifne stope pri uvozu robe podrijetlom iz Bosne i Hercegovine u te države, sukladno tim sporazumima, i ako je roba dobivena u postupku unutarnje obrade roba koja nije podrijetlom iz Bosne i Hercegovine ili države s kojom je zaključen sporazum, a sadržana je u toj robi s podrijetlom, podliježe plaćanju odgovarajućih uvoznih davanja. Uvozni carinski dug nastaje ovjerom isprave potrebne za dobivanje takve preferencijalne tarifne stope u drugoj državi.

(2) Carinski dug iz stavka (1) ovoga članka nastaje u trenutku prihvaćanja izvozne carinske deklaracije za predmetnu robu.

(3) Dužnik je deklarant. U slučaju posrednog zastupanja, dužnikom se smatra i osoba za čiji račun je podnesena izvozna carinska deklaracija.

(4) Visina uvoznih davanja koja odgovara carinskom dugu utvrđuje se na isti način kao da se radi o carinskom dugu koji bi nastao da je u tom trenutku prihvaćena carinska deklaracija za puštanje inozemne robe u slobodan promet u svrhu okončanja postupka unutarnje obrade.

POGLAVLJE III. OBRAČUN I NAPLATA CARINSKOG DUGA

ODJELJAK A. UKNJIŽBA I OBAVJEŠTAVANJE DUŽNIKA O IZNOSU DAVANJA

Članak 242. (Uknjižba duga)

(1) Svaki iznos uvoznih ili izvoznih davanja proizašlih iz carinskog duga (u daljnjem tekstu: iznos davanja) carinsko tijelo mora odmah, čim dobije potrebne podatke, obračunati i unijeti u knjigovodstvenu ili drugu odgovarajuću evidenciju (uknjižba).

(2) Stavak (1) ovoga članka ne primjenjuje se:

- a) kada je uvedeno privremeno antidampinško ili kompenzatorno davanje;
- b) kada je zakonski dugovani iznos davanja viši od iznosa utvrđenog na temelju obvezujuće informacije;
- c) kada je iznos davanja niži od iznosa davanja propisanog shodno stavku (5) ovoga članka.

(3) Carinsko tijelo ne mora knjižiti iznos davanja o kojem, sukladno članku 246. stavak (4) ovoga Zakona, više ne može obavijestiti dužnika.

(4) Carinsko tijelo propisuje način uknjižbe iznosa davanja. Uknjižbe se mogu razlikovati ovisno o tome je li carinsko tijelo, na temelju okolnosti u kojima je carinski dug nastao, uvjeren da će ti iznosi biti plaćeni.

(5) Provedbenim propisom može se propisati iznos davanja koje se neće knjižiti.

Članak 243. (Rokovi za uknjižbu duga)

(1) Ako je carinski dug nastao zbog prihvaćanja carinske deklaracije za robu stavljen u neki carinski postupak, osim u postupak privremenog uvoza uz djelomično oslobađanje od plaćanja uvoznih davanja, ili činjenjem neke druge radnje s istim djelovanjem kao i prihvaćanje carinske deklaracije, iznos takvog carinskog duga uknjižit će se čim se završi njegov obračun, a najkasnije idućeg radnog dana po puštanju robe.

(2) Pod uvjetom da je plaćanje osigurano, ukupan iznos carinskog duga za svu robu puštenu jednoj istoj osobi u roku koji odredi carinsko tijelo, a koji ne može biti dulji od 31 dana, može se uknjižiti jednom uknjižbom na kraju tog razdoblja. Uknjižba se mora obaviti u roku od pet dana nakon isteka odobrenog razdoblja.

(3) Kada je propisano da se roba može pustiti prije nego što su ispunjeni uvjeti za određivanje iznosa nastalog carinskog duga ili obveze za plaćanje carinskog duga, tada se dug knjiži najkasnije dva dana nakon što se obračuna iznos carinskog duga ili konačno utvrdi obveza njegova plaćanja.

(4) Kada se carinski dug odnosi na privremeno antidampinško ili kompenzatorno davanje, to davanje se knjiži najkasnije dva mjeseca nakon objave odluke o uvođenju konačnog antidampinškog ili kompenzatornog davanja.

(5) Ako je carinski dug nastao pod uvjetima drukčijim od onih iz st. (1) i (2) ovoga članka, iznos duga knjiži se u roku od dva dana od dana kad je carinsko tijelo u mogućnosti:

- a) obračunati iznos davanja i
- b) utvrditi dužnika.

Članak 244.

(Produljenje rokova za uknjižbu)

(1) Rokovi za uknjižbu propisani člankom 243. ovoga Zakona mogu se produljiti iz razloga koji se odnose na upravnu organizaciju carinskog tijela, a posebice kada je knjigovodstvo centralizirano, ili ako posebne okolnosti sprječavaju carinsko tijelo da obavi uknjižbu u propisanom roku. Produljeni rok ne može biti dulji od 14 dana.

(2) Rokovi iz stavka (1) ovoga članka ne primjenjuju se u slučaju nepredviđenih okolnosti ili više sile.

Članak 245.

(Naknadna uknjižba)

(1) Ako iznos davanja proizašlih iz carinskog duga nije uknjižen sukladno čl. 243. i 244. ovoga Zakona ili je uknjižen u iznosu nižem od onoga koji se zakonski potražuje, iznos duga ili njegov preostali dio uknjižit će se u roku od dva dana od dana kada carinsko tijelo to utvrdi te bude u mogućnosti izračunati zakonski potraživani iznos duga i utvrditi dužnika (naknadna uknjižba). Ti rokovi mogu se produljiti sukladno članku 244. ovoga Zakona.

(2) Osim u slučajevima iz članka 242. st. (2), (3) i (5) ovoga Zakona, naknadna uknjižba ne obavlja se ako:

- a) je prvotna odluka da davanja ne budu knjižena ili da budu uknjižena u iznosu nižem od iznosa davanja koji se zakonski potražuje donesena na temelju propisa koji su sudskom odlukom naknadno poništeni,
- b) iznos davanja koji se potražuje nije bio uknjižen zbog pogreške carinskog tijela koju osoba koja je dužna izvršiti plaćanje, postupajući u dobroj vjeri i sukladno propisima glede carinske deklaracije, nije mogla otkriti.

(3) Kada se preferencijalni status robe utvrđuje unutar sustava administrativne suradnje koji uključuje tijela druge države, izdavanje uvjerenja tih tijela, ako se pokaže netočnim, predstavlja pogrešku koja se nije mogla otkriti u smislu stavka (2) točka b) ovoga članka.

(4) Izdavanje netočnog uvjerenja ne predstavlja pogrešku kada se uvjerenje temelji na tome da izvoznika nije točno prikazao činjenice, osim kada je očigledno da je tijelo koje ga je izdalo znalo ili moglo znati da roba ne ispunjava propisane uvjete za preferencijalni status.

(5) Osoba koja je dužna platiti carinski dug može se pozvati na dobru vjeru ukoliko može dokazati da je u obavljanju odnosnog trgovinskog posla vodila računa o tome da svi uvjeti za preferencijalni status budu ispunjeni.

(6) Osoba koja je dužna platiti carinski dug ne može se pozvati na dobru vjeru ako je Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine objavilo u „Službenom glasniku Bosne i Hercegovine“ obavijest o postojanju sumnje u vezi s pravilnom primjenom preferencijala u državi korisnici preferencijala.

(7) Provedbenim propisom propisuje se do kojeg se iznosa davanja ne obavlja naknadnu uknjižbu carinskog duga.

Članak 246.

(Obavještanje dužnika o
dugu i rokovi obavještanja)

(1) Nakon što se uknjiži iznos davanja, dužnika se na primjeren način obavještava o njemu.

(2) Ako je iznos davanja koji treba platiti jednak iznosu navedenom u carinskoj deklaraciji, carinsko tijelo posebno ne obavještava dužnika o iznosu duga i smatra se da je puštanjem robe dužnik obaviješten. Ako se iznos davanja naveden u carinskoj deklaraciji ne podudara s iznosom koji je obračunalo carinsko tijelo, carinsko tijelo na primjeren način obavještava dužnika o iznosu duga.

(3) U slučaju primjene članka 243. stavak (2) ovoga Zakona, puštanje robe smatra se obavještanjem dužnika o uknjiženom iznosu carinskog duga.

(4) Dužnika se ne obavještava o carinskom dugu nakon isteka roka od tri godine od dana nastanka duga. U slučaju podnošenja žalbe u smislu članka 10. ovoga Zakona, navedeni rok produljuje se za vrijeme trajanja žalbenog postupka.

(5) Ako je carinski dug posljedica radnje koja je u trenutku činjenja podlijegala kaznenom postupku, rok od tri godine iz stavka (4) ovoga članka produljuje se na rok od deset godina.

(6) Rok iz stavka (4) ovoga članka prekida se svakom službenom radnjom carinskog tijela i drugog nadležnog tijela koja se poduzima radi utvrđivanja ili naplate carinskog duga, o kojoj je dužnik upoznat, kao i svakom radnjom poduzetom radi utvrđivanja kaznene i prekršajne odgovornosti. U tom slučaju rok počinje teći iznova.

ODJELJAK B. ROK I POSTUPAK ZA PLAĆANJE IZNOSA DAVANJA

Članak 247.

(Rokovi za plaćanje duga, produljenje rokova i obustava naplate)

(1) Dužnik koji je obaviješten o iznosu duga sukladno članku 246. ovoga Zakona plaća carinski dug u sljedećim rokovima:

- a) ako nema pravo ni na jednu od pogodnosti za plaćanje propisanih čl. od 249. do 254. ovoga Zakona, plaćanje se obavlja u roku koji ne prelazi deset dana od dana obavještanja dužnika o iznosu duga koji se potražuje, osim u slučaju iz članka 12. stavak (1) ovoga Zakona. U slučaju objedinjavanja uknjižbi pod uvjetima propisanim člankom 243. stavak (2) ovoga Zakona, rok se utvrđuje tako što se dužniku ne odobri dulji rok za plaćanje od onoga koji bi dobio da mu je bilo odobreno odgođeno plaćanje. Dulji rok za plaćanje odobrava se po službenoj dužnosti ako se utvrdi da je dužnik prekasno dobio obavijest da bi mogao izvršiti plaćanje u propisanom roku. Carinsko tijelo, na zahtjev dužnika, može odobriti

produljenje roka kada je iznos davanja koji treba platiti nastao kao posljedica postupka naknadne naplate, i to, bez odstupanja od članka 254. točka a) ovoga Zakona, za razdoblje koje nije dulje od roka koji je dužniku potreban za poduzimanje odgovarajuće radnje radi izmirivanja te obveze;

- b) ako ima pravo na neku od pogodnosti za plaćanje propisanih čl. od 249. do 254. ovoga Zakona, plaćanje se obavlja najkasnije do isteka roka ili rokova utvrđenih unutar tih pogodnosti.

(2) Provedbenim propisom mogu se propisati slučajevi i uvjeti pod kojima se obustavlja obveza dužnika za plaćanje duga ako je:

- a) podnesen zahtjev za otpust duga sukladno čl. 262., 264. ili 265. ovoga Zakona, ili
- b) roba zadržana s namjerom da bude zaplijenjena ili oduzeta sukladno članku 259. stavak (1) točka d) alineja 2) ili točka e) ovoga Zakona, ili
- c) carinski dug nastao sukladno članku 227. ovoga Zakona i ima više dužnika.

Članak 248.

(Način plaćanja)

Plaćanje se obavlja u gotovini ili na drugi način, sukladno propisima kojima se uređuje način plaćanja. Plaćanje se može izvršiti i poravnanjem potraživanja kada je to dopušteno važećim propisima.

Članak 249.

(Odgođeno plaćanje)

Ako se iznos carinskog duga koji se mora platiti odnosi na robu prijavljenu za neki carinski postupak koji za sobom povlači obvezu plaćanja tog duga, carinsko tijelo, na zahtjev zainteresirane osobe, može odobriti odgođeno plaćanje tog iznosa pod uvjetima propisanim čl. 250., 251. i 252. ovoga Zakona.

Članak 250.

(Polaganje osiguranja i obveza izmirenja troškova)

(1) Uvjet za odobravanje odgođenog plaćanja je da je podnositelj zahtjeva položio osiguranje.

(2) Ako u postupku odobravanja odgođenog plaćanja za carinsko tijelo nastanu dodatni troškovi, te troškove snosi podnositelj zahtjeva.

Članak 251.

(Postupci pri odgođenom plaćanju)

Carinsko tijelo odlučuje koji se od sljedećih postupaka mora koristiti prilikom odobravanja odgođenog plaćanja:

- a) pojedinačno za svaki iznos davanja uknjižen pod uvjetima propisanim člankom 243. stavak (1) ili člankom 245. stavak (1) ovoga Zakona, ili
- b) zbrojno za sve iznose davanja uknjižene pod uvjetima propisanim člankom 243. stavak (1) ovoga Zakona u roku koji utvrdi carinsko tijelo, a koji ne prelazi 31 dan, ili
- c) zbrojno za sve iznose davanja koji čine jednu uknjižbu sukladno članku 243. stavak (2) ovoga Zakona.

Članak 252.

(Izračun rokova pri odgođenom plaćanju)

- (1) Rok u kojemu se odgađa plaćanje je 30 dana, a izračunava se na sljedeći način:
- a) ako se plaćanje odgađa sukladno članku 251. točka a) ovoga Zakona, rok se računa od idućeg dana od dana kada carinsko tijelo uknjiži iznos davanja. Kada se primjenjuje članak 244. ovoga Zakona, rok od 30 dana izračunat na navedeni način skraćuje se za broj dana koji prelaze rok od dva dana potrebna za uknjižbu iznosa;
 - b) ako se plaćanje odgađa sukladno članku 251. točka b) ovoga Zakona, rok se računa od idućeg dana od dana kada istječe zbrojni rok. Skraćuje se za onaj broj dana koji odgovara polovici broja dana zbrojnog roka;
 - c) ako se plaćanje odgađa sukladno članku 251. točka c) ovoga Zakona, rok se računa od idućeg dana od dana isteka roka u kojem je predmetna roba puštena. Skraćuje se za onaj broj dana koji odgovara polovici broja dana unutar predmetnog roka.

(2) Ako je broj dana roka iz stavka (1) toč. b) i c) ovoga članka neparan, broj dana koji se oduzima od roka od 30 dana sukladno stavku (1) toč. b) i c) ovoga članka jednak je polovici sljedećeg nižeg parnog broja.

(3) Ako rokovi iz stavka (1) toč. b) i c) ovoga članka čine kalendarski tjedan ili kalendarski mjesec, carinsko tijelo može odobriti, radi pojednostavljenja, da iznos davanja u vezi s kojim je odobreno odgođeno plaćanje bude plaćen na sljedeći način:

- a) ako je rok kalendarski tjedan, u petak četvrtog tjedna nakon tog kalendarskog tjedna,
- b) ako je rok kalendarski mjesec, do 16. u mjesecu koji slijedi nakon tog kalendarskog mjeseca.

Članak 253.

(Posebni slučajevi odgođenog plaćanja)

(1) Carinsko tijelo ne može odobriti odgođeno plaćanje za iznos davanja koji se, iako povezan s robom koja je prijavljena za carinski postupak koji za sobom povlači obvezu plaćanja tih davanja, knjiži sukladno propisima koji se odnose na prihvaćanje nepotpune carinske deklaracije, jer do isteka određenog roka deklarant nije dostavio potrebne podatke za konačno utvrđivanje carinske vrijednosti robe ili nije dostavio nedostajuće podatke ili isprave prilikom prihvaćanja nepotpune deklaracije.

(2) Carinsko tijelo može odobriti odgođeno plaćanje u slučaju iz stavka (1) ovoga članka kada se iznos davanja koji treba platiti knjiži prije isteka roka od 30 dana od dana kada je bio uknjižen prvotni iznos za naplatu ili ako nije bio uknjižen, od dana prihvaćanja carinske deklaracije za predmetnu robu. Odgođeno plaćanje odobreno u takvim okolnostima ne smije trajati dulje od dana isteka roka koji je, sukladno članku 252. ovoga Zakona, bio odobren u vezi s prvotno utvrđenim iznosom davanja ili koji bi bio odobren da je zakonski potraživani iznos davanja bio knjižen kada je predmetna roba prijavljena.

Članak 254.

(Uvjeti za druge pogodnosti plaćanja)

Carinsko tijelo, uz odgođeno plaćanje, može odobriti dužniku, i druge pogodnosti plaćanja, pod sljedećim uvjetima:

- a) odobravanje pogodnosti ovisi o polaganju osiguranja, s tim što se može odustati od zahtjeva za osiguranje ako bi takav zahtjev, zbog stanja u kojem je dužnik, prouzročio ozbiljne ekonomske i socijalne teškoće,
- b) na iznos davanja za koji je odobrena pogodnost obračunava se kamata. Za obračun kamate primjenjuje se referentna stopa Europske središnje banke koja je važeća na dan plaćanja iznosa davanja, uvećana za jedan postotni bod. Carinsko tijelo može odustati od naplate kamate kada bi to, zbog stanja u kojem je dužnik, prouzročilo ozbiljne ekonomske i socijalne teškoće.

Članak 255.

(Plaćanje davanja prije isteka roka)

Bez obzira na to kakva je pogodnost plaćanja odobrena dužniku, dužnik u svakom slučaju može platiti cjelokupan iznos davanja ili dio iznosa davanja prije isteka roka koji mu je odobren za odgođeno plaćanje.

Članak 256.

(Treća osoba)

Iznos davanja umjesto dužnika može platiti treća osoba.

Članak 257.

(Prisilna naplata carinskog duga i zatezna kamata)

- (1) Ako dospjeli iznos carinskog duga nije plaćen u propisanome roku:
 - a) carinsko tijelo poduzima sve zakonom propisane mjere za naplatu duga, uključujući i prisilnu naplatu radi plaćanja tog iznosa. Provedbenim propisom mogu se propisati posebne odredbe za jamca u postupku provoza,
 - b) carinsko tijelo na iznos duga obračunava zateznu kamatu po stopi propisanoj za neizravne poreze, počevši od dana isteka roka propisanog za plaćanje.
- (2) Carinsko tijelo može odustati od naplate zatezne kamate:
 - a) ako bi takav zahtjev, na temelju dokumenata o procjeni stanja u kojem je dužnik, mogao prouzročiti ozbiljne ekonomske i socijalne teškoće,
 - b) kada iznos zatezne kamate ne prelazi visinu propisanu provedbenim propisom za koji se ne vrši naplata ili
 - c) ako se carinski dug plati u roku od pet dana od isteka roka propisanog za plaćanje.
- (3) Provedbenim propisom može se propisati:
 - a) minimalno razdoblje za koje se ne obračunava zatezna kamata,
 - b) minimalni iznos zatezne kamate koji se neće naplaćivati.

Članak 258.

(Obračun zatezne kamate u postupku naknadne provjere carinske deklaracije)

(1) Kada carinsko tijelo u postupku naknadne provjere carinske deklaracije, sukladno članku 92. ovoga Zakona, utvrdi da je iznos carinskog duga plaćen u iznosu nižem od zakonski potraživanog iznosa, obračunava se i naplaćuje zatezna kamata.

(2) U slučaju iz stavka (1) ovoga članka, zatezna kamata obračunava se po stopi zatezne kamate za neizravne poreze koja je važila u razdoblju za koje se obračunava i naplaćuje kamata. Zatezna kamata obračunava se od isteka roka za plaćanje carinskog duga prema carinskoj deklaraciji koja je u pitanju do dana naplate obračunatog manje plaćenog carinskog duga. Za vrijeme paricijskog roka za dobrovoljno izvršenje odluke o navedenom dugu ne obračunava se zatezna kamata.

(3) Zatezna kamata iz stavka (1), a po stopi iz stavka (2) ovoga članka, primjenjuje se i na druga davanja obračunata u postupku naknadne provjere carinske deklaracije.

POGLAVLJE IV. GAŠENJE CARINSKOG DUGA

Članak 259.

(Način gašenja carinskog duga)

(1) Carinski dug gasi se:

- a) plaćanjem iznosa duga;
- b) otpustom iznosa duga;
- c) nastupanjem zastare potraživanja duga i u slučajevima sudski utvrđene nesposobnosti plaćanja dužnika;
- d) kada je za robu prijavljenu za carinski postupak za koji nastaje obveza plaćanja uvoznih davanja:
 - 1) carinska deklaracija poništena,
 - 2) roba prije puštanja bila zadržana i istodobno ili naknadno zaplijenjena ili oduzeta, uništena po nalogu carinskog tijela, uništena ili ustupljena u korist države sukladno čl. 200. i 201. ovoga Zakona ili uništena ili nepovratno izgubljena zbog njezine vrste ili nepredviđenih okolnosti ili zbog više sile;
- e) ako je roba za koju je carinski dug nastao prema članku 226. ovoga Zakona zadržana zbog nezakonitog unošenja i istodobno ili naknadno oduzeta.

(2) U slučaju zapljene i oduzimanja robe, smatra se da carinski dug nije ugašen ako je on osnova za utvrđivanje prekršajne ili kaznene sankcije ili ako je postojanje carinskog duga osnova za pokretanje kaznenog ili prekršajnog postupka.

(3) Carinski dug nastao sukladno članku 241. ovoga Zakona gasi se kada se ponište sve carinske formalnosti obavljene radi stjecanja prava na preferencijalnu carinsku stopu, kako je to navedeno u članku 241. ovoga Zakona.

Članak 260.

(Zastara naplate carinskog duga)

Pravo na naplatu carinskog duga u svakom slučaju zastarijeva nakon isteka deset godina računajući od dana nastanka duga.

POGLAVLJE V. POVRAT I OTPUST DAVANJA

Članak 261.

(Definicije)

Izrazi koji se koriste u odredbama ovoga poglavlja znače:

- a) "povrat" je potpuni ili djelomični povrat plaćenih uvoznih ili izvoznih davanja;
- b) "otпуст" je odluka o odustanku od naplate cijelog carinskog duga ili dijela duga, ili odluka kojom se utvrđuje neosnovanost uknjižbe cijelog carinskog duga koji nije plaćen ili njegova dijela.

Članak 262.

(Uvjeti i način povrata i otpusta)

(1) Uvozna ili izvozna davanja vraćaju se ako se utvrdi da u trenutku njihova plaćanja iznos takvih davanja nije bio zakonski potraživan ili ako je taj iznos bio knjižen suprotno odredbama članka 245. stavak (2) ovoga Zakona.

(2) Uvozna ili izvozna davanja bit će otpuštena ako se utvrdi da u trenutku njihove uknjižbe iznos tih davanja nije bio zakonski potraživan ili ako je taj iznos bio knjižen suprotno odredbama članka 245. stavak (2) ovoga Zakona.

(3) Nikakav povrat ili otpust od naplate uvoznih ili izvoznih davanja ne odobrava se kada su činjenice koje su dovele do plaćanja ili uknjižbe iznosa koji nije bio zakonski potraživan nastale kao posljedica namjernog postupanja zainteresirane osobe.

(4) Uvozna ili izvozna davanja vraćaju se ili otpuštaju na temelju zahtjeva podnesenog carinskom tijelu prije isteka roka od tri godine. Rok od tri godine računa se od dana kada je dužnik bio obaviješten o iznosu tih davanja.

(5) Rok iz stavka (4) ovoga članka produljuje se ako zainteresirana osoba dostavi dokaze da je bila spriječena podnijeti zahtjev u navedenom roku zbog nepredviđenih okolnosti ili više sile.

(6) Carinsko tijelo odobrava povrat ili otpust davanja po službenoj dužnosti ako u roku iz stavka (4) ovoga članka samo utvrdi nepravilnosti iz st. (1) i (2) ovoga članka.

Članak 263.

(Povrat davanja pri poništavanju carinske deklaracije)

Uvozna ili izvozna davanja, na zahtjev osobe podnesen u rokovima propisanim za podnošenje zahtjeva za poništenje carinske deklaracije, vratit će se ako se carinska deklaracija poništi, a davanja plate.

Članak 264.

(Povrat ili otpust za robu s nedostatkom)

(1) Uvozna davanja vraćaju se ili otpuštaju ako se utvrdi da se iznos uvoznih davanja koji je uknjižen odnosi na robu koja je stavljena u određeni carinski postupak, a koju uvoznik nije prihvatio jer je u trenutku prihvaćanja carinske deklaracije bila s nedostacima ili nije ispunjavala uvjete ugovora na temelju kojega je uvezena.

(2) Robom s nedostacima u smislu stavka (1) ovoga članka smatra se i roba koja je bila oštećena prije njezina puštanja deklarantu.

(3) Povrat ili otpust uvoznih davanja odobrava se pod uvjetom:

- a) da roba nije rabljena, osim ako je početna uporaba bila nužna da bi se utvrdili nedostaci robe ili njena neusklađenost s odredbama ugovora i
- b) da je roba izvezena iz carinskog područja Bosne i Hercegovine.

(4) Carinsko tijelo, na zahtjev zainteresirane osobe, odobrit će uništavanje robe ili, radi ponovnog izvoza, njezino stavljanje u postupak vanjskog provoza, postupak carinskog skladištenja ili u slobodnu zonu, umjesto da bude izvezena. U svrhu stavljanja robe u jedan od navedenih carinski odobrenih postupanja ili korištenja, smatra se da ta roba ima status inozemne robe.

(5) Povrat ili otpust davanja ne odobrava se za robu koja je prije nego što je puštena u slobodan promet bila privremeno uvezena radi ispitivanja, osim ako se utvrdi da takvim ispitivanjem nije bilo moguće ustanoviti činjenicu da roba ima nedostatke ili da ne odgovara uvjetima iz ugovora.

(6) Povrat ili otpust davanja odobrit će se iz razloga navedenih u stavku (1) ovoga članka ako se zahtjev podnese carinskom tijelu u roku od 12 mjeseci od dana obavještanja dužnika o iznosu toga duga.

(7) Carinsko tijelo može odobriti produljenje roka iz stavka (6) ovoga članka u iznimno opravdanim slučajevima.

Članak 265.

(Drugi slučajevi povrata ili otpusta)

(1) Osim u slučajevima iz čl. 262., 263. i 264. ovoga Zakona, provedbenim propisom mogu se propisati i drugi slučajevi povrata ili otpusta davanja koji nisu nastali kao posljedica prijave ili grube nepažnje dužnika ili drugih sudionika u carinskom postupku. Provedbenim propisom mogu se propisati posebni uvjeti i postupak ostvarivanja povrata ili otpusta davanja.

(2) Povrat ili otpust davanja u slučajevima iz stavka (1) ovoga članka odobrava se na zahtjev podnesen carinskom tijelu u roku od 12 mjeseci od dana obavještanja dužnika o iznosu davanja. Carinsko tijelo može odobriti produljenje toga roka u iznimno opravdanim slučajevima.

Članak 266.

(Iznos davanja za koji se ne vrši povrat ili otpust)

Uvozna ili izvozna davanja vratit će se ili otpustiti pod uvjetima utvrđenim odredbama ovoga poglavlja samo ako je iznos koji treba vratiti ili otpustiti viši od iznosa propisanog sukladno članku 242. stavak (5) ovoga Zakona.

Članak 267.

(Kamata pri povratu davanja)

(1) Na iznos uvoznih ili izvoznih davanja koja su vraćena temeljem članka 262. stavak (1) ovoga Zakona, uključujući i iznos kamate koji je plaćen prilikom plaćanja tih davanja, obračunava se i isplaćuje zatezna kamata od dana plaćanja tih davanja do dana izvršenja povrata.

(2) Zatezna kamata iz stavka (1) ovoga članka ne isplaćuje se kada se vraćena uvozna ili izvozna davanja odnose na carinsku deklaraciju koja je prihvaćena bez provjere carinskog tijela sukladno članku 83. stavak (2) ovoga Zakona.

(3) Zatezna kamata obračunava se i isplaćuje i u slučaju kada odluka kojom je odobren zahtjev za povrat nije provedena u roku od tri mjeseca od dana donošenja te odluke. Zatezna kamata obračunava se od dana ovršnosti odluke do dana izvršenja povrata.

(4) Zatezna kamata iz st. (1) i (3) ovoga članka obračunava se po stopi zatezne kamate za neizravne poreze koja je važila u razdoblju za koji se obračunava i isplaćuje zatezna kamata.

Članak 268.

(Obveze plaćanja prvotno utvrđenog carinskog duga i vraćanje kamate)

Ako je carinski dug nezakonito ili greškom vraćen ili otpušten, dužnik je obvezan platiti prvotno utvrđeni dug. Dužnik je obvezan vratiti carinskom tijelu i kamatu eventualno plaćenu prema članku 267. ovoga Zakona.

DIO OSMI - PRODAJA ROBE

Članak 269.

(Prodaja robe)

(1) Inozemna roba koju carinsko tijelo zaplijeni ili je ustupljena u korist države sukladno odredbama ovoga Zakona, kao i roba oduzeta u prekršajnom postupku a koju sud ustupi carinskom tijelu na raspolaganje, izložiti će se prodaji.

(2) Životinje, hranu i drugu lako kvarljivu robu iz stavka (1) ovoga članka carinsko tijelo može odmah i neposredno prodati.

(3) Upravni odbor propisuje uvjete i način prodaje robe iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 270.

(Drugi načini raspolaganja robom)

(1) Roba iz članka 269. ovoga Zakona koja se ne može prodati, odnosno koristiti zbog zdravstvenih, veterinarskih, fitosanitarnih, sigurnosnih ili drugih razloga propisanih posebnim propisima, uništava se pod carinskim nadzorom.

(2) Troškove uništenja snosi vlasnik ili uvoznik robe, a ako su oni nepoznati ili nedostupni, troškove uništenja snosi carinsko tijelo.

Članak 271.

(Posebni propis o drugom načinu raspolaganja robom)

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Upravnog odbora, robu iz članka 269. ovoga Zakona posebnom odlukom, može besplatno ustupiti ili njome raspolagati na drugi način, uz uvjete propisane tom odlukom.

DIO DEVETI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 272.

(Jezik koji se koristi u službenim carinskim ispravama)

Službene carinske isprave u carinskom postupku popunjavaju se na jednom od jezika u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini.

Članak 273.

(Carinske povlastice i druge pogodnosti)

Prava i obveze iz rješenja i drugih pojedinačnih upravnih akata u vezi s oslobađanjem od plaćanja uvoznih davanja ili drugim carinskim pogodnostima koja nisu ili nisu u cijelosti iskorištena ili ispunjena do dana početka primjene ovoga Zakona, iskoristit će se, odnosno ispuniti u rokovima naznačenim u tim aktima.

Članak 274.

(Carinski postupci)

Carinski upravni postupci koji su započeti prije dana početka primjene ovoga Zakona okončat će se u skladu s propisima koji su važili do dana početka primjene ovoga Zakona.

Članak 275.

(Odobrenja)

Odobrenja za carinska skladišta i odobrenja za pojednostavljene carinske postupke izdana prije početka primjene ovoga Zakona ostaju na snazi najdulje šest mjeseci od dana početka primjene ovoga Zakona.

Članak 276.

(Donošenje propisa)

(1) Provedbeni propis iz članka 4. točka d) ovoga Zakona donosi Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Upravnog odbora, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Propis iz članka 32. stavak (3) i članka 208. ovoga Zakona donosi se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 277.

(Propis koji prestaje važiti)

Danom početka primjene ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o carinskoj politici Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 57/04, 51/06, 93/08, 54/10 i 76/11).

Članak 278.

(Odnos prema drugim zakonima)

U slučaju da su pitanja koja se odnose na carinski odobrena postupanja ili korištenja i oslobađanja od plaćanja uvoznih davanja drukčije uređena drugim zakonom, primjenjuju se odredbe ovoga Zakona.

Članak 279.

(Stupanje na snagu i početak primjene)

(1) Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH", a primjenjuje se od dana početka primjene provedbenog propisa iz članka 276. stavak (1) ovoga Zakona.

(2) Iznimno od stavka (1) ovoga članka:

- a) odredbe čl. od 45. do 47. i čl. od 203. do 206. ovoga Zakona primjenjuju se od dana uspostave informacijskog sustava za elektroničko podnošenje sažete ulazne i izlazne deklaracije i elektroničku razmjenu podataka, o čemu će Uprava za neizravno oporezivanje donijeti posebnu odluku koju će objaviti u "Službenom glasniku BiH",
- b) odredbe članka 207. ovoga Zakona primjenjuju se od dana početka primjene propisa iz članka 208. ovoga Zakona.

Broj: 01,02-02-1-35 /14
15. srpnja 2015. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Zastupničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH

Šefik Džaferović

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH

Bariša Čolak